

آکادمیک تیمور بنیاداف

دندیم کی، یادیگار قالسین

چئورخ: ولریا ویسور

سرشناسنامه: تیمور بنیاد اف

عنوان و نام پدیدآور: دندیم کی، یادگار قالسین

مترجم: ولریم ولییور

مشخصات نشر: تهران: نجوی اردل ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۸۵ برگ

شابک: ISBN 4-187-86874-5

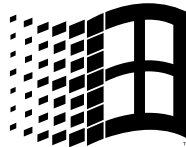
وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سفنای قهار ترکر -- آذربایجان - قرن ۱۴

رده بندر کنگره: ۱۳۹۴ ۳۷ ۶۵ ۴۴ ۱۴ PL

رده بندر دیویر: ۸۹۴/۴۶۱۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۶۶۰۶۵۲

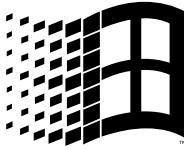
NOVAPLUS

نجوی اردل

ايچينده كيلر:

- ۶..... حقيقتلر، حقيقتلر
- ۲۰..... آتاميذر، وطنلر
- ۴۶..... عايده هاردا، حيات لوردا
- ۵۲..... اينساخ يئر اوزونوخ اشرفيدر
- ۶۱..... حيات معني زنگينلر يندر
- ۷۱..... دينيميز، ايمانيميز، اينانيميز
- ۷۲..... دونيا، زامان، مكان
- ۷۷..... طالع، قيسمت
- ۷۸..... حيات، اولوم
- ۸۶..... سئوينجلر، كدرلر دونيا
- ۸۹..... گوزل و گوزلليک
- ۹۲..... لزه لر، ابد مصيبت
- ۱۰۲..... دوست هاردا، دوشمن هاردا
- ۱۰۶..... تاريخلر، جمعيتلر
- ۱۰۷..... نصيحت، وصيت
- ۱۱۸..... مودريکليک قارار بو دونيادا
- ۱۲۰..... عقل، ذکا اولان يئرده
- ۱۲۲..... سوز و موز، صوصيتيميز
- ۱۲۵..... حاج، عدالت اولان يئرده

- ١٢٨.....تصفيين دلاور علمدري
- ١٢٩.....لائيند، علميند
- ١٣١.....عاقيل، جاهيل
- ١٣٧.....مرد مردري، نامرد نامرد
- ١٥٥.....تريبيم، اخلاق
- ١٥٩.....دوغرو دلاور، لير سرده
- ١٦١.....صلال، صارام
- ١٦٣.....گوناه، صواب
- ١٦٤.....طبيعتنج تاجر
- ١٦٥.....ولر لرها، كاسيب هار
- ١٦٧.....خير-دوعا

✓ خالق دوشمنی آدیلا گولله نى، گوناھسيز
توتولدوغونا گوره سونرالار برات آلان آنام
امير اصلان بونىدادا وون روحونا باغيشلايیرام. روحو
شاد اولسون.

.....

رئیس دکتورلار: قشقر یا شایئو فیلولو، ر علملر دکتورو، پروفیسور

محمود اللہمانلر فیلولو، ر علملر دکتورو، پروفیسور

کیتابدره مولیفیق زامخ-زامخ قلیبنه حاکیم کسلیخ دوشونجه لر
دئیملر کلاملار عکسینر تاییب. اونو ناراحات لایخ اورگینه
کوجنلر اورگینه کچنلر قلم کایب. مقصد مرمر اینسانلارده
وطنه شوگر، خالق مصب، کتایا لاجتیرام اولوب. هاینر حالالیغا،
حاقا، عدالت، تمیزلیب، پاکلیغا، دوغرولوغا، دورولوغا سسله ییب.

حیکمتلی، حئیرتلی...

اٹل سۆزو،

اٹلین سۆزو، اٹل سۆزو.

مودریکلر کالامیدی،

حیکمتلی سۆز، اٹل سۆزو.

اشرطیعتیخ تاجر، یئرلوزونوخ اشرفرلینساخ سازلر- سوزلو، میخ بیر
کولازلر خالقیمیز مودریک کلاملارر ایلم دونیادا تانییر، ساییلیر،
سۆھیلیر. جاھان بضر ائتدیگیمیز مودریک کلاملاریمیز تاریفیمیز قدر
قدیم، زنگیخ و شرفلیر. لونوخ یول یولداشر، سیرر- سیرداشیدیر.
تاریفیمیز زامان- زامان اینکیشاف ائتدیگیم اونلار یئئر- یئئر چالارلارلا

داهه ده جیلا لانیب، صافلاشیب، دورولاشیب، تکرارسیز، بنزرسیز،
زنگیخ خیزی نه چوریللیب.

مودریک کلاملاریمیز مودریکلریمیزه مفسوسدور. خالقین ایچینده چیغان،
خالقین دینینده دانیشاخ، خالقلاش مودریکلره. دنیانریولا سالاخ، زامانلا
قارشیللاش مودریکلره. اونلار مین سیناقدانخ چیغان، دهشتله سینه گرخ
اولولار، مردلر، موباریزلردن عالیلر، عاقیللر، عاریللر، سوز
سرر افلاریلدن افندیلر، خوجالاردن اوجادانخ اوجالاردن دوهالاردن
داهیلردن بابالار، ننه لردن قلبر تیز، صاف اینسانلاردن چیکمت
سویلر ینلردن

دریخ معنلر، بنزرسیز مودریک کلاملاریمیز، چیکمتلر سوزلریمیز،
ضرب-میثلالریمیز، آکسالار سوزلریمیز عینر مفسوخ، معنا داشییر.
هامیسر بیر توریاقدانخ سو ایچن، کوک آکشاخ، کوک لوسته کوکلنخ-
لردن

گویلر قدر اینتهاسیز، دریالار قدر دریخ، صهرلار قدر اوجوسوز-
بوجاقسینر اولان چیکمتلر سوز-لریمیزریارادیب بیزلره لرمغان ائدخ،
کونول اما-نتر قویان آتونیملردن آدلار تاریخده معلوم اول-
مایان، آرزولار عمللریاشایان آتونیملر. بلکه ده اونلاریخ آدلار
خالقده میلدر بلکه سیز...

آڌرينا خالق دڻر ڳڻيميز، خالقيميز ڇاغير ڊيڳيميز ڇڻير تڪر ڪلاملار توڪنيز
 خزينه ميز، دوغمايميز، عزيزيميز در دويونخ اور ڳيميز، گورخ گوزوموز دو.
 بڻسڻيڪ نغمه ميز، آڻا لايلايميز در تعليم - تربيه ميز در نصيحت وڻره
 نيميز، حقيقت، دوزلوي، دوغولوغا، پاڪليغا، صافليغا سسليم نيميز در
 ڪٽالار سوزلريميز دونيانر يولا سالانلار، دونيا گورموشلر، دونيا
 سيناغيندر اخ ڇيغيسلار در

باشيميز رخ تاجر، دردلر علاهيميز در طيبدر لوغماندر ملصدر
 صولصومور در ابيخ - آمانليق شمعينر ياندر ياندر قانر سو ايد
 يويخ، قانخ - قاندر سوووشور ياندر اڻلر اڻلله گوروشور بخ، کوسنلر
 باريشدر ياندر عاغلينر آڌانر عاغليغا، يولونو آڌانر يولونا، دينينر
 آڌانلار دينينه قايتار انلار در لودا وار ڪر، يئرر گلنده ابريشار
 عيبرت آڳميز ڪلاملاريميز گوجلونو گوجرخ سالخ، لور دونو ترڪسيلاع
 اڻرخ، دوشنر سوسور ياندر ..

حيات لوز آخارر ايد دلوام اڻدر، خالقيميز قورور، يارلادر.
 معنوياتيميز اينگيشاف اڻدر، يئنر - يئنر چالارلار لا زنگينلسير. زامانلا
 آيا قلاشخ، دوورل سلسلخ ڇڻير تڪر، ڇيگمتلر سوزلر اور ڪلرده،
 ديللرده، آغيزلار دلاگير، دولاشير. نه ياخشر، نه گوزل!

وطنِ بخشتِ سایلانِ قازا خد، دنیا یا کلمیشم، دنیا لانمیشم. کوریه
 لیقیم قوللارد، قوجا قللارد، چیقینلرده گزیب، لایلاللرد، اوشمعاللرد
 خومارلانمیشم. ائم، سخ سایدیغینر سار گور فلک نه سایدیر. گلیخ
 کتام فاطما خانیم هئج یاشر اوتوزا چاتمامیشر دنیا داخ کوچه دو. قنبر
 قنبر، گوزو نملر یئتمیلیک صیاتینر یاشدیم. کتاسیز یارلاریم قوور
 ائیلد د گویندد آغلاندر سیزلاندی منر.

ائم، هئج بیر لایل کئچمه در کتام امیراهلاند خالق دوشمنر آدرلاید
 گوللده دیلر. درد اوسته درد جانلاند تالان کونلوم تالاند قازا بختیم
 قازالاندر دلاش، قایا چیرییلیب، پارچا-پارچا، چیلینگ-چیلینگ
 اولدو. بو گولاه نیخ موده یئتر سر ائله هنر قولاغیمده سسله نیر،
 وار یغیمر دلرا چقیر، یاندیریر. قورخو، هور کو ایچینده یاشمیشم.
 کئجه ده، گوندوز ده دوشونوشم کر، یا گلیب آپاریب منر ده گوللده
 ییر، یا ده سییر سورگونونده کئدر-کلمزه گوندر لر... دوز ایقیرمر
 لایل کئچنخ سوزا کتامیخ گوناھسین یئر تو تولوب گوللند یقینه -
 برات آکدیغنا گوره رسر سند وئریلدن حتر کتام گوره قان
 باھاسر وئرمک ایسته دیلر. ائله بیل، کتامر قارشیمده یئندرخ گوللده
 دیلر. هامینر نیفرتلندیردیم، آجهر سوز لریمله زهرله دیم...

اڻ، گورونخ اوزونخ ایلدر نه قم چکیم، نه دهشتلر قارشیلاشمیسم. "خالق دوشمنر نیخ اوزغودور" دئنده باشیما قاندر اڻله بیل قوور ائیلین یارلاریما روز باسیب گویم-گویم گویند دیبلر. یانمیسم، یاضیلیمیسم، وارلیغیم تیرده ییب، اورکیم اوشویوب، سینمیسم، سیفیلیمیسم. گنجه لر یورغانر باشیما چکیب اوکر وار، هونقور-هونقور آغلامیسم. مودهیر یوزولاردا گاه صحرالاردا ایلیم-ایلیم لیتیم، گاه داغلاردا یالچین قایلقلاردا چیریلیمیسم، گاه ده دریا لاردا غرق اولوموشم.

جانیدارخ بئرلر اولوموشم، آکز قالا جانیم قهر ائریب، اوزومو اولدورمک ایسته میسم. وحیدرخ سسر گلیب، آیرینخ ائشیدریلخ سسر: "آکانر گوللله ینلر چوخدارخ گوللله نیبلر. سینما، سیفیلم، صییرلر اول، تمکینلر اول، موباریز اول. لاله ستر قورویور، تانر باشر نیخ اوستونده در". منیم ده اوجا لاله دارخ باشقا کیمیم وار کر؟! گنجه ده، گوندوز ده تانریما سیتایشده، سجده ده یم. بختیلم، طالعیمله باریشمیسم. ایره لر باضمیسم، اینایما ساریلمیسم. نه بلالار چکمه ییب بولالر باشیم منیم...

عزیز دوستلار! کتھیر دیکیم او قانلر-قادرلر ایلدریمین دهشتلرینر، آمانسیر لقلارینر زامان-زامان اورک آغریسر ایل، گوز یاشلاریملا

حافظه نه، یادداشتیبا کوچوروشم، قلیبده یووالاندیرمیشم. بیر خیلر
 صیفه سینر ده میهرلعلار دوزوشم، صیفله میشم. بیغمیشم سیرر
 ساندیرغیداکر بوغچاما. هامیدلخ گیزلر، اندلخ خبریز. سوزومو،
 صوصیتیم، مقصدیم، مرامیم، عیبرت آلمیز کلاملاریم، نصیحتلریم،
 وصیتلریم خالقیم چاتیرماسام، لاییتب-باتسا، حالیم نه اولاردی؟
 لوزومله او دونیا آپارسام، قبریم لود توتوب یانمازیم؟ نه
 ایسم...

گنجلیم قدم قویاندا لیکینبر دنیا موهاریم سر قاییمیزر دویوب.
 باشریاقلر قوهوم-اقرام عسگر گندیب. عاید میزین آغیرلیر
 منیم لوزریم دوشوب. هودلغا گنتیم، مرگل توتوشم، یئر
 شوملامیشم، توشوم سیمیم. تاخیل داییمیم، خیرماخ دایوشم.
 باغ داییمیم، بوستاخ دای. قویوخ، قوزو لوتاریمیشم، ناخیرا گنتیم.
 لدر قابرلر، آکنر ترلر. نه گنجیم اولوب، نه گوندوزوم...

اؤ، لیکینبر دنیا موهاریم سر قورتاردی قم-کدر قورتارمادی
 یئنینخ آه-ناله عرشه قاندر داییم لوش قلار رننخ، عیم لوغلانلار
 نینخ اولادلار سورولدو. تومسقبیرده قاندر مکتوبلار آدریم، قیلر
 تیرره دین، ولریغر سارسیدلخ مکتوبلار. زامان کچدر سورگونخ
 قایدانلار دایلدو، اولوب سورگونه قالانلار دای. بو آهلار-آمانلار

قلیبر گوینہ رب، قلیمدرخ کٹھیب. هامیسر نیخ اور گیمده ایزر
کوزو قالیب.

معنار حیاتیمن چوضو باکیلا باغیدر بو شهر منیم دوغمادر
عزیزیدر لایلالر دیزیدر نہ ادرہ ائتمیسم، هانسر اوغورلار
قازانیسمسا، باکیا بورجلو، باکیا مینتدرام. یوضوسز گنجہ لریمین
همده مر، شعر-شعد سر اولوب، فیکیرلر دوشونجه لره دالمیسم.
باکر دیونخ اور گیم، کومیم، آرخام، پناهم اولوب. اوزوخ ایلر
فاصله سیز اولاراق علم معبر اولان آذربایجان علملر آکادمیاسیندا
چالیمیسم. بیر سیرا عالر مقبلرده در سردیشم. مینلر طبع، اولارلا
عالملر نسلر یئتیشدیریمسم. هامیسر دا خالقداخ یازانلار، خالقشوناسر
اولانلارد ایدیرمینصر عصرده آذربایجاندا خالقشوناسلیق علمینین
بانیلرینخ، اینکیشاف ائتدیرنلرخ اولموشم. بو شرفر قازانماق
اوجوخ خالقیمین قلینه کوربو سالمیسم.

آکتمیر ایلخ چوغ وطنیر قاریز-قاریز گزمیسم. خالقلا صوجیت
ائتیسر، خالقداخ اویرنیمسم. "یولجو یولدا گرک، هئیب سر قولدا
گرک" عشقیده اوزوخ ایلر وطنیمیزر گاه آباغیدر چاریق، ایلمده
عصا، گاه قارباغین اوچار-قچار آکتر نیخ بئیلنده، گاه دیقاندلر
دیلبوزوخ قاندلاریندا ائدرخ-ائله، اوباداخ-لوبا وایلمیسم.

دلریغیرلاردان، کنییلنر کنییلدرن، سارپ قایلاردان، سقر قالاردان
 کدلاییب دلاغلار لوز توتوشم. گاه اولوب کر، بوران-قارا
 دوشوشم. اورگیم اووشوب، ولریغیم تیریه ییب. بو دهشت منیم
 طالعیم اوشساردن دیمیم، کوکس اوتوروشم. بعضن ده باشیمین
 اوستونده گورکیشنه ییب، بولودلار آغلاییب، گورثاد اویناییب.
 گورگورلاییب، شیمشک چاخیب. هر یانر قیزیلر قیلینجیلاییر
 گویو دیلمه ییب دوغراییب، بیر آزدان گونشزرین شفقین
 یاییب، گور قورثاغر منر کمنده سالیب. حیاتیله گویلر کیم
 دهشتلرده قالیمش. ایچیمدن بیر کیشنرتر قویوب. دولوشم،
 دولوشونموشم. آغلایمیشم اوکر ولر. گوز یاشلاریم مونجوقلاییب،
 یانایمیر یاندریب، سینم چیغیر سالیب. درگل، بئله قملر-کدرلر
 گونلرده قوبارلاییب دوغولانما، فیکیر کاروانین صحرالار دولاشماسین.
 دئیملریم اورگیمده قانداناییب، پروانلارنماسین. گاه ده "بیر یاندان
 باغلاخان فلک، بیر یاندان آچار، آغلانلا" دوشونجه سیله یاشیمیشم.
 باشریانلر چالماق دلاغرینن ایتکلرینده کر یایلاقلاردا بینلره
 قوناق اولوشم. خینایقدا قارا گوزلو، قوژ زولفلو، گول یاناقلر،
 کالر-کالر گوزلر منر گورجک هورکوبلر، گورونمز اولوبلار.
 آغساقاللار قارشیلاییب، خوشگلدن دئیبلر، آغیرچکلر سوفره

آڇيبلار. اونلار سورغو-سولا توتوشمع. هيڪمتلر سوزلرينر،
تقارلرينر كلاملارينر ائيتيميشم. داغ قارتالارينر خاطيرلار داغ سرگر
چويانيغ توتقار نينغ سسر روصومو اوششاييب. باشيندا ساچا قلد چوباغ
پاياغر، چينينده قارا رنگلر ياپينچيسر منر گورجك خياللائييب. او،
اورگينر بوشلديب، منغ ده قلم آلميشم. آيريلاندا ياغيئر
باشلاييب: "ناراجات اولما، ياز ياغيئيدر چوباغ آلدلار داغ، دووشاخ
اوينادلاندر، كئچرگندر" دئييب. داغلاردا بئله گوروشلر بير دفعه مر،
يوز دفعه مر؟ بو گوروشلرده گاه دونيامر تاپميشم، گاه دونيامر
اييتيرميشم...

دمير قاير دريندره عصرلرينغ ديلمانجر، موحتشم، آلمينماز سدرينر
صير ائليقلا سئر ائيتيميشم.

دلار بندريم،

دلار كئچيدريم، دلار بندريم.

اولولارينغ اولوسو،

دمير قايم دريندرم.

ائليلدريم شيرين صوحيبت ائيتيميشم. سئوينيبلر، سئوينيميشم،

اوركلرينر بوشلديبلار، آرزولارينغ، ديلكلرينغ دئييبلر. عومروم-گونوم

دوغما دياريمدا كئچيب. كيلرلر گورم ميشم، كيلرله صوحيبت ائتم

میسیم؟! اویرنیمس، حئیرتلنیمس. لئقرا ندرانخ او تایا باخمیسیم. یاغیش
دوشوموشم، گوز یاشلاریم حسرتلر سینه مریاندیریب. میلده، موغانده
حئیرانخ، جویرلریخ سکیب-سوزمه سینه تاشا ائتمیسیم. بورلداکر
ائلاتلارلا دردلمیسیم، آرزولاریس بولوشوموشم.

ایقر هورگوجلو دوه نینج بئلینده قدریم قوبوستانین قایلارینده سیلینمز،
پوزولماز ناخیشلار، تصویرلر، رسلر عالمینه دوشوموشم، حئیرتلنیمس.
مینج ایلیکلر لوتوب کئچن تاریخمیزین، مدنیتمیزین سیرلرینر،
سیرلرینر اویرنمک ایستیمس. دنیادا تایر-برابر اولمایان بو
جانلر موزده له فقر ائتمیسیم، غورور دوشوموشم.

باشر گویوخ یئددرد قاتینا دینج جبرایل چینار نینج قانادلارینده چار
ایچیمیز، هامینر صوبه توشوموشم. اوللار اورک سوزلرینر دئییب، من
ده چینادانیا ییغمیسیم. دیریلر داغدا کاشیق قوربانر نینج قبرینر
زیارت ائلمیسیم. خدایرینده حئیرتلنیمس. کئجه لریوضودا لوتایینج
جاماعتلر ایله گوروشوموشم. ناخیهوانده اصحابر کفده زیارت گلنلریخ
قلینده یول تاپیمسیم. مومینه خاتینج توربه سر نینج عظمتنر زیارت
ائلمیسیم. بارلر-باغاتلر اوردوباددا شیرینج دیللر دیدل توشوموشم.

قاراباغدا ماهیئلانیمس، شاعیرلنیمس. باشر دومانلر شوشادا هامیلا
گوروشوموشم. بویوک واقیقین، میر مصوخ نووالیین قییرلر لاونونده باشر

ايميسر ديز چوكموشم. جدير دوزونده خاير بولبوللريخ ترانه لرير
اؤنئيميسم.

قديم گنج ده داهر نيطامر گنجور نيخ قبرير زيارت اؤنئيميسم.
پروانه لر تگ باشينا دونوب، دولانيميسم. لئر لرير تگرار-تگرار
اوضوموشم، چوغ شيلر اخذ اؤنئيميسم. جاولاد خانيج هونرينه
صيرتلنيسر، داه داه غيرتلنيميسم. عميله فخر اؤنئيسر، غورور ديموشو
پروانزيال اولموشم. باشر گويلده اوجالان چينارلاريج كولگه سينده
گنجه ليلر اورك سوز لرير دئيبيلر، سؤينيميسم، شادلانيميسم.

گورگولونخ مارال گوله قالنيميسم. آران باضميسم، داغا باضميسم.
بنر سيز گوز ليكلر كونلومو اوضايب، خياليم پروانزيالاييب. ديلبوزونخ
يالمانينده دونموشم قازاغ سارر گميقيادا قايالانيميسم، دهر كورده
دليشميسر هونرلنيميسم. دامجيلر گوز ياشلاريم، گوزنخ عظمت،
ووقاريم.

گويمه ماحالينده سازلر-سوزلو اينسانلارلا، سينه دفترله گوروشموشم.
قيلرينه كوربو ساليشميسم. اونلار دئيب، من قلم اكميسم. سوز
صهر افلار، آشيوق صنعترينيج زيره لرر آشيوق عالرينيج، آشيوق
علسگرينج روحلارير شاد اؤنئيميسم. اوزوم ده غورور ديموشو
ايله مالانيميسر، قوشموشو، جوشموشم...

هر لاندە، لوبارە دونیانێخ لال سوکوتونا غرق لولان قیبرستانێقلاردان
 کۆنەندە (هتیرام گوسترمیشم، رصمت لوزوموشم. بیرگون گلخ، بیرگون
 کوهر خاطیرلامیشم. لولوم هقدەر قاجیلمازدر کایخ یازیسەر، قیل
 کوروسونخ کۆهکرد هیکمتینر یاشمیشم.

میلک وکیلر آدینر شرفله دایمیشم. میللر مجلسە کر بنر
 ایلیلک فعالیتیم بیر آیرر مکتب، بیر آیرر سیناق لولوب. نه لر
 گورم میشم، نه لر لاشیتیمیشم. بوتوخ بونلار منه سوز دئم یه، دئیملر
 سوله نه کوک لولوب. بیر سیرا خاریجر لولکه لرده هوکومت
 نواینده هتیر نیخ ترکیبینده لولوموشم. دفعه لره بیخ افلاق
 کونفرئسلرده، کونفرانسلاردا خالقیمین آدینداخ چیفیسلار لاشیمیشم.
 دونیانر گورموشم، دونیالانیمیشم. بوگوروشلر، سیاستلر تاثیر سیز لوتە
 ییب، دوشونجه لریه قول-قاند وئریب. داهه هارالاردا لولامیشم،
 کیملره گوروشم میشم... لوللار قلمه آکسام، بیر کیتاب باغلاماق
 لولار.

لوزویا باشلانداخ، دایم سوز، لایم قلم توتاخ گوندخ بوگونه قدر
 چوضایلر، معنلر، مضمونلو، هیکمت و هتیرتله دولو لوللر لوزوموشم.
 بیلکدنیمیشم، کامالا لاشیمیشم، زنگینلشمیشم. چوغ عیبرت آمیز لیکلر اخذ
 لاشیمیشم. هامیسر منیم حیاتیمن معنلر لولوب، یازیلار یاشم-

چیراق توتوب. بوتونکنز، همیشہ اینکیشافدا اولان بیلک خزینه سینرخ
مضمون دویوشمع، معنا چیشاریمشع.

دئیملریم، دوشونجم لریم، کلاملاریم هاوادر اولوبلار،
قانادلاندریبلار. زامان-زامان اورگیمده دویونوب، یازیلاریم کوچوبلر.
من هم ده چوغ عصرلیک آبدیده لر اورنخ آرخنولوقام. خالقیمیزین
تاریخنین مختلف دوورلرینه آید خیلر لئر یازان تاریخچیم.
خالق یارلاریجیلیندا دیر جلد-جلد بایاتیلاریم لیشیق اوزوگوروب.
شاعیرلیمیش، شعرلیمیش. چوغ سایلر صفا لر، رومان و پوئستلر
یازان یازیمیش. خالقیمیزین زنگین و چوغ عصرلیک موسیقار تاریخین
ایلک دفعه اولاراق ائتوقرافیک باخیمداق قلم آکیمیش. لئشیده-
لئشیده، دینلریم-دینلریم فیکیرلریم سیرالانیم، قلیم کوچوب.

خالقشوناسر هر طرفلر بیلیم، گئنیر لئروسیسیا، گوجلو منطق، درین
موشهیده قابیلیتین، مالیک اولمالیدیر.

بوتون دئییلنلر یاناشر، اورگیم خالقیملا دویونور، خالقیملا اویونور.
اگر بئله دیر، اوندا اورگیم کوچنلریم، اورگیمدا کئچنلریم، سوزوم-
صوحتیم، فیکیرلریم، خیاللاریم، دئیملریم، سئیم لریم، دوشونجم
لریم، کلاملاریم نییه قبلره کوروسالماش، نییه؟

عموموموخ قوروب چاغينر ياشايرام. داغداغ لائيب زيروه يه
 حسرتله بويلانيرام. آهيم ده، آمانيم ده، سفس بئرياهيم ده آخدا
 قاييب، دوشانا ساريام. هله جانيم ساغلام، يادداشيم، حافظه م
 يئرينه. وطن عشقيم، خالق مصبتم يئرنبه سونسوز، توکنمز. بوتوخ
 بونلار گوره تک اولاخ، بير اولاخ تانريما مينندارام. منر يارداغ،
 ياشداغ تانريما. ياش دئنج، يارداش دئنج، ياز دئنج، يوز دئنج
 تانريما. تانريم مودام يانيمدارد اورگيمده، گوزومده، کونومده در
 باشيم اوستوندرک اوجا گويلريمده در هميشه اونا سجده قيلير،
 اينام، پناه آچاريرام...

عزيزلريم! بو تور ياقد دنييا گليمشم. بو خالقنخ اوغلويام، خالقيملا
 نفسر آکير، ياشايرام. خالقشوناسر (مردم شناس) آدئر شرفله
 داشايرام. منيم ده اورک سوزلريم، اينجه مطلبلريم، کونول امانتلريم
 وار. بونلار ايللرجه ييغيب- ييغيشدير دقلاريمدر و صيدخ گلندر، ايلاهر
 گوندرنلدر يوضوما گيرنلر، يادداشيمدا يوولانلاردر اورگيم
 کوچنلدر اورگيمدخ کئچنلدر دويغولاريم، دوشونجه لريم، سئجه
 لريم، دئيملريم، کلاملاريمدر هئج اولماس، اولارنخ بير ضيليسر
 قلينيزه يول تاپسا، حياتينيزه شمع- چيراق توتسا سوينر، خوشحال
 اولارام. نجه دئيرلر، اولداغ سونرا نه درديم، نه ملاليم. اوللار نجه

یارلایب، نیم یارلایب، دیکت یئیریح، هامیسینر سیزره یئرلر-
 یاتاقلر عرفلاندیم...
 زامان کئچر، دوورلخ دیشر. منیم کونول امانتیمین بعضیلر خلقین
 دیننده سلسر، خالقلاش. اوندا قبریم راجات، روصوم شاد اولار.
 اینشالله..

آنامیزدی، وطندی

آلینماز قالا عظمت، ووقار تیمثالیدی.
 آنا وطندی، آتا آرخادی.
 آنا جاندی، وطن وجدان.
 آنا دا بیردی، دیار دا بیر.
 آنا دیلینی اونودان، آناسینی دا اونودار.
 آنا دردی وطن دردی قدردی.
 آنا حسرتی وطن حسرتی کیمیدی.
 آنا سئوگیسی وطن سئوگیسیدی.
 آنا وطندی، وطن ده آنا.
 آنا وطن مین بیر دردین درمانیدی.
 آناسیز قالانین آناسی وطندی.
 آنا کؤچر، وطن کؤچمز.
 آنام هاردا، دونیام اوردا.

آناسینی ایتیرن، دونیاسینی ایتیرر.
 آنالاریمیز آتلا نیلار وطن داردا قالاندا.
 آناسیندان کوسن وطنیندن کوسن کیمیدی.
 آناسیز یورد دا ویران قالار، یووا دا.
 آناسیز لیق وطنسیز لیک کیمیدی.
 آنایا آند ایچمک، وطنه آند ایچمکدی.
 آنایا قوووشماق وطنه قوووشماقدی.
 آتا اوجاغینی ساتان، وطنینی ده ساتار.
 آتا اوغولا گۆره تانیناندا خوشبخت اولور.
 آتا اوجاغینی سؤندورن اوجاقسیز قالار.
 آتا وطنی قورویار، آنا وطنه اوغول وئیرر.
 آیاغی تورپاقدا اولانین قولو دا گوجلر اولار، تپری ده.
 بابا اوجاغینی بابادان تۆره ینلر قورویار.
 باشسیز وطنین ده، خالقین دا حالینا وای.
 بئتردی دییار، بیر ده یار آیریلیغی.
 بیر اورک کی، وطن اوچون دؤیونمور، سوسسا یاخشیدی.
 بیر اورک کی، وطنیله اؤیونمور، کۆچسه یاخشیدی.
 بیر ائوین آغساققالی بیر ائلین آغساق قالیدی.
 بیر جان بیر وطنه قورباندی.
 بیر یارا، بیر ده ائله باغلان.
 ییز وطنه قوربانیق، قانیمیزلا، جانیمیزلا.

جان وئریک، تورپاغی وئرمیک.
 جان وطن! اؤزومده، سؤزومده، بیر ده قاینار گؤزومده سن.
 جانیمدا جان، قانیمدا قان وطنیم.
 چینار وطندی، بوداغی بولبول یوواسی.
 داغدان باخاندا وطن گؤزلیگی داها آیدین گؤرونور.
 دار گونده ده، گئن گونده ده ائلی چاغیر.
 دار گونده ائل هارایی، آرخا هارایی چاغیر.
 داردا قالاندا یوردا سیغین، ائله آرخالان.
 داروازاسیز ائو قالاسیز شهر کیمیدی.
 دریا کاماللیلار وطن جانلی اولورلار.
 دوغمالاردان دوغما، عزیزلردن عزیزدی وطن.
 دوست ایتیرمک یاماندی، ائل ایتیرمک دهشت.
 دؤولتی معنن زنگینلر یاشادیر.
 دونیانین دردین چکمه، وطنین دردینی چک.
 دونیایا گؤز آچدیغین تورپاغی گؤزونه تپ، باغرینا باس.
 ائل آدمینی ائل سئور.
 ائل آتان داش اوزاغا دوشر.
 ائل باسیلار، چؤرک باسیلماز.
 ائل باسیلینجا، ایگید اولسه یاخشیدی.
 ائل یاراسینی آغلارلار، قورد یاراسینی داغلارلار.
 ائل دردینی ائللین اوغلو چکر.

ائل قیزلاری آت بئلینده، ائل آناسی ایگیدلر چیینینده.
 ائله یانانا ائل یانار.
 ائل عیصمتی ائل غئیرتی نین تاجیدی.
 ائل قدرینی ائل بیلر.
 ائل اوچون کور اولان ائله نور ساچار.
 ائل گؤزونده اوجالان دونیا تاماشاسی اولار.
 ائل ایچینده ، اول ایچینده، اول ایچینده.
 ائل کؤچر، یورد قالار.
 ائل چکه نی فیل چکمز.
 ائل ائله سمت اولار.
 ائل اوغلو، ائللین گؤزله بیر سنی، ائله دؤن، ائله قاییت.
 ائل وئرر یاخشیا-یامانا قییمت.
 ائل قاچاغی، قاچاق ائلی ساخلار.
 ائلات آرانا کؤچنده، داغلار آغلار قالار.
 ائلات یایلاقدا اولاندا داغلار داها ووقارلی گؤرو-نور.
 ائلاتسیز داغلار آغلاغان اولار.
 ائل بیر اولان دیلبیر اولار، دینبیر اولار.
 ائله آرخا دورانا ائل آرخا دورار.
 ائلده-اوبادا عهدی-پییمان صاحیبلری عزیز توتولار.
 ائلدن کؤکلن ائله باغلی اولار.
 ائله قول اولان ائللین آغاسی کیمیدی.

ائله حسرت ائل بویدا درددی.
 ائله محبت بیتمز - توکنمزدی.
 ائله حسرت دهشت، یارا حسرت موشکول.
 ائله آرخالان، ائله آرخا دور.
 ائلی غییرتبیله، عیصمتبیله تانیبارلار.
 ائلین دار گونونده هامی ائل بیر اولار، دلبیر اولار، البیر اولار.
 ائلین گؤزه لی دیللر ازبری.
 ائلین عادتلی اولولار میراثیدی، قورویون، یاشادین!
 ائلین آغساققالی یوخدور سا میتین ده آغساققالی یوخدو.
 ائلین قیناغی ان بویوک قیناقدی.
 ائلی - اوبانی کیشیلرنن تانیبارلار.
 ائلینی اوجا توتانین باشی اوجا اولار.
 ائلین مالینا گؤز دیکن گؤزدن اولار.
 ائلین گؤزوندن دوشن گؤزو قیپیق اولار.
 ائلی ائودن ایره لی بیلرلر.
 ائلی اولمایانین نه گونو، نه دلی.
 ائلین ثروتی ائلین اولار.
 ائلین قدرینی ائلسئور بیلر.
 ائلینی اینسان اورگینه سالار، اورگینده ساخلار.
 ائلدن کوسن ائلسیز قالار.
 ائله قان سالانی باغیشلامازلار.

ائله قالماقال بده سيلدن، موخننتدن دوشر.
 ائله هاوادار اولان، يارا وفادار اولار.
 ائله آرخالان، ائله آر خا دور.
 ائلنن اول، ائله ياشا.
 ائلسيز ده، يارسيز دا ياشاماق دا دهشتدي.
 ائلسيزين نه گونو، نه گذراني.
 ائلسيزلري ائله، دينسيزلري دينه سسله.
 ائلسئورليک اينسانپرورليگين تاجيدي.
 ائلنن اولسان ائل سنينله دير.
 ائله باغلي، ائوه باغلي اولار.
 ائو تيك، ائو بيخما، باشينا اوچار.
 ائو آغساققالی حورمته لاييقدی، ائل آغساققالی شرفه.
 ائو تيکه ني ائل سئور، ائو بيخانی ائل بيخار.
 ائلدن آيري اولان ائودن ده آيري اولار.
 ائوه شرف ائله ده شرفدي.
 ائوي کيشيسييله، قيزي آناسيالا.
 ائوي اولمايانين ائلي ده اولماز.
 ائوين قميني ائلين قه مي بيلرلر.
 ائوين سيرري ائوده، ائلين سيرري ائلده.
 اينسان، نه ياردان کئچ، نه وطندن.
 عدالتلي اولان عدالتلي ياشايار.

افسانہ سیز قالا چپرسیز باغا بنزر.
 ان گۆزل خالچا: نامازلیقدی، جئھیزلیکدی، دوغوم لوقدو، اولوملوکدو.
 ان اولوی محبت وطن محبتیدی.
 ان بویوک درد ائل تۆھمتیدی.
 ان بویوک سئوگی وطنه دی، آنا یادی. یاری دا اونوتمایاق گرک.
 اول ائل اوچون، سونرا ائو اوچون.
 گل هاگلدی، کۆچ هاگۆچدو بو دنیا.
 گنجہ نین یازی، تبریزین قیشی.
 گز وطنی دیوونجا، سئو وطنی اولونجه.
 گۆزدہ، کۆنولده اولویلشر وطن.
 گۆزل عایله نین آناسینا دا قوربان، بالاسینا دا.
 گۆزل اوولاد عۆمرہ، گونہ یاراشیقدی.
 گۆزو یولدا، انتیظاردا اولان قاراباغ بیزلری گۆزلر. "ھارداسیز، گلین"، دئیر.
 گۆزلریمده وطن جاھاندان بویوک گۆرونور.
 حالال زحمتله ائو تیکنہ ائل کۆمک اولار.
 حالی یامان آھدی، آماندی غربت.
 ھر یئرین اۆز آدمی وار، ھر آدمین دا اۆز یئری.
 حسرتی حسرت اولدورر، قریبی قریبلیک.
 حیات محبت اولان یئردہ دی.
 خالق اوچون یاشایانلاری خالق یاشادار.
 خالق وئرر یاخشیا، یامانا قییمت.

خالقی تلاش ائدن تالان اولار.
 خالقا اورکدن یانان اورکلی اولار.
 خالقا عذاب وئرن عذابا دوشور.
 خالقا اوز چئویره نین اوزو گئری یانینا دؤنر.
 خالقا عاغیل دریالی، کامال دونیالی اوغول گرکدی.
 خالقا دوشمن کسپله نی خالق جزالاندیرار.
 خالقا داغ چکه نین گؤزو داغلانار.
 خالقا قارا گون وئرن قاراگونه قالار.
 خالقا عقیده لی اینسان گرکدی.
 خالقا آرخالانان قالیب گه لر.
 خالقا یوک اولما، خالقین یوکونو داشی.
 خالقا خیدمت الله ا عبادت کیمیدی.
 خالقدان گوج آلان خالقی اوجالدار.
 خالقی سئوه نی الله دا سئور.
 خالقی سئوه نی خالق سئور.
 خالقین ایچیندن چیخان خالقا خیدمت ائتمه لیدی.
 خالقینا خور باخان دونیا ایشیغینا حسرت قالار.
 خالقینا شمع-چیراق توتانین چیراغی گور یانار.
 خالقینی سئون خالقشوناس، وطنی سئون وطنشوناسدی.
 خالقینی سئون خالقین عزیز، دوغماسیدی.
 خالقینی دونیا یا تانیتدیران اورگی دونیا بویدا اولاندی.

خالقین مالینی یئیه نین عؤمرو گؤدک اولار.
 خالقین مالی خالقیندی.
 خالق خالقشوناسدان اؤیرن.
 خالق نین تاریخینی بیلمه یندن نه خالقسئور؟
 خالق سئون الله ی سئور.
 خالقلا اول، خالق سنینله دی.
 خالقین مالینی نه یئیه، نه یئدیزدیر.
 خالقین مالینا گؤز دیکن گؤزدن اولار.
 خالقین محبتی ده گوجلودو، نیفرتی ده.
 خالقین بؤیوکلوگو ساییلا یوخ، دوهالاری ایله اولچولر.
 خالق یوخویا قویما، آیاغا قالدیر.
 خالق اوچون یاشایانلار، خالق یاشادارلار.
 خارابالیقدا انو تیکمه، بایقوش یوواسیدی.
 خارابا بایقوشو اولایاندا، اورک اورپشر.
 خارابالیقدا نه باغ، نه بوستان.
 خیلاصکار خالقین دؤیونن اورگی، گؤرن گؤزودو.
 خوشبخت او شخصدیر کی، ائل یاراسینا ملحمدی.
 اینساندا یاخشی، یامان نه وارسا نسیلدن، کؤکدن گلیر.
 اینسان وار انوه باشچیلیق ائدر، اینسان وار ائله.
 اینسانین عؤمرونو گؤدلدنن عؤمرو گؤدک اولار.
 اینساندا گؤزل نه وارسا تورپاغیندی، خالقیندی.

ایگیدین آرخاسی خالق، آرزوسو وطن سئوگیسی اولار.
 کاسیین وطن سئوگیسی داها گوجلو اولار.
 کئچمیشی اولمایان خالقین نه گله جگی.
 ککیل پالید آیلسه، ائل قاپیسی دؤیولسه، فلاکت قوپار.
 کیچیک خالقین دردی بؤیوک اولار.
 کؤک اوسته کؤکلن وطنجانلی اولار.
 کؤکه کؤکلن کؤکلو اولار.
 کؤکوموز ده بو تورپاقدی، گوجوموز ده بو تورپاق.
 کؤکو اولمایانین نه قولو، نه بوداغی.
 قاقاق ائلی، ائل قاچاغی قوروپار.
 قالانی ایگید، ایگیدی قالا قوروپار.
 قالاسیز شهر، داروازا سیز انو اولماز. قالاسیز شهر ویران قالار.
 قانلا آلینان تورپاغی قانلا قایتارارلار.
 قان تۆکولن تورپاغین گولو قان قیرمیزی اولار.
 قانلی دره قان آغلار.
 قارا تورپاغین اوزو آغ اولار.
 قارشییسی آلینماز سئل ائله فلاکت گتیرر.
 قازاغا سئوگی آنا سئوگی قدردی.
 قازاغین عاغیللیسی دا شاعیردی، دلیسی ده.
 قریب وطنه دؤنونجه، یئنیدن دونیا یا گلیمیش کیمی اولار.
 قریبین دردی وطنه یئتجنجندی.

قریبین قبری ده قریبدی.
 قوناق-قارالی ائو ایشیقلى اولار.
 قونشولوق موناسیبتینی آراداکی جیغیر بیلدیرر.
 قوروچو کندی، ایگید وطنی قورویار.
 قورولوش دییشر، خالق دییشمز.
 قوربت جان سیخار، عؤمور اوزر.
 قوربتده قریب وطن اوچون آغلار قالار.
 قوربتده وطن سئوگیسی یئرلر-گؤیلر قدردی.
 قوربتده قالانین وطن اؤزونده، سؤزونده، گؤزونده اولار.
 غوروروموز، اوغوروموزدو، وطن!
 میلتی سئوہ نی میلت گؤزونون اوسته ساخلار.
 میلتی سئومک اوچون میلتچی اولمالیسان.
 نه یورد بوش قالسین، نه یووا.
 نفسی توخون اورگی ساغلام اولار.
 نفسی توخلار هامی نین گؤزونه دیک باخار.
 نه ائوی گؤزدن قوی، نه ائلی.
 نه ائلدن آیری قال، نه یاردان.
 اوجاغی سؤندوره نین اوجاغی سؤنر.
 اوجاغی قورویان دا اوجاقدی.
 اوجاقدان اود آپارانین اوجاغی گور یانار.
 اوجاق اوددان، ایگید اوجاقدان.

اود سؤننده، اوجاق دا سؤنر.
 اودو اولانین، اوجاگی دا اولار.
 اوغول وئرلر، تورپاق وئرمز لر.
 اوردو وارسا، وطن ده وار.
 اوردوسو گوجلو اولانین دؤولتی ده گوجلو اولار.
 اووو بره سینده، ایشی وعده سینده.
 اؤلمز لر وطنه قوربان گئدنلردی.
 عؤموردن، گوندن کئچ، وطندن کئچمه.
 اؤز آغاجیمیز اؤزوموزه آیری گلیر.
 اؤز گلشمک ائل تۆهمتی گتیرر.
 پاپاغینی قورویان وطنینی قورویار.
 پاپاغینی ایتیرن ناموسونو ایتیرر.
 صاحبسیز ائودن ایشیق گلمز.
 صاحبسیز اول، وطنسیز اولما.
 صاحبسیز ائوین قاپیسی باغلی قالار.
 شیرین جانداں شیریندی وطن.
 شهیدلیک اوجالینی وطنه قوربان گئدنلردی.
 تانریم باشیمین اوسته، وطن اورگیمین باشیندا.
 تانری بیزی قورویور کی، بیز وطنی قورویاق.
 طایفا آدی ایله، ایگید اودو ایله.
 تنهالیق دهشتدی، وطنسیزلیک اؤلوم.

تربیه نی، معرفتی ائلدن آلارلار.
 تورپاق باری ایله، ائل ایلقاری ایله تانینار.
 تورپاق گوجلو اولاندا بهره سی بول اولار.
 تورپاق حیاتی سو کیمی، هاوا کیمی.
 تورپاق دا وطنی، آنالاشان تورپاق، تورپاقلاشان وطن.
 تورپاقدان پای وئرن تورپاقسیز قالار.
 تورپاق ازنی تورپاق بزر.
 تورپاق وارسا، قان - قادا دا وار.
 تورپاق گوجلو اولاندا صاحیبی ده گوجلو اولار.
 تورپاق ایتیره نی تورپاق گؤتورمز.
 تورپاقا آغا یوخ، قول اول.
 تورپاقا آیلن دیک گزر.
 تورپاقی قویوب قاچانین نه اولسونو، نه دیریسینی تورپاقا قویماين.
 تورپاق اکین، غبیرت چکه نین.
 تورپاقا تر تۆکنه تورپاق تر تۆکر.
 تورپاقا جان وئرن تورپاقدان گوج آلار.
 تورپاقی اکرلر، آتی مینرلر.
 تورپاقی قورویان دا کاسیب، یولوندا شهید اولان دا کاسیب.
 تورپاقی گؤزله یهرلر تورپاق اولونجا.
 تورپاقینی ایتیرن وارلیغینی ایتیرر.
 تورپاقینی قورویان وطنینی قورویار.

اولودان اولو، اوجادان اوجادیر آنا محبتی، وطن سئوگیسی.
 اورگیمین هونری، دیلیمین ازبری وطندی.
 اوزو دؤنوک قوربتده گؤز ده آغلار، کؤنول ده.
 وطن درد، آنا درد دی دؤزولمز.
 وطن دیلیمین ازبری، اورگیمین تپریدیر.
 وطن عشقی جانان، قانان گلمه لیدی.
 وطن شاندى - شرفدی.
 وطن سئوگیسی دونیالارجادى.
 وطن اوغروندا ووروشان ناموسو اوغروندا ووروشار.
 وطن اوغروندا اؤلن اؤلملییه یوکسه لر.
 وطن اوچون دؤیونمه یین اورک نیمه گرک؟!
 وطن ساتقینی قوردا- قوشا قیسمت اولار.
 وطن گؤزلیگی نین سئیرینه دال، خیالان.
 وطن حسرتی قورغوشون یوکوندن آغیردی، عذابدی.
 وطن اوغوللاری، وطن یولوندا.
 وطن اوچون دؤیونمه یین اورک سوسسا یاخشیدی.
 وطن حسرتی یار حسرتیندن بئتردی.
 وطن خاینی نه بو دونیالیق، نه او دونیالیقدی.
 وطن غییرتینی غییرتیلر، آنا عیصمتینی عصمتیلر اوجا توتار.
 وطن اوزاقدان داها جاذیبه لی گؤرونر.
 وطن اورگیمده، گؤزومده، کؤنلومده دیر.

وطن یولوندا اۆلدو وار، دۆندو یوخدو.
 وطن اوچون یان کی، یانسینلار.
 وطن خاینینی پارچالا بالتالی دا، بالتاسیز دا.
 وطنجانلییا جان دا وطندی، جاهان دا وطن.
 وطنه محبت دونیا یا گلندن، دونیادان کۆچنه قدردی.
 وطنه قوربان گئدنه وطن قوربان اولار.
 وطنه قوربان گئدن شهیدلیک زیروه سینده دی.
 وطنه، آنایا بورج سونسوزدو.
 وطنه سۆگی بیتمز-توکنمزدی.
 وطنده وطنسیزلیک دهشتدی.
 وطنی قورو وطنده اۆلونجه.
 وطنی اونوتما یانی وطن اونوتماز.
 وطنی باغرینا باس، اورگیندن آس.
 وطنی جاهانا دییشمز لر.
 وطنی سئون سئوینجک اولار.
 وطنی جنته دییشمز لر.
 وطنی قوروما یان وطنپرور اولایلمز.
 وطنی جان بیل، جانی وطن.
 وطنی قورویانی الله قورویار.
 وطنی سئوه نین اودو-آتشی سؤنمز.
 وطنی قانلا، جانلا قورویار لار.

وطنین غئیر تینی غئیر تلیر چکر.
 وطنین باشی نین تاجی غئیر تدی.
 وطنین قورونماسینی الی آیاغی یالینا تاپشیرما.
 وطنین غئیر تینی غئیر تلیر چکر.
 وطنین قدرینی وطنپرور لر بیلر.
 وطنینه صاحب چیخمایان وطنسیز قالار.
 وطنینی دانان آناسینی دا دانار.
 وطنینی ایتیرن نه اولودو، نه دیری.
 وطنینی ایتیرن دونیاسینی ایتیرر.
 وطنیمدن نه گوزوم، نه کونلوم دویودو.
 وطنی ائلیکله، هامیلیقلا قورویارلار.
 وطنینه گولله آتانی گولله یرلر.
 وطنینه کم باخان ایکی گوزدن اولار.
 وطنیمیزین هر بیر داشی، قایاسی دا تاریخدی.
 وطنیمین کولونو دونیانین مئشه لرینه دییشمرم.
 وطنسیزین نه گونو، نه گذرانى.
 وطندى دئمە، " وطنیمدی " دئمە، " منیمدی " دئمە.
 وطنه قوربان دئمە، قوربان گئت.
 وطنه گوز دیکه نین گوزونو داغلا.
 وطنه محبت آنایا محبتدن دوغار.
 وطنله اولان، وطنده اولر.

وطنپرور لر وطنه اور کدن یانانلاردی.
 وطنپرور اولماق اوچون وطنی قورو.
 وطنسئورلیک آنا سودو، آنا لایلاسیندان باشلار.
 یاخشیلارین یاخشیسیدی یاخشیلیق.
 یار آیری، دییار آیری.
 یاس دا ائلین، توی دا ائلین.
 یاشاماق گؤزلدی قدرینی بیلنه.
 یئتنده یارا یالوار، اولنده وطنه.
 یئتمی ائل، بیر ده شیرین دیل ساخلار.
 یولوندا جان وئرمه سه ن، نه آنا وار، نه وطن.
 یؤنو بیزه باخان داغلار بیزیمدی.
 یوردو قویوب گئدنه اولما، یورددا قالانلا اول.
 یوردسوز قالماق، آناسیز قالماق کیمیدی.
 یورد اوغلو یورددا قولدو.
 یوردونو اونودان آناسینی دا اونودار، بالاسینی دا.
 یووا اوچورانین یوواسی اوچار.
 زورلا آلینان تورپاغی زورلا قایتارارلار.

عایله هاردا، حیات اوردا

عادت - عنعنه نی اونودان، آناسینی دا اونودار.

آغایانالیق کیشی نین یاراشیغیدی.
 آغاجین کوکونو کسن اؤز کوکونو کسر.
 عاغیللی اوغول آتایا دوستدو، قارداشدی.
 عاغیلسیز آدام هذیان دانیشار.
 عایله سیز حیات هئچدی، پوچدو.
 عایله سی محکم اولان آلینماز قالادی، باسیلماز ائلدی.
 عایله قوردون، دؤولت قوردون.
 عایله قورماق آسان، شرفینی قوروماق چتین.
 عایله گؤز آیدینلیغی، باش اوجاللیغی، کؤنول خوشلوغودو.
 عایله نی یامان گونه قویان، یامان گونه قالار.
 عایله نین طالعی کیشیبله قادینین موناسیبتیندن آسیلیدیر.
 عایله یه خیانت وطنه خیانتدی.
 عایله نی سئله وئرن، ائلینی ده سئله وئرن.
 عایله ده دئدی - قودو عؤمور چورودر.
 عایله سینی سئون الله ینی سئور.
 عایله سینی سئون آناسینی دا سئور، وطنی ده.
 عایله سینه جان یانديران ساغلام اولار.
 عایله سینی قورویان قالاسینی قورویار.
 عایله نین داغیلماسی دؤولتین داغیلماسی کیمیدی.
 عایله نین قورولماسی دؤولتین قورولماسینا بنزر.
 عایله نین خوشبختلیگی قادینلا کیشی نین موناسیبتیندن آسیلیدی.

عالم قادینلا صافلاشار، دورولاشار.
 آنا اوغول چینینده گئتسه، جنتلیک اولار.
 آنا لایلاسی آنا دونیاسیدی.
 آنا دا موقدسدی، عایله ده موقدس.
 آنا دیلینی بیلمه ین آنا لایلاسینی دا بیلمز.
 آنا سنی دونیا یا گتیریپ، ایندی سن اونا دونیانی گؤستر.
 آنا سودو اممه ین آناسی نین، آنا اویودو گۆرمین آناسی نین قدرینی بیلمز.
 آنا دا جانندان عزیز، بالا دا جانندان عزیز.
 آنا دا بیردی، وطن ده بیر.
 آنا دونیادی، بالاسی دونیا قدر.
 آناسینا باخان بالاسینا دا باخار.
 آنالیغین یاخشییسی دا اله دوشمز، یامانی دا.
 آنانی عزیزله ین بئهیشتلیکدی.
 آنا ایتیرن بالانین دردی ساغالماز.
 آنانی بالاسیندان آیران جهنم اودوندا یانار.
 آنایا حسرت وطنه حسرتدی.
 آنایا محبت وطنه محبتدی.
 آناسینا قاییدانی تانری لعنتلر.
 آناسینی ایتیرن قوزو آغجیر اولار.
 آناسیز قالانین آنا، بالاسیز قالانین بالا دردی دؤزولمز.
 آنا هاردا، وطن اورددا.

آنا دا بیر دونیادی اوولاد گوزونده.
 آنا تورپاقلاشاندا، آنالاشار تورپاق.
 آنا اورکدی، یار گرکدی.
 آنا، آنا، قوربان سانا، نونه لایلا چالسانا.
 آناسیز یئتمین گونو آه - وایلا کئچر.
 آناسیز اوشاغا دونیا دا یئتمیم کیمیدی.
 آنادان اوز دؤندرہ نین اوزو گئری یانینا دؤنر.
 آنالار صبرلی عوممان اولورلار.
 آنام هاردا، دونیام اوردا.
 آنانی آناسیزلار داها چوخ یاد ائدر.
 آنانین نه چکدیگینی آنالار بیلر.
 آناسیز قوزو مه لر قالار.
 آناسینی ایتیرن کۆرپه قوزو کیمی مه لر.
 آنایا ال قالدیرانین الی، دیل قالدیرانین دیلی قورویار.
 آنایا آغ اولانین عؤمرو آه - وایدا کئچر.
 آنا حاقی تانری حاقیدی.
 آنا قبرینه باش آی، دیز چؤک، گۆز یاشی تۆک.
 آنا گلینینی سایماسا، اوغولون باشی تئز آغارار.
 آناسینا قاییدان یولونو آزار.
 آنا سودو ایله، آتا چؤرگی ایله تانینار.
 آنادان دویماق، یوردو گۆزدن قویماق اول-ماز.

آنالىغى آنادان اۇيرنرلر.
 آنانىن سۇزوندىن، چىشمە نىن گۇزوندىن اۇپ.
 آنا جىئرانى اوولامازلار.
 آرواددان ياريمان، اوولاددان چىتىن يارىيار.
 آروادىنى ايتىرن كىشى يىتىمدن دە بىتردى.
 آرواداغىزدان نە كىشى؟
 آرواد تىكن ائوى فلک دە يىخا بىلمز.
 آرواد يىخان ائو چىتىن قورولار.
 آتالى - آنالى اورکلى اولار.
 آتايآ آتا دىمک آسان، اوغول اولماق چىتىن.
 آت بالاسىنى، قىز آناسىنى سئور.
 آت دا قادىن كىمىدى، تومار سئور.
 آتا اوغولا، اوغول آتايآ فرحدى.
 آتالى دونيا آتاسىز قالاندا وای اولار.
 آتا اۇيودو گۇرمە يىن آتاسى نىن قدرىنى بىلمز.
 آنانىن قدرىنى آتاسىز قالاندا بىلرسن.
 آتا اوغولا، اوغول آتايآ لايىق اولاندا دونيا تزه لىر.
 آتايآ لايىق اولماق بورجدو، اوستون اولماق شرف.
 آتا اوغولا تىر، اوغول آتايآ سىپىر.
 آتاسى ائوينە قاچان قىزدان گلین اولماز.
 آتاسىز قىزىن قلبى سىنىق، آناسىزىن گۇزو نملى.

آتا گوللہ آتان، آتاسینی گولللسہ یاخشیدی.
 آتاسیز قیزین قلبی سینغین، گۆزو یاشلی اولار.
 آتلا آروادین نہ شریکی، نہ اورتاغی.
 آت آتدان، اوغول آرواددان.
 آتی تومارلا، قادینی سیغاللا.
 آتینین ترکینه آلمایانی ایتی نین ده ترکینه آلما.
 باغا قایغی، بالایا قایغی کیمیدی.
 بالا گولباغچا کیمیدی، بیرى بال دادیر، بیرى عطیر ساچیر.
 بالا شیریندی، نوه شپیشیرین.
 بالاسینی ایتیرن دونیاسینی ایتیرر.
 بالاسینی ایتیرن نہ یاتار، نہ دینجه لر.
 بالا بالدان شیریندی، آنا دا یاردان.
 بالایا آنا جانینی وئرر.
 بالانی گۆزون اوسته ساخلا، گۆزوم-چیخدیا سالما.
 بارلی آغاج اوشاقلی قادین کیمیدی.
 باشسیز عایله چؤللو-بیابان کیمیدی.
 بد اوولاد عۆمرو بالتالار.
 بد اوولاد جانی بوغازا بیغار، گونو قارا اندر.
 بختور عایله سی اولانین ائلی ده بختوردی.
 بی زاده لیک بی لردن گه لر.
 بشیک لایلاسی آنا سودو قدر شیریندی.

بیر دونیادی آنا لایلاسی، بئشیک نغمه سی.
 بیر جانان بیر جاہاندی قدرینی بیلنه.
 بیر ساغلام جان، بیر گؤزل یار آرزولا.
 بؤیوک باجی آنا، بؤیوک قارداش آتا عوضیدی.
 بؤیویو-کیچیگی بیلنمه ین عایله تئز داغیلار.
 جان دا شیریندی، جانان دا شیرین.
 جان قورباندی وفالی یار وفاسینا.
 جان دا بالاما قوربان، جاہان دا.
 جان بالا جانندان عزیز.
 جانی تمیزین ائوی ده تمیز، ائشیگی ده.
 جانی یانان آنادیر، جان آلان یار.
 جانی جانانا وئر عؤمرون اوزانسین.
 چؤرکلی ائوین چؤرگی بول، اوزو آغ اولار.
 دده لی ائو شن اولار.
 دلی عشقین نه گئجه سی، نه گوندوزو.
 دردینی یارا دی، یارلا بؤلوش.
 دونیا کؤک اوسته قورولوب، کؤکونو اونوتما.
 ائلده گؤزل قیز گؤزده اولار.
 ائلین اوغلو ائلہ آرخا دورار.
 ائو عایله نین قالاسیدی، هاساری قالا دیواری.
 ائو آیینماز قالادی، کئچیلمز سددی. موقدس اوجاقدی، پیردی.

ائو ائله-اوبايا ياراشىقدى، گور ايشىقدى.
 دوشمنه گۆز داغى، نىسكىندى.
 ائو كۆنول خوشلوغو، گۆز آيدىنلىغىدى.
 ائو اولان يئردە حيات وار، ياشايىش وار.
 اعتبارلا، دوز ايلقارلا ياشايانلار اوزون عۆمورلو اولور.
 ائو ساغلاملىقدى، راحتلىقدى، دىنچلىكدى.
 ائو سئوگىدى، سئوينجىدى.
 ائو تىكه نىن الله اوستونده اولار.
 ائو باغلى ائله ده باغلى اولار.
 ائوى اوجا اولانين، باشى دا اوجا اولار.
 ائوى اولمايان يوواسيز قوش كىمىدى.
 ائوى اولمايان وطنده وطنسيز كىمىدى. نه گونو، نه گذرانى.
 ائوين صاحىبى ائوين گۆر كىمىندن بللى اولار.
 ائوين آناسى دا، سوناسى دا قاديندى.
 ائوين كىشىسى، ائلين ده كىشىسىدى.
 ائوين بركتى قاديندان آسىلىدىر.
 ائولمىكده نه تلسى، نه گنجىك. واختىندا، وعده سىنده.
 ار عايله نىن باشى نىن تاجى، قادين دردلىر علاجى.
 ار يارىننان، آعاج بارىننان گۆزلىدى.
 ارله قادين عايله نىن قوشا قانادىدى. دؤيۈنن اوريى، گۆرن گۆزودو.
 اريانلىق دا بير شاهلىق، سولطانلىقدى.

اصیل-اصلہ، نسیل-نسلہ، کوک-کوکہ چکر.
 اصیل اولان اسیر اولماز.
 اصیلدن قیز آلانین بختی اوزونہ گولر.
 اصیل اوولاد عؤمرہ-گونہ یاراشیقدی.
 اصیل اوولاد عایله نین خوشبختلیگیدی.
 ان گؤزل گؤز للیک قادین گؤز للیگیدی.
 گلین قاینانانی آنا بیلسه، عایله خوشبخت اولار.
 گلین قایناناسینا باخار، گلین اولار.
 گؤل یاشیلباشسیز، قیز قارداشسیز اولماسین.
 گؤز گوردویونو، اورک سئودیگینی ایستر.
 گؤزلری گؤیچک یارین خالی دا گؤزلدی.
 گؤز اوینادانا مئیل سالمازلار.
 گول باغچادا بولبول آغلار، گول گولر.
 حالال سود امنین، بالاسی دا حالال اولار.
 هئچ کس ییبه سیز، کیمسیز-کیمسه سیز اولماسین.
 خاللی گؤزل، خاللی مارالا بنزر.
 خانیم خاتینلیق، کوبارلیق اصیل-نسیلدن گلیر.
 ایکیاروادلی ایت اورواتلی اولار.
 اینجه مخلوقون سئوگی دونیاسی کوورک اولار.
 عیصمتلی قادین ائلین ده عیصمتیدی.
 عیصمت قادین اوجالیغیدی.

عیصمتلینی ائل-ائل الی چیراقلی آختار.
 ایستک قارشیلیقلی اولاندا یاشمعاغا نه وار کی؟!
 کرمین اصلیمی وار، بولبولون ده گولو.
 کیمی اوغلو، کیمی آتاسیپلا تانینار.
 کیشی غییرتی ایله، قادین عیصمتی ایله گۆزلدیر.
 کیشی آغلاماز، ایچینده آه چکر.
 کیشی اؤزو بوتؤو، سؤزو بوتؤو اولار.
 کیشی بیر دفعه سؤر، بیر دفعه اؤلر.
 کیشی ائوین قولو، چؤلون آغاسی.
 کیشی ائوین ایشیغی، قادین پروانه سی.
 کیشی اؤلر، کیشیلیک قالار.
 کیشی گۆزو، قادین قولاغی ایله سؤر.
 کیشی کیشیلیگی ایله وارلی اولار.
 کیشی ائوین دیرگی، قادین دؤیونن اورگی.
 کیشینین قاپیسینا کیشی گه لر.
 کیشینین آتی نین یالی کسپلسه دهشت اولار، قان سو یئرینه آخار.
 کیشینین دئیینگیندنسه، قادین دئیینگه نینه شوکور ائله.
 کیشینین گونونو قارا ائدن اروادین دا گونو قارادی.
 کیشینین کورگی ترلی، الی قبارلی اولار.
 کیشینین سؤزو قانوندو. سندسیز، مؤهورسوز.
 کیشینین قادینی، کیشییه لاییق اولار.

کیشیلر گئتدی، کیشیلیک بیتدی.
 کیشینین الی قابارلی، اورگی تپرلی اولار.
 کیشینین اوغلو دا کیشی اولار.
 کیشینین بیر عایله سی اولار، ناکیشینین چوخ.
 کیشیلیگی کیشیلر آراسیندا آختار.
 کیشیسی اولمایان عایله موشکوله دوشر.
 کیشینین پااغی گئدینجه، اؤزو گئتسه یاخشیدی.
 کؤکه باغلی کؤک سالار.
 کؤور کلیک آنالاردان، مردلیک بابالاردان، سرتلیک قایالاردان یادیگاردی.
 کؤنولسوز ائولنمک کؤنول سیندیرار.
 کؤزرن عایله اوجاغیندا عیصمت خیر تاپار.
 کور قادین، آجیغیندان کوپه سیندیرار.
 کوسه یندن گلین اولماز.
 قادین کیشینی اوجالدار دا، واختسیز قوجالدار دا.
 قادین ائوین بزگی، کیشی ائوین دیرگی.
 قادین عیصمتی صاف دویغولار زیروه سینده قرار توتار.
 قادین یاز گولو کیمی اینجه دی، کم باخسان تئز سارالار، سولار.
 قادین سیغال ایستر، کؤرپه ناغیل.
 قادینلا اولویلشر بشر.
 قادینی اولوی اولان شاهداغینی یئریندن اوینادار.
 قادین وار کیشینی اوجالدار، قادین وار کیشینی قوجالدار.

قادرین ظریف مخلوقدو، ضعیف مخلوق دئییل. آناسینی
 سئون تانریسینی سئور.
 قادرینن جامالی دا گؤزل اولار، کامالی دا.
 قادرینسیز کیشی نین، کیشیسیز قادی نین نه حیاتی.
 قادرینسیز ائو بومبوزدو، ها اوجاق چات، ها قالا.
 قادرینسیز دونیا محو اولار، کیشیسیز خارا با قالار.
 قادرینن بیر گؤز لیلیگی ده ملاحتلی سسیدی.
 قادرین شرفینی اوجا توتان کیشی نین باشی اوجا اولار.
 قادرین سیغال سئور، تومار لا خوشالانار.
 قادرین ییخان ائوده بایقوش اولار.
 قادرینن گول باغچاسی جنته بنزر.
 قادرینینی ایتیرن، حیاتینی ایتیرر.
 قادرینی کیشیسیله، کیشینی قادرینیلا تانییارلار.
 قادرینینی سئون دونیاسینی سئور.
 قادرینن بیر گؤز لیلیگی ده نازدی، قمزه دی.
 قادرینا بیر گؤز لیلیک ده لیباسدی.
 قادرینسیز ائوین نه یاراشیغی، نه ایشیغی.
 قادرینن اوجالیغی عیصمتینده دی.
 قادرینلا اولویلشر اولوی بشر.
 قادرین هاردا، حیات اوردا.
 قادرین آنادی، قوربان آنادی.

قادين دنيا يا گيرن، كامالا يئيرندي.
 قادينين قلبه سي گؤز ياشلاريدى.
 قاش-گؤز اوينادانلا عايله قورمازلار.
 قايعيلي اينسان احتيراما لاييقدى.
 قاينانا ياخشى اولسا، گلين ده ياخشى اولار.
 غيبرت عيصمت سوراقلار.
 غيبرت ده وطندى، عيصمت ده وطن.
 غيبرتلى اوغول آتايا باش اوجاليغى، كؤنول خوشلوعو گيبرر.
 غيبرت ده، عيصمت ده آغيزدا، ديلده گزر.
 قلبى تميز، صاف كسلرى آلداتماغا نه وار ڪي؟
 قيز سيررينى آناسينا آچار.
 قيز اورگيني آناسينا آچار.
 قيز درده علاج، اوغول باشا تاج.
 قيز سينان، اوغول سينديران.
 قيز خالاسينا، اوغول دايسينا اوخشار.
 قيز ائوين ايشيغى، اوغلان ياراشيغيدى.
 قيز سئوه نين اورگى نه ياتار، نه دينجه لر.
 قيزى اولانين اوغلو دا اولار.
 قيزين عيصمتى ياناغيندان بيلينر.
 قوهومون پيسى ده سنيندى، ياخشيصى دا.
 قوهوم-قارالى ائوين ايشيغى گور يانار.

قوھوم-اقرابا قول-قاناددی، دار گونده ده، گئن گونده ده.
 قوناقلی ائوین ایشیغی گور یانار.
 قوناقلی ائو بارلی، برکتلی اولار.
 قوناق هم ائویندی، هم ائلین.
 قوناق-قارالی ائوین داروازاسی گئن، قاپیسی آچیق اولار.
 قوناق سئون قوناق گؤزلر.
 قوناقسیز ائوی قارا باسار.
 قوناقلی ائوین چیراغی گور یانار.
 قویما نه آت باش آپارا، نه آرواد.
 قوربتده وطنی گؤز یاشینا قاتارلار.
 قوربتین داشینی آتان، یئئیدن دوغولان کیمیدی.
 لایلا چالان آنا بایاتی قوشار.
 مسلکی اولمایاندان عایله باشچیسی اولماز.
 مؤحکم عایله، مؤحکم دؤولت کیمیدیر.
 موقدس اوجاقدان اود گؤتوره نین اوجاغی سؤنمز.
 نه آنادان، نه اوولاددان دویمازلار.
 نه اولار، قاینانا گلینی قیزی بیله، گلین دا قایناناسینی آنا.
 نه دردین وار یارا سؤیله، یارا دی.
 اوغولوم باشیمین تاجی، قیزیم دردییم علاجی.
 اوغول ائلدی، اوبادی، قیز قریب ائل.
 اوغول اوجاقدی، یورد داشیدی، قیز کؤچری قوش.

اوغول عایلہیہ یاراشیق، قیز عایله یه نور، ایشیق.
 اوغول آتاسیلا، آتا اوغوللا غورورلانا.
 اوغوللا آنا داغی دهشتدی، آنا یا اوغول داغی دهشتدن ده بئتر.
 اوغوللا سؤزو بیر دفعه دئیرلر.
 اوغول باش اوجالیغی، قیز عیصمت اؤرپگی.
 اوغول ایتیرن آنانین قلبی قملی، گؤزو نملی اولار.
 اوغول ائوین ایشیغی، قیز یاراشیغی.
 اوغوللو گؤزدن، قیزی سؤزدن قورو.
 اؤولاد بویوتمک چتین، اؤولاد ایتیرمک دهشت.
 اؤولادی دؤیمزلر، سئورلر.
 اؤولاد بئلدن، آغساققال ائلدن.
 اؤولادا آتا قایغی، آنا یانغی.
 اؤولاد دردی نه دئییلہ سی، نه چکیلہ سیدی.
 عؤمرہ-گونه یاراشیقدی آنالار.
 اؤولاد آنانین اورگی نین پاراسیدیر.
 پالیدین کؤزو، کیشی نین سؤزو.
 پاپاق غئیرتدی، اؤرپک عیصمت.
 پیس ذریتی تانری وئرمہ سه یاخشیدی.
 راحت یاشاماق اوچون عایله ده هر کس اؤز یئرینی بیلسه یاخشیدیر.
 ساغلام عایله ساغلام حیاتدی.
 صاحبیسیز ائوین ایشیغی سؤنوک اولار.

سئو اؤلنجن، سئویل اؤلنجن.
 سلیقه-سهمانلی ائو گول-چیچه یه غرق اولار.
 تانرینی سئون آنانی دا سئور، بالانی دا.
 تمکینلیک کیشیلیک نیشانه سیدی.
 تندیر اوز قیزاردار، عیصمت اوز آغاردار.
 تورپاق سئوگیسی باشقا، یار سئوگیسی بامباشقا. هره سی
 نین اؤز گؤز لیلیگی وار.
 اونودولمازلاریمین بیرى آنام، بیرى وطندی.
 اوشاغا گؤز آغارتما، گؤزون اوسته ساخلا.
 اورکدن سئون اورکلی اولار.
 اورگی نین ایستگینی یارا سؤیله.
 اولوی حیسیسلرین شمع- چیراغی هم ده عشقدی، محبتدی، سئوگیدی.
 واخت اولار اوغلو آتایا گؤره، واخت اولار آنانی اوغولا گؤره تانیبارلار.
 والیدین دوز مصلحت وئرر.
 والیدینی سئون، موعلیمینی ده سئور.
 وای او گونه کی، ار بیر یانا چکه، آرواد بیر یانا.
 وای او گونه کی، نه قاینانا یئرینی بیلسین، نه گلین.
 وفالی نین اوزو آغ، آلنی آچیقدی.
 یاخشی اوغول اورگیمین پاراسی، یامان اوغول اوره ییمین یاراسی.
 یاخشی اوغول عایله یه سعادت، بدی فلاکتدی.
 یامان اوغول باشا تۆهمت، یامان قیز باشا قاخینج.

یار سئوه نین جفاسی دا شیریندیر.
 یار اوشوینده یاری باغرینا باس.
 یاردان کوسه نین حالی پریشان اولار.
 یاری کوسدورن " دلیلم قوروسون " دئیر.
 یاری گؤز اوسته ساخلا، گؤزون ایشیقلی اولسون.
 یارینا قوووشان دونیاسینا قوووشار.
 یارینی ایتیره نین دنیا باشینا دار گه لر.
 یارینی ایتیره نین نه گئجه سی، نه گوندوزو.
 یارینی سئون باشقاسینا گؤز سالماز .
 یارسیز، دیارسیز بدبختدی.
 یارلا گؤروشدی دنیا گؤزللشر، اورک دؤبونر، گؤزلر گولر.
 یارسیز ائو قیشدا دا بومبوزدو، یازدا دا.
 یارینا جان دئی، آنا جان قوربان.
 یار یاریندان یاریماسا گونو ظولمتده کئچر.
 یانارداغ سؤنر عشق سؤنمز.
 یئتمیم بؤیوبر، عزرا ییلین پیسلگی اؤزونه قالار.
 یئتمیم بختی اولسایدی، آناسیز قالمزدی.
 یومشاق یاستیق گؤزدی، یانیندا یارین اولسا، داها گؤزل.
 یوردا قول آنا یا دا قولدو.

اینسان یئر اوزونون اشرفیدی

آجیقدان آجیق چیخمازلار.
 آد آلماق دا فرحدی، آت آلماق دا.
 آد قازانماق مومکون، آد ایتیرمک موشکول.
 عادت-عنعه پوزولسا ائلدہ قیامت قوپار.
 آغا قارا دئین قارا گونه قالار.
 عاغیللی هر دلدوزا آلدانماز.
 عاغیلسیز لیغا خیدمت ائدنین عاغلی اولماسا یاخشیدی.
 آغساققالیق باشندان، بینادان گلیر.
 آغساققالسیز ائل، سرکرده سیز اوردو کیمیدی.
 آغاج اک، یول سال، یاددا قال.
 آغیز اولماسا دیل چیلپاق قالار.
 عالیم اولماق گؤزلدی، آدام اولماق داها گؤزل.
 الله وئرن بسیندی، باشقا شیئه طاماح سالما.
 الله ی سئون دار گونده، دار آیاقد الله ی چاغیرار.
 آرخاسینی داغا سؤیکه ین داغ اورکلی اولار.
 آستاگل آستا گئدر.
 باغی بارلی، انوی وارلی آرزولا.
 بی دن بی تئورر، سعی دن سی.
 بیگانه لیگین نه طبیی، نه ملحمی.
 بیگانه لیک بدبختچیلکیدى.

بویون اوجالیغی یاخشی، قلبین اوجالیغی داها یاخشیدی.
 بؤیوک اورک هر کسه نصیب اولمور.
 بؤیوکلرین قایغیسی چوخ، سئوینجی آز.
 جانی یاندير، جان یانديرانا.
 جان یانغیسینی جانی یانان بیلر.
 جئیران صحرا گؤزه لی، مارال داغلار گؤزه لی.
 جیر آغاجین مئوه سی ده جیردی.
 چای اولمایان یئرده دییرمان آختارما .
 چای وار لال آخار، چای وار گور آخار.
 چتین آدام چتین قوز کیمیدی.
 چتین آدام نه یولا گئتمز، نه یولا گلمز.
 چؤرکچیل آدامین چؤرگی بول اولار.
 داغلار قدر ووقارلی، باغلار قدر نوبارلی اول.
 داغلار اوغلو داغ طبیعتلی اولار.
 دالاشانلاری آلیشدیرما، باریشدیر.
 دده سی اولمایان آغجیر اولار.
 دیل آجی، هونر یوخ.
 دؤولتی قورویان دؤولتینی قورویار.
 دوز هامینی دوز بیلر.
 دوزلر بیجلری، بیجلر دوزلری گؤرمک ایسته مز.
 ائو تیکنه کؤمک دور، ائو بیخانا قنیم اول.

انوی گۆزل اولانین، چۆلو ده گۆزلدی.
 عقیده لی اولماق یوکسک اینسانی کئیفتیدیر.
 عقیده لیلرین دوستلوغو سارسیلمازدی.
 عقیده لی اینسانین باشی اوجا اولار.
 الی آچینین اورگی ده آچیقدی، دیلگی ده.
 عملی صالحین باشی سالامات اولار.
 امک ایتیره نین امگی ایتیر.
 ان اوجا داغ حسرت داغیدی.
 ان گوجلو سیلاح، غییرتدی.
 اصیل آختار، کۆک آختار.
 اصیل بی نسیل بیدن تۆرر.
 ازیله نی عزمه، ازنی از.
 عزیز قوناق سوفره نین باشیندا.
 عزملی، دۆزوملو اینسان آلینماز قالادی.
 خالیص آدام خالیص نسیلدن تۆرر.
 خسیسه ایشله مه، اینه چۆپله چردک وئیر.
 مرحمت صاحیبی اولور قوجالار.
 گدادان نه بی، نه خان اولار.
 حلال اول، حارام اولما.
 حالاللیق هاردا، برکت اورد.
 هامیلا یولا گئت، هامیلا دیل تاپ.

هامییا اوغور دیله، سنه ده قیسمت اولار.
 هاردان گلیب، هارا گئدیر بو دنیا.
 همیشه "ایشین آواند اولسون " دی، قول-قانا وئر.
 هر کس اؤز یئرینی بیلسه یاخشیدیر.
 حیانی گؤزله، حیا سیزا قوشولما.
 حیاتدا یاخشیلغی باشا قاخمازلار.
 حورمت حورمته باغلیدیر.
 حورمت قازانان حورمتجیل اولار.
 حورمتی ایتیرن حورمتسیز اولار.
 حورمتی ساخلایان حورمتلی اولار.
 حورمتلییه حورمت ائدنین حورمتی آرتار.
 ایمانلی اینسان ایناملی اولار.
 عینادلی اینسانی اینانیدیرماق چتیندیر.
 اینسان اؤز قدرینی بیلمیرسه، باشقاسی نه بیلر؟
 اینسانی گؤزدن سالان گؤزدن دوشر.
 اینسانی اورک، اورگی اینسان گزديرر.
 اینسان وار جانین ساخلار، اینسان وار وطنی.
 اینسان وار زومرود قوشودو، اینسان وار خارابا بايقوشودو.
 اینسان گلدی- گئدردی، بیر اینسانلیق قالاچاق.
 اینسان نه علیل اولار، نه ذلیل.
 اینسان طبیعتین مؤعجیزه سیدی.

اینسان اولو وارلیقدی، طبیعتین شاه اثریدی.
 اینساندا اوجالیق پاکلیق، صافلیق، تمیزلیک.
 اینسان اۆز عملیله خاطیرلانا.
 اینسان اینسانا، داغلار داغا آرخادیر.
 اینسان عملی، اۆلکه ثروتیله.
 اینسانین تاجی لیاقتدی.
 اینسانلیق هاردا، امین-آمانلیق اورد.
 اینسان اۆلر، اینسانلیق قالار.
 اینسان " منم " دئمز، منملیک گۆسترر.
 اینسان اوجالیقدا قرار توت.
 اینسان وار ملکدی، اینسان دا وار کلکدی.
 اینسان وار کی، ناخیشدی، اینسان وار کی، قاخینجیدیر.
 اینسانلیغینی دییشمکدنسه، دونیاسینی دییشسه یاخشیدی.
 عیصمت قیزار تپسی یاناقدا دا خال-خال، بوخاقدا دا.
 عیصمت قادین اوجالیغیدی.
 کاسیبا قوهوم-قارداش ال توتار.
 کاسیبا پای-پوروش، یئر-یئمیش وئرمک ثوابدی.
 کئشیک چکن گۆزده-قولاقد اولار.
 کیچیکلره قایغی، بؤیوکلره احتیرام بورجدو.
 کۆنول قوران اول، کۆنول قیران اولما.
 کۆنلو آچیلمازا کۆنول وئر، بلکه آچیلدی.

قاچقيني دا اينجيتمه، ڪوچڪونو ده، گوناها باتارسان.
 قانلي-قادالي چايين ساحيلينده ائو تيكه نين عاغلي اولماز.
 قلينور قبلره نور چيلر.
 قلبى تميزين عؤمرو اوزون اولار.
 قلبى قملى نين گوژو نملى اولار.
 قلبى تميزين سوژو ده تميز اولار.
 قلبى تميزلر اوغرونو دا دوغرو بيلر.
 قلب اوخويان قلبشوناس اولار.
 قلبسيزه قلب وئرنه يازيغيم گلير.
 قلبين اودونو عشق آلوولانديرار.
 قلبين ويرانه ليگي گوژون ڪولگه ليگيندندير.
 قلبينده آتش اولان، ائلينه نور ه لر.
 قبلبرى فتح ائله، زيروه نى فتح ائلمه سن ده اولار.
 قلبسيزلر نه بيلر قلبين چكديگيني.
 قلبه نى قبيامته قويمازلار.
 قدير بيلمز، ڪاراگلمزدن آزالى.
 قول-قاناد وئر، قول-قانادى سينديرما.
 مهربانلىق اولان يئرده ياشاماغا نه وار ڪي؟
 معنويتى اولماياندا نه مدنيت؟
 مسلڪلى اداملار مرحمتلى اولورلار.
 مولاييم اول، سرتليڪ پرتليڪ گتيرر.

موروٲ باشقا، مرٲد باشقا.
 نادوروست قاپییا پئشمانچیلیق گنیرر.
 نادان ناداندی، وای قانسیز الیندن.
 نه آلدان، نه آلدات.
 نه باشیندان باس، نه آیاغیندان چک.
 نه دوستو اونوت، نه دوشمنی.
 نه اینامینی ایتیر، نه ایمانینی.
 نه یاتاغان اول، نه ووراغان.
 نه سیرتیق اول، نه قویروق بولایان.
 نه ظالیم اول، نه ظولم ائله.
 نیله یسن کی، حیاتدا یاخشی دا وار، یامان دا.
 هوْجش آدام باشقا، اوْللش آدام باشقا.
 اوْزولو مؤحکم تربیه نین سونو آیدینلیقدی.
 پرتوی آدامین گونو داعوادی.
 روحلاری دینجالت چالغینلا، اوخونلا.
 صاحبسیزه صاحب چیخماق ثاوابدی.
 سفره چیخانین آرخاسییلا سو آتанда اوغورو خیرلی اولار.
 صمیمی اینسان صداقتلی اولار.
 سرکر چوبان داغلارا هیئکلدی.
 سرتلیکدن پرتلیک گوْزله.
 سینامادیغین اینسانا نه اورگینی آچ، نه اورگینی وئر.

سۆزو توتولمايان آغساققال، دونيادان كۆچسه ياخشيدى.
 طاماح(طمعه) ديربيكن اۆلومدور.
 تانريم اينصاف وئرسين اينصافسيزا.
 تئز آليشان، تئز سۆنر.
 طبيعت اينسانلار كيميدى، گاه باغيرير، گاه چيغيرير.
 طبيعتن زنگينلر يوكسك مدنيتە ماليك اولار.
 تربيه لى واليدئنين اؤولادلارى تربيه لى اولار.
 تربيه سيز يانيندا تربيه لى نين نه ايشى وار؟
 تۆكوب تۆكوشدورمه، يير-يغيش ائله.
 اوچاليق اينسان ليقتيدى.
 اونوتقانلى اولماسايدىق تورپاقلاريميز گئدرديمى؟
 اوزون عۆمورلور حالال ياشايانلاردى.
 اورگى گئنيشه اوركله ايشله.
 ود وئردين يئرینه يئتير، حۆرمتين قازان.
 وفالييا وفاسيز اولماق گوناھدى.
 ياخشيا رحمت، يامانا لعنت اوخونار.
 ياخشيني باشا چكىن، يامانى باشدان سالين.
 ياخشىلىق دا، يامانلىق دا اصل-نسيلدن گلير.
 ياخشىلىق عۆمره ياراشيق، پيسلىك عۆمره لكه.
 ياخشىلىقى باشا قاخمازلار.
 يامان اولما، يانان اول.

یامان هامییا ترس گؤزله باخار.
 یامانا یاخشی اول، بلکه اوتانا.
 یامانلیغی اونوت، یاخشیلیغی اونوتما.
 یانانا یانان اول، یامانا یامان.
 یاشاماق یاخشیدی، یاشاتماق هونر.
 یاشا باخما، باشا باخ.
 یاشیلار سویوققانلی، گنجلر دلیقانلی اولار.
 یئرینی بیلمه ین یئریشینی ده بیلمز.
 یئتمین آهی داغی دا اریدر، داشی دا.
 یئزنه وار آتا-بالا، یئزنه وار باشا بالا.
 یئتمین باشینا سیغال چک، قلبینه سئوینج پایلا.
 ییخیلانا اورک-دیرک وئر، قالخانا اوغور دیله.
 یوخارییا باخیب فیکیر ائلمه، آشاغییا باخ شوکور ائله.

حیات معن زنگینلریندی

آجگؤز، آز بیخ، بیغیشدیر اونسوز دا دونیادان الیوش گنده جکسن.
 آجگؤز باشقا، توخگؤز باشقا.
 آچیق دانیشانان قورخما، قارا قارادان قورخ.
 عادت-عننه نی اونودانلار آناسینی دا اونودار.
 عادت-عننه یه خور باخان کور قالار.

آد آلماق دا، آت آلماق دا فرحدی.
 عاگیلسیز قوجانین اوزونو تورپاق اؤرتسون.
 آلماقلا آراسی اولمایانین وئرمکله ده آراسی اولماز.
 آرخالانماق یاخشیدی، آرخا دورماق شرفدی.
 آرسیز، پیرسیز یاشمعاعین نه معناسی؟
 آرزو ایله یاشایانین گؤزلری یول چکر.
 آیاق یالاماقدانس، آیاق اوسته اؤلمک یاخشیدی.
 آزا قانع اولانین نفسی اولماز.
 آزغین دا، پوزغون دا عئینی.
 آز اییل-قاتلان، ایری بیترسن.
 آزغیندان، پوزغوندان آرالی.
 آز سینه دوی، آز آغلا، گئدن گئتدی، قاییتماز.
 باغ بئجرن، بوستان دا بئجرر.
 باغ سالانلا دنیا یا گتیرن عئینی سئوینجی یاشار.
 باکیره لیک گونشدن نور، آیدان آیدینلیق اومار.
 بارلی آغا جا داش آتارلار.
 باش آپارانین باشینی کسرلر.
 باشا قاخماق هارا، باشا سیغال چکمک هارا.
 باشی اوستونده اولان، باش اوسته دئیر.
 بد قونشویا گؤره حاصارینی هوندور ائله.
 بد اوغولون وایینا اوتورارلار.

بولودلار سیخلاشاندا سئلر، سولار اوینار.
 جاہان کیمہ قالیب کی، سنہ دە قالا.
 جان دئینہ جان، قان دئینہ قان دی.
 جان شیرین، جانان شیرین، جاہان شیرین قدرینی بیلنہ.
 جان دئہ، جان ائشیت.
 جانی دە، جاہیل دە بیر بئزین قیراغیدی.
 جانی جان وئرنہ وئر.
 جنت دە، جہننم دە بو دونیادا.
 چیراق یاندیر، چیراق سؤندورمہ، چیراغین سؤنر.
 چتینلییہ کؤکس اؤتورمہ، سینہ گر.
 چتینلییہ سینہ گرمک ایگیدلیکدیر.
 چؤرک ایتیرن اولما، چؤرک وئرن اول.
 چؤرگی اونودان چؤرکسیز قالار.
 داغا قالخماق چتین، درہ یہ ائنمک آسان.
 داغلارین باشی نین چالماسی دومانندی، قاردی.
 داغا آرخالانان داغ اورکلی اولار.
 داغلار قارینان، آران بارینان گؤزلدی.
 داغا باخ داغلان، باغا باخ باغلان.
 دارا دوشندہ دارالما، صبر ائلہ.
 داعوا-شاوانین آخیری قاندی-قادادی.
 دئدی-قودونون آخیری قالماقالدی.

دلدوزون آخیری یوخدو.
 دلدوز یالقوزاغین تاییدی.
 دللال اوجوز آلیب باها ساتار.
 درد بیر اولسا، چکمه یه نه وار کی.
 دهره ده دورماز ساپدی.
 دینله مگی باجار، سؤزو کسمه.
 دینج اوتوران دینج اولار.
 دینج اولان دینجلیک تاپار.
 دوغرویا، دوزه نه زاوال؟
 دونیانین ان وارلیسی منن زنگینلردیر.
 دوشمن وار باریشارلار، دوشمن وار دالاشارلار.
 اثرمینین قوجاسی دونوزا گئدر، آذربایجانلی نین قوجاسی شعر یازار.
 ادب قایداسینی ادبسیزلر پوزار.
 الین اؤز جیبینده اولسون، باشقا جیبه گؤز سالما.
 الی قبارلی نین یوخوسو شیرین اولار.
 اخلاقسیزا نه اخلاق درسی.
 فرحلی اوغول فرحدی، غوروردو ائلینه.
 فیکیر ائلمه، شوکور ائله.
 فورصتی الدن وئرمزله.
 فورصتسیز فورصت آختارار.
 حاقین، عدالتین قارشیسیندا دیز چؤک، الله ا یالوار.

حلال ائلہ، حارام علمہ.
 حاللزدنین حارامزادہ یہ قووشماسی فلاکتدی.
 ہاشا یانقیر، بوشبوغازین الیندن.
 ہدیہیہ آیری، روشوت آیری.
 ہللم-قللمین نہ اولی، نہ آخیری.
 ہر یولدان کچہ نی ائوہ دعوت ائتمز لر.
 ہر گوزہ لی اوزونہ یاراشدیرما.
 ہر سازا اویناماز، ہر سازی چالمازلار.
 حیالی نین بیر گوزللیگی دە اوتانجاق اولماسیدی.
 حیر صلیدن قورخما، کینلیدن قورخ.
 ہورمک باشقا، توتماق باشقا.
 حورمت ائلہ، میننت قویما.
 حورمت اولمایان یئردہ حورمتسیزلیک اولار.
 گوزدن دوشن کونولدن دە دوشر.
 گوزو کولگہ لی یئرہ باخار.
 گوزو کولگہ لی گوزدن دوشر.
 گوزو کولگہ لی نین اورگی تیر-تیر اثر.
 گوزو کولگہ لی نین قلبی لکہ لیدی.
 گوزو کولگہ لی نین باشی اشاغی اولار.
 گول عطرینی گولدن، قیز عیصمتینی ائلدن آلا.
 گول سپمہ دی یوللانما، قول آچمادی قوللانما.

گول آچیلار یاز اولار، قیز قاریار سؤز اولار.
 گولؤیشه بیتن یئرده بنؤوشه ده بیتر.
 گونش دوغار، طولمتی بوغار.
 گوندوز یئریم گونش، گنجه یئریم آی.
 گوناہ ایشله دن گوناہا باتار.
 گؤزو توخون کؤنلو توح اولار.
 خاندان خان تۇرر، گدادان گدا.
 خوش رفتار قلیین سسیدی.
 اینصافسیزدان اینصاف گؤزله مه.
 اینسانین قودورانی ایتین قودورانیندان بئتردی.
 اینسانلارلا دیل تاپ، دیللشمه.
 عیصمت هاردا، غییرت اوردا.
 عیصمت آلینماز قیز قالاسیدی.
 عیصمتله غییرت گؤروشنده عالم نورا غرق اولار.
 عیصمتلی قیز ائلین شمع چیراغیدی.
 عیصمتسیزی داش-قالاق ائلییرلر.
 کارا گلمزه بئل باغلاما.
 کؤکلو آعاج کؤکلو نسیل کیمیدیر.
 کؤکو درینه ایشله ین آعاجین باشی گؤیلره چاتار.
 کوسو قم کاروانی، باریش جانا ملحم.
 قان وئرمک باشقا، جان وئرمک باشقا.

قان داعواسی اونودولماز، قوور ائیلہ یهر.
 قانی سو ایله یویارلار، ناموسو هئچ نیله.
 قیزین عیصمتی یاناغیندان بیلینر.
 قیناق یئری اولما، سیناق یئری اول.
 قایدادی، کونلو بولانیق کونول بولانديرار.
 غئیرتلی کاسیبا جان قوربان.
 غئیرت کیشیلیک هئیکه لیدی.
 قدیر بیلنه قدیر آغاجی اکرلر.
 قلبی قارانین اوزو ده قارادی.
 قیلیق قاتان راحت یاتار.
 قیسقانجلیق ایستیرابدی، یانغیدی.
 قیسقانجلیق عاغیلی باشدان آلا، یامان گونه سالار.
 قیسقانجلیق عاغیلی آزديرار، قلبی چاشديرار.
 قیسقانجلیق ساغالماز خسته لیکدی، نه ملحمی نه طبیی.
 قیسقانجلیق عومرو دیدر پارچالار.
 قیسقانجلیق باشا بلادی.
 قونشو قونشویا تن گرک، تن اولماسا گئن گرک.
 قودورغان نه قانار، نه قانديرار.
 قومارباز اودوزاندا ائوی ده قومار قویار، یاری دا.
 قومار قورشانان قومارباز اولار.
 غورور باشقا، تکبور باشقا.

غورور کیشیلیگی گۆزللشدیرر.
 لیاقت اینسانین شرفیدی.
 لیاقت اینسان اوجالیغیدی.
 لیاقتیم گئدینجه، جانیم گئتسه یاخشیدی.
 لیاقتسیز اؤزوندن آشاغیا آلچاق، یوخارییا پادشاه دئیر.
 ماددیت معنویاتی اوستله ینده قیامت قوپار.
 مجلسین یاراشیغی کوبار قادینلاردی.
 معنویاتی یوکسک اولانین، مدنیتی دا یوکسک اولار.
 منن زنگین اولان ان وارلی اینساندیر.
 معنالی حیات معنوی زنگینلیکدی.
 معنالی عؤمور منن زنگینلشر.
 معنوی حاقی اولمایان معنویاتدان دم وورار.
 معنویاتی اولمایاندان مدنیت گۆزله مه.
 معرفتسیزلیک سومو کدن گلن تربیه دی.
 ناموسسوزا نه آر، نه یار.
 نجابتلی نجیبلیگی هامییا گؤسترر.
 نجیبلیک اینسانین یاراشیغیدی.
 نجیبلیک نجابتدندی.
 نجیب هارا، نانجیب هارا.
 نفسینی قورویانی تانری قورویار.
 نفسی توخون جانی ساغلام، عؤمرو اوزون اولار.

نه خسته حال اول، نه پرواز خیال.
 نه اؤلنلری، نه قالانلاری اونوت.
 اوجاغی آياقلاما، آياغی نین آلتیندا اود یانار، آلوو پوسکورر.
 اوغورلوقلا وارلانا نین حیاتی فلاکتله قورتارار.
 اوغورلوقلا وار ییغان اوغرویا قیسمت اولار.
 عؤمور اوزنین عؤمرو اوزولر.
 اؤزونه گوونن سؤزونه ده گوونر.
 صاحبینی گؤرن ایت قویروق بولار، شیروانار.
 ساکیت آدام ساکیت یاتار.
 سخاوتلی آدام صداقتلی اولار.
 سفره گئدنی گؤزله یر، قبره گئدنی خاطیرلایارلار.
 سفره گئدنین دالینجا آغلایارلار دا، گولرلر ده.
 صمیمی اولان صمیمیت قازانار.
 سویوق قلبی ها قیزدیر، قیزماز کی.
 سؤزو اوزه دی، آرخاسینجا قیلینجالاما.
 شخصیتینی قوروما یانا " شخصیتسیز " دئیرلر.
 شرفله یاشایان، شرفلی کؤچور دونیادان.
 شرفلی عؤمور شرفلی اؤلوم یارادیر.
 شرفلی عؤمور سورمک، شرفله دونیادان کؤچمک گؤزدی.
 شرفله یاشایان، شرفله اؤلر.
 شرفله یاشانان عؤمور اینسانی اوجالدار.

تالانچی نین گۆزو آیاغی نین آلتینی سئچمز.
 طاماح ساغالماز یارادی.
 تک بو گونله یاشاما، صاباحی آیدین گۆر.
 تکبورلو اولما، تمکینلی اول.
 تکبورلو اولما، غورورلو اول.
 تمیز قلبه لکه تئز دوشر.
 تربیه سیزدن نه تربیه.
 تورپاغی اکن تاخیلی دا بیچر.
 تورک آیر، آیلیمز.
 اوتان اوتانمازدان، قورخ قورخمازدان.
 اورگی بؤیویون چورگی بول اولار.
 اورگی اؤزوندن بؤیوک اولانلار قیبتہ یه لایققدیر.
 اوزو دؤنویون قلبی خاین اولار.
 اورکدن گلن سؤز اوره یه تئز چاتار.
 اورگی گئنیشین گۆزو توح اولار.
 اورگی تمیزین دیلی ده تمیز اولار.
 اوز عاغلیغی جانساغلیغیدی.
 اوز قیزاردان اولما، اوز آغاردان اول.
 وحشیلرین الیندن قاچ قورتار کی، سالامات قالاسان.
 ووقارینی آیمز داغلار، ایلقاریندان دؤنمز داغلار.
 یاخانی اله وئرمه، وئردین قورتاردی.

یاخادان توتانین، یاخاسینی جیرارلار.
 یاخشیلیق ائله، پیسلیک اؤزونه قالسین.
 یاخشیلیق اولماسا، پیسلر نیلردی؟!
 یاخشیلیغی باشا قاخمازلار.
 یاخشی اینسان ائلینی اورگینه سالار، اورگینه ساخلایار، اورگینه گزديرر.
 یاخشی قونشویا آچیق قوی داروازانى دا، قاپینی دا.
 یالتاق مین دیللی، مین صیفتلیدی.
 یالتاغین نه اوزو، نه آستاری.
 یالان میدان آلاندا دوز سؤز دانیشانا یا دلی، یا عاغیلسیز دئیرلر.
 یئکخانانین آخری قودورغانلیقدی.
 زر-زیا گئیینجه، باکیره لیک اؤلونجه.

دینیمیز، ایمانیمیز، اینامیمیز

الله بالا وئرسین، بلا وئرمه سین.
 الله بنده لرینی یاخشی تانیبار.
 الله هر کسین قلبینده دی.
 الله رحیملیدی. بنده، رهیملی اول.
 الله گؤسترن یوللا گئتسن، آزمازسان.
 الله ی ایستیه نی الله چوخ ایستر.
 الله ا یاخین اولانلارا الله یاخین اولار.

اللہی چاغیر، اللہ ی ائشیت.
 اللہ ی ہمیشہ چاغیر، دارا دوشنده یوخ.
 اللہ ی گئن گونده خاطیرلایانین دار گونو اولماز.
 اللہ یین بنده سی اولماق شرفدی. شرفله یاشا.
 اللہ یینی اونودان اللہ سیز قالار.
 اللہ یینی سئومه یین وطنینی ده سئومز.
 بدنظر بد خاصیت اولار.
 بدنظر، اؤزونو اونوتسان دا، تانرینی اونوتما.
 چوخ ایشہ گیریشمه، بیریندن یاپیش، حؤرمت قازان.
 دار گونده ده اللہ ی چاغیر، گئن گونده ده.
 دینی، ایمانی اوستون توتان راحت اؤلر.
 دیرنین ده، اؤلونون ده یئری راحت اولسا یاخشیدی.
 دینسیزین نه دینی، نه ایمانی.
 دینلی، ایمانلی آغساققالار پیردی، اوجاقدی.
 دوز یاشا، یوز یاشا.
 عقیده ندن دؤنمه، عینادیندان دؤن.
 ان دوغرو آند تانری حاقیدی.
 گومان دا بلکه کیمیدی.
 حجه گئدن پاکلاشار، دورولاشار، صافلاشار.
 حجیلیگی ایتیرنه حجج قنیم اولار.
 اینام هاردا، قلبه اوردا.

اینانماسان ایناندير ایلمزسن.
 ایستک باشقا، ایمکان باشقا.
 قاپیا وورولان آت نالی ائوی بد نظرден قورویار.
 قییر اوسته نووروزدا گئتسن، روحلار داها شاد اولار.
 قییرستان جانلی تاریخی، اوخویانی اولسا.
 قرآنی اؤپ، گؤزونون اوسته ساخلا.
 کاسیبلار پیرلره تئز-تئز گئدر.
 معرفت حقیقته گئدن یولون باشلانغیجیدیر.
 مزارستان سون منزیل، ابدی مکاندی.
 آچیق سما آلتیندا تاریخ موزئییدی. گۆر-گۆتور دونیاسیدی.
 نه کوسدور، نه پئشمان اول.
 نه اوز دؤندر، نه اوز گؤستر.
 نه ظالیم اول، نه ذلیل.
 صبر لیلری الله داها چوخ سئویر.
 تۆوبه دئمه، دئدین، عمل ائت.
 اومیدسیزلیکده ده اومیدینی ایتیرمه.
 یارادانا دا قوربان اول، یاشادانا دا.

دوینا، زامان، مکان

باغ دا سویا بورجلودو، آران دا، داغ دا.

بیر دونیالیق سئوینج، بیر دونیالیق کدردی بو دنیا.
 بیر گون گلن، بیر گون گندر دونیادان.
 بیر بیلیدیم هاردان گلیر، هارا گندیر بو دنیا.
 بیر یانی تویدو، بیر یانی یاسدی دونیانین.
 بیر گوزو آغلار، بیر گوزو گولردی دونیانین.
 بیر گون آجیق، بیر گون توخوق، بیر گون یوخوق بو دونیادا.
 بورجا بورج دونیادی.
 بو دونیادا راحت اولان، او دونیادا راحت یاتار.
 بو دنیا حقیقت، او دنیا یالان.
 بو دنیا سنیندی، سن او دونیادا تورپاغین.
 جان گندر، جاهان گنتمز.
 جان وئرن، جان آلاندی تورپاق.
 چؤرک ایتیرن چؤرک تاپماز.
 ای دونیا یا عاگیلی گلن اینسان، دونیادان عاگیلسیز گنتمه.
 ایری دونیادا دوز دانیشماق عاگیلسیز لیقدی.
 دؤورانلا باریش، سونرا پئشمان اولما.
 دنیا دیلکلی اولان دنیا اورکلی اولار.
 دنیا کیمه داغ وئریر، کیمه داغ چکیر.
 دونیادا قوللاشماقدانسا، دنیا ایله ویدالاشماق یاخشیدی.
 دونیا یا گتیرمک آسان، دونیانی وئرمک موشکول.
 دونیانین آخیرینی آخیرا قالان بیلر.

دوتیا بویدا اور گی اولانین دردی ده دوتیا بویدادی.
 دوتیا اؤز ایشینده دی، سن اؤز ایشینده اول.
 دوتیانین سیرری تاپیلسا آلت-اوست اولار.
 دوتیانین واری-دؤولتی بیر ساغلاملیغا دیمز.
 دوتیا کامللی نین نه دردی، نه ملالی.
 دوتیا بولاشاندا چتین دورولار.
 دوتیا بیر دوتیادی، او دوتیا یانلیش.
 دوتیا قالار، گلن گئدر.
 دوتیا کیمه دوز، کیمه ترسینه اولاندی.
 دوتیادان گوجلودو سئوگی نین گوجو.
 دوتیا عشقین گوجو ایله حرکته دی.
 دوتیا اعتبار سیزدی، چالیش دوستدان، یاردان آیریلما.
 آیریلاندا دا خوشرفتار اول.
 دوتیا یا گلن تورپاقدی، تورپاغا تاپشیریلماق اولمز لیکدی.
 دوتیا یا شیکست گلن اوشاق آنایا گؤز داغی، اورک نیسکینلیگی.
 دوتیاننی بولانندیران هئچ دوتیا یا گلمه یهیدی.
 دوتیانین الیندن هارا قاچارسان.
 دوتیا همین دوتیادی، بیز لر گلدی-گئدریک.
 دوتیاننی نئجه توتارسان ائله ده گئدر.
 دوتیا کیمه آباد، کیمه برباددی.
 دوتیاننی قوروماسان دوتیاننی ایتیررسن.

دونیادان کوسن اؤزوندن کوسسون.
 دنیا منیمدی دئمە، قارشیدا اؤلوم وار.
 دنیایا گلەمک سئوینج، دونیادان کۆچمک آغلاشما.
 دنیا وفاسیزدی، نه یاردان کوس، نه یاری کوسدور.
 دنیا اعتبارسیز، حیات وفاسیز.
 دنیایا اود المە، ایشیق ساچ.
 فلکله کلک ایشلمە، دوز دولان.
 گل هاگلدی، گئت هاگتدی بو دنیا.
 حاق، عدالت او دنیادادی.
 هاردا قالدی منم-منم دئینلر؟
 حیات گۆزلدیر، گۆزلیگی یاشایانا.
 حیاتدا بیخیلان چتین قالخار.
 حسرت یاراسی قوور ائلر، ساغالماز.
 کیمە آغ، کیمە قارادی دنیا.
 کیمە خوشبخت، کیمە بدبخت دنیادی.
 کیمە قویروق، کیمە یومروق دنیادی.
 کیمە قالب، کیمە قالاسیدی بو دنیا؟!
 کیمە یانان، کیمە یامان دنیادی.
 قافیل، کیمە قالب بو دنیا.
 قوجا داغلار قوجالاردان قوجادی.
 نه دنیا سنیندی، نه سن دنیانین.

اۆزگه آتینا مینن تئز دوشر.
 شاهلیق قوشو هامی نین باشینا قونماز ها.
 تاریخدن اود گوّتور، اودلان.
 طبیعت ده اینسان کیمی قایغیا مؤحتاجدیر.
 اوزو دؤنوک دونیا یا ها یالوار، خیری نه.
 بیخیلانا بالتالی دا، بالتاسیز دا.
 زامانلا آیاقلاشمایان گئری قالار.
 زامانین حؤکمو یئنیلمز.
 زمانه کیمینی گوّیون یئددی قاتینا قالدیرار، کیمینی یئرین
 یئددی قاتینا ائندیرر.

طالع، قسمت

آلین یازیسی قاچیلمازدی.
 آرزو ایله عمل قوووشاندا خوشبختلیک اولار.
 آرزو باشقا، قسمت باشقا.
 بختیقارا دئمه، بختین اچیلسین دئه.
 بیر قالخماغین بیر ائنگی وار.
 بیزه گلن یاریبار، بیزدن گئدن قاریبار.
 عشقی سؤنن باختی دؤنن کیمیدی.
 علاجسیزلارا الله کؤمک اولار.

گۆزو دؤنه نین، اوزو ده دؤنر، اورگی ده.
 گۆرمه دیگین گونه دوشنده آییل-ماییل، عاغلی زایل اولما.
 هئج کسین روزیگاری، تاختی، باختی دؤنمه سین.
 حیاتدا هر کسین اؤز قیسمتی، اؤز پایی.
 کیمینن آخری، کیمینن اولی دئیرلر.
 کیمسه سیزین نه قولو، نه قانادی.
 قارا گونون آغ گونو ده وار.
 قلبی سیندیرما، دوزلتمک چتین اولور.
 قریین گۆزو یولدا، قولاغی سسده اولار.
 اینسان بو دونیادا یاشیل یارپاق، او دونیادا قارا تورپاقدی.
 پوزولان یازی چتین دوزه لر. باخت دا بئله، بیغوال دا بئله.
 روزگارین اوزو دؤنمه سین، دؤندو قورتاردی.
 شاهلیق قوشو هر کسین باشینا قونماز.
 طالع اوزونه گولمه ینده ها آغلا، ها سیزلا.
 تانریدان جاهان ایستمه، ساغلام جان ایسته.
 یاتان باخدیم اویانسانا.
 یاردان یارالانانین ملحمی یاردی.
 یازان باشقا، یوزان باشقا.
 یازان دا یاخشیدی، یوزان دا.
 باغلانان بخت چتین آچیلار.
 یئتم قیز قیوریلار یاتار، یئتم اوغلان اوستو آچیق.

یئتیم بوینو بوروق، گۆزو قیپیق اولار.

حیات، اولوم

آخشامدان اودونا گئدن چوخ اولار.
 آرخا السیزه ال، دیلسیزه دیل وئرر.
 آه- وای داغی دا یانديرار، داشی دا.
 آه- آمانی ایچری بوراخما، ایچری گیردی قورتاردی.
 آیریلیقدا دولان گۆزلر، هیمه بند اولار.
 الله هره یه بیر عۆمور وئریر، هر کسده اؤز عمرونو یاشاییر.
 آنانین آرزوسو سون منزله اوغلونون چیینینده گئتمکدی.
 آر آغلا، کؤچن کؤچدو، قاییتماز.
 بالاسینی ایتیرن قولون کیمی کیشنر.
 بیگانه لیک قاپیا ویرانه لیک گتیرر.
 بولبول گولوستاندا اؤتر، بایقوش خارابالیقدا.
 بدنیت بدخاصیت اولار.
 بولدون گۆز یاشیندان گولوستان قه-قه چکر.
 بیخبر گلنلر، بیخبر گئدر.
 بیر اوزو بوزدو، بیر اوزو یازدی دونیانین.
 جانیم اولان، جانیم آلان قوجالیق.
 جان جاندان دوشنده تقصیری اؤزونده گۆر.

جان اوزنین جانی اوزولر.
 جانا قصد ائدنه عاغیلسیز دئیرلر.
 جانین گئتدی، هر شئی بیتدی.
 جانی دا، جامالی دا، کامالی دا الله وئریر.
 جان سئوداسی بیر شئی، مال سئوداسی باشقا شئی.
 جنت آنامین یانیندا منی ده باسدیرین.
 چیخمایان جانا نه اولوم؟
 چؤرک- چؤره یه، سئون اوره یه بورجلودو.
 چالیش، سون منزله قدر.
 چاره سیزه نه طیب، نه ملحم.
 چتینلییه سینیه گرمک ایگیدلیکیدیر.
 چیخمایان جانا اومید وار.
 دییرمانین گؤزو خیرماندا اولار.
 درد بیر اولسا، چکمه یه نه وار کی؟
 دردی قانان درمان عوضیدی.
 دردینی درد قانانا سؤیله.
 دیدرگین سالان دیدرگینه دوشر.
 دوغوم دا، اولوم ده یازدا اولار.
 دونیا قالیر قالاجاق، بوشالاجاق، دولاجاق.
 دونیادان کؤچن، جانینی آپاریر، اؤزگه هنج نه.
 دونیانی گؤره- گؤره گلیب، تئز دونیادان کؤچمک دهشتدی.

دنیانین سیرری-سحرری یوزولماز.
 اعتبارسیز حیاتا نه اعتبار؟
 ائوین یاسی، ائلین یاسیدی.
 فانی دنیا کیمه قالیب کی؟
 فراری ده وطن خایندی.
 گنجلیک شاهلیق، سولطانلیق، قوجالیق بورانلی - چووغونلو بیر قیش.
 گولنله گول، آغلایانلا آغلا.
 هاردا قان وار، اوردا اولوم.
 هر دم خیالین دمدمه کی دن نه فرقی؟
 هر شئی بیلن اینسان، اولدویو گونو بیلمز.
 حسرت ووصالا چاتاندا حیات گوزلشر.
 حسرتین گوز یاشینا دسمالین نه خیری.
 حیات شیریندی، قدرینی بیله سن گرک.
 حیات نه قدر گوزلدی.
 حیات دا بیر مکتبدی، هم اویرن، هم اویرت.
 حیات اینسانا بیر دفعه وئرلیر. سئوه-سئوه یاشا. قورخا-قورخا یوخ.
 حیات داغلار کیمی یوخوشلو-ائیشلیدی.
 حیات شیریندی، معنالی حیات باشقا بیر عالم.
 حیات شیرین نغمه دی، قدرینی بیلنه.
 حیاتین سونو وار، سئوگی نین سونو یوخ.
 حیات گوزلدی قدرینی بیلنه.

حیات بیر دونیا سئوینچ، سئوگیدی.
 حیاتدا هر کس اؤز یئرینی بیلسه یاشاماغا نه وار کی؟!
 حیاتدا بیر دفعه اؤلرلر.
 حیاتدا هامینی بیر گۆزله گۆره نین ایشی آواند اولار.
 حیاتدا نئچه کی وارسان، دئمه لی ساغسان.
 حیاتدان درس آلمایان حیاتینی قورا بیلمز.
 حیاتین قدرینی بیلمه یین اؤزوندن کوسسون.
 حیاتین قدرینی حیات سئورلر بیلر.
 حیاتى سؤنه نین اولدوزو دا سؤنر.
 حیاتین معناسی معنوی زنگینلیکدی.
 حیاتینی واختیندا قور، نه گنجیک، نه تلس.
 هیجانندان اولدوغو کیمی سئوینجدن ده اولمولار.
 حجتلیک دیری گۆزلو اولومدو.
 حیاتدا هر آدمین اؤز یئری وار، هر یئرین ده اؤز آدمی.
 حیاتین صفاسینی سوردویون کیمی، جفاسینا دا دؤز.
 حیاتدا نه داریل، نه یورول.
 حیاتلا باریش، زامانلا آياقلاش.
 خوش گلدين سئوینچ، الویدا گۆز یاشلاری.
 خسته لیگینه اؤلورم دئمه، اؤلدوررم دی.
 خسته لیگیندن قورخما، اونو قورخوت.
 ایلدیریم قورخودو، زلزله دهشت.

ایللر خسته سیندنسه، قفیل اؤلکم یاخشیدی.
 اینسان اؤلوم آیاغیندا ایشیقلی گورونر.
 ایشسیزین نه گونو، نه گذرانی.
 کیمه قالب کی، کیمه ده قالا بو دنیا.
 کؤک کسه نین کؤکو کسیلر.
 قان تۆکولن تورپاغین گولو قانقیرمیزی اولار.
 قان-قادادان، شر-شوه دن اوزاق اول.
 قانین قاینامایانا کؤنول وئرمه.
 قیرمیزی قان فاجیعه ، قیرمیزی دون سئوینج رمزیدیر.
 قالخاندا دا شوکر دی، یاتاندا دا.
 قایتمازی آر آغلا.
 قریبی قریب آغلار، یئیمی یئیم.
 قیلینج قیندا تپردی، قیلینج قاندا کدردی.
 قورخاق دیریکن اولودو، یالتاق اوندان بتر.
 قوجا گؤزدن، کؤنولدن دوشدونسه، قیل کورپودن کئچ.
 قورتار، بو دونیادان کؤچ قورتار.
 قورخاق گونده بیر دفعه اولور، دیریلیر.
 غربنده اولنین قبری چات-چات اولار، روحو اوچار وطنه.
 مئالی نم، اینسانی قم چورودر.
 مهربانلیق دا بیر قهرمانلیقدی.
 مهری-اولفت ده، ذؤوقو -صفا دا بو دونیادادی.

معنالی حیات معنالی تربییه یه بورجلودور.
 معنالی عۆمور، معنن زنگینلشر.
 دونیادا بی ده بیردی، نوکر ده.
 اۆله جگینی بیلن، اۆلومونو گۆزله ین دهشته قالار.
 اۆله نین دالینجا اۆلمز لر.
 اۆلنله اۆلمه، قالانلا قال.
 اۆله نین دالینجا اۆلمه، قالانین حالینا یان.
 اۆله نی آغلاماقدانسا، پیس گونه قالانی آغلا.
 اۆلوم گلنده سوروشمور.
 اۆلوم بیر توفنگدی، ایشگنجه اۆلنه قدر.
 اۆلوم قاچیلماز، سیرری اچیلمازدی.
 اۆلوم حقدی، نه اولا واختیندا، وعده سینده اولار.
 اۆلومدن اویانی روحلار یاشار.
 اۆلومدن قورخان واختسیز اۆلر.
 اۆلومه یاس ساخلا، عۆمور اوزمه.
 اۆلویه ده ییبه لازیمدی، دیرییه ده.
 عۆمرو گۆدک ادنلرین عۆمرو گۆدک اولار.
 اۆمور کۆهله نی یوخوشدا یورولار.
 عۆمور اوزات، عۆمور اوزمه.
 عۆمور لوک جزا جهننم عذابیدی.
 عۆمرو وئرن الله دی. الله ین ایستگینجه یاشا.

عۆمرو اوزون ایستمه، ساغلام ایسته.
 اوولاد ایتیرن آنانین اورگیندن قان آخار.
 پیس دئییه-دئییه پیس گونه قالیر اینسان.
 روزگارین اوزو دؤنمه سین، دؤندوسه قورتاردی.
 ساچی اوّلونون اوسته کسرلر.
 صاحبسیز ائوده بایقوش اولایار.
 سئله دوشن سارانین دالینجا گئدر، قاییتماز.
 سئوینجندن آغلاماق دا بیر گؤزلیکدی.
 صحرا گمیسی دوه صحرادا دینجه لر.
 شرفلی اوّلوم اوّلمزلیکدیر.
 طبیعتله اوینایان اویونا دوشر.
 طبیعتی بالتالایان عۆمرو بالتالار.
 تندیر چؤرگی هاردا، موتال پئندیری اورداد.
 تندیر گؤز چیخاردار، مودریک سؤز.
 تنهالیق عۆمره یاغیدی.
 توتدو آزار، سونو مزار.
 اورواتسیز یاشماقدان اورواتلی اوّلوم یاخشیدی.
 اومیدسیزلیگین آخیری اوچورومدو.
 وایدا دا ائل تۆکولر، تویدا دا.
 یاتماقدان اوّلولر نه قازانیب کی، دیریلر ده نه قازانا.
 یاز طبیعتین نازی، قمزه سیدی.

یاس لیباسی قارا، توی لیباسی آل-قیرمیزی اولار.
 یاخشی خبری تئز چاتدیر، وای خبری احتیاطلا.
 یاخشی گونون قدرینی یامان گونه دوشنده بی لرلر.
 یاشاماق حاقیندا دوشون، اولومون اؤز واختی وار.
 یاشمعاغا نه وار کی، عهدی-پییمان اولان یترده؟!
 یاشایاندا دا راحت یاشا، اولنده ده.

سؤینجلی، کدرلی دنیا

آغرین اور گیمه باشقا، آغریم اور گینه باشقا.
 آه-ناله عؤمرو چورودر.
 آه-اوف جان چورودر.
 آت جیلوولانار، درد جیلوولانماز.
 آیر یلیق دیریکن اولومدو.
 آز درد ائله، درده دوشرسن.
 بالا داغی دنیا بویدادی.
 بالاسینی ایتیرن آنا اولونجه آغلار قالار.
 بدینلییه قاپیلان روح دوشکونو اولار.
 بورجو اولمایان راحت یاتار.
 بورجلو آدام فیکیرلی، قایغیلی گؤرونر.
 بوز بولانلیق هاوا کؤنول بولانديرار.

جان یانماسا گۆزدن یاش چیخماز
 چوخ درد چکن ورمه توتولار.
 دار گونده، دار آیاقدا نه سین، نه سیخیل.
 ده می اولمایان قم دریاسیندا بوغولار.
 درد بیر اولسا چکمه یه نه وار کی.
 درد وار ائوه آید، درد وار ائله آید.
 دردی یاخینا قویما، ایچینده یارا باغلار.
 درد چکه نی درد اوزر.
 درد قالاسی اول، درد وئرن اولما.
 درد وئرن اولما، درد آلان اول.
 درد بیلن اول، درد وئرن اولما.
 درد وئرن درده دوشر.
 درد وئرن، درمان دا وئرن.
 درد بیر اول، حبیب چوخ.
 درد وئره نی درد باسار.
 درده دوشه نی درد اودسوز-اوجاقسیز یانديرار.
 درده دؤز، تحقیره دؤزمه.
 دردی اورگینه سالما، درد باغلارسان.
 دردین داغلارا، داشلارا اولسون.
 دردلی اینسان فیکیرلی اولور.
 دهشت قوپاندا ائله وای طیبلی چالینار.

دوداق بوزہ نین قلبی قملی، گۆزو نملی اولار.
 دوغولاندا سئوین، اؤلنده آغلا.
 هر آغلایانا یازیغین گلمه سین.
 حسرتین گۆزو هیمه بند اولار.
 خارابالیق قم ییغناغیدی.
 خیرله شر قاباق-قنشردی.
 خیرله شر خورجون تاییدی.
 کۆنول سیندیرانا دا کۆنلون خوش اولسون دی.
 گۆز تۆکه نین گۆزو تۆکولر.
 گۆزلرینده قم یاشی دا وار، سئوینج یاشی دا .
 گول باغچادان یارا گول گۆندر، گۆزلری گولسون.
 گولنله گول، اؤلنله اؤلمه.
 قم ائلمه، قمه غرق اولارسان.
 قم یاشی دا، سئوینج یاشی دا سئلنر، سئلله دؤنر.
 قم یوکو قورغوشون یوکوندن آغیردی.
 قملی-الملی اولماق جانا قصددیر.
 نه گۆزونوز قوبارلانسین، نه کۆنلونوز.
 نه درد یئه، نه درد یئدیزدیر.
 راحت آدام راحت عؤمور سورر.
 سئوینج قمدن چوخدو.
 سئوینجین گۆز یاشلاری یاناغی داها چوخ یاندرار.

اورک قہرلندہ گۆز یاشی ہیمنہ بند اولار.
 اورگی یومشاغین کۆنلو خوش اولار.
 اورگین یوکو آغیردی، سن ده آز یوکلہ.
 اوزو گولمہ ینی ها گولدور، گولمز ها.
 تئز مینن تئز ییخیلار.
 تئز یئللنن، تئز هئللنر.
 تکجه قم-غوصه دن دئییل، سئوینجدن ده اورک آغرییا بیلر.
 یامان یارایا ملحم قویماغین خیری نه.
 یارا وار ساغالار، یارا وار قوور ائلر.
 یئتیم دردینی ایچینده چکر، گۆزوندن تۆکر.
 یئتیم آغلاغان اولار.
 یئتیمله یئتیم همدرد اولار.
 یئتیمین گۆز یاشلاری عالمی یاندیرار.
 یئتیمین قارنی دویسا دا، گۆزو دویماز.
 یئتیمین قلبی قملی، گۆزو نملی اولار.
 یئتیمه لایلا چالما، آناسی یادینا دوشر.
 یئتیمین آنا دردی چاره سیزدی.

گۆزل و گۆزلیک

عقل گۆزلیک رمزیدیر.

عقلی توپوغوندا اولان گۆزلدن آralی گز.
 آز سیغالان، تومارلان سۆزه گه لرسن.
 آتی تومارا چک، گۆزه لی سیغالا.
 باغچانین گۆزلیگی گولوند، بولبولونده دی.
 بر-بزک گۆزه لی داها دا گۆزللشدیرر.
 بولاق دا بیر گۆزلدی، قارشیسیندا دیز چۆکور، گۆزوندن اۆپورلر.
 جامال گۆزلیگی ده یاخشیدی، کامال گۆزلیگی ده.
 جامالا موشتاق اولاندا، کامالی اونوتما.
 جامالدان گۆزل یاخشیدی، اورکدن گۆزل داها یاخشى.
 جاوانلیق گۆزلدی، قدرینی بیله.
 حییران صحرادا، یاشیلباش گۆلدە گۆزلدی.
 چیچک چمنده بیرغالانیر، مامیر قایادا سیرغالانیر.
 دورنا قاتاری گۆزلر قاتارینی گۆرنده قاناد ساخلار.
 گۆز گۆردویونو، کۆنول سئودیگینی ایستر.
 گۆز گۆزلیگی گۆرمه ینده وای اورگین حالینا.
 گۆز اوخشیان طبیعت چالینمامیش لایلا، اوخونمامیش نغمه دیر.
 گۆز سئوه نی کۆنول ده سئور.
 گۆزلیکدن نه گۆز دویار، نه کۆنول.
 گۆزل اولاندا گۆزدن قویما.
 گۆزل اولماق یاخشیدی قدرینی بیله.
 گۆزل ائلدە، گول باغچادا گۆزلدی.

گۆزل گۆروشنده، مئیوه یئتیشنده بال دادیر.
 گۆزل سۆزلری گۆزلره دئیین، داها دا گۆزل اولسونلار.
 گۆزل کۆچر، گۆزلیک قالار بو دونیادا.
 گۆزل گۆزده اولار، صۇحبته-سۆزده اولار.
 گۆزل گۆزده، صۇحبته-سۆزده.
 گۆزه لی ایسته ین چوخ، قیسمت بیرینه.
 گۆزله آی دا حئیراندی، اولدوزلار دا.
 گۆزله باخانین گۆزلری آخار.
 گۆزله گول وئر، دیل وئرمه.
 گۆزلم دئمه، گۆزدی دئسینلر.
 گۆزه لی گۆرن گۆز نه یاتار، نه دینجه لر.
 گۆزه لی یوزو سؤر، بیرینه قیسمت اولار.
 گۆزه لین گۆزونه باخارلار، آغییرچگین سۆزونه.
 گۆزلیگی گۆرمه ین گۆزه لی ده گۆرمز.
 گۆزه لی گۆرونجه، وطنی اؤلونجه سؤرلر.
 گۆزه لی قلیبده ساخلا، سۆزونده یوخ.
 گۆزه لی گۆرمک بهیشتی گۆرمک کیمیدی.
 گۆزه لین سئیرانگاهی باغدی، باغاتدی.
 گۆزه لین باخیشی جانلار آلار.
 گۆزه لین کۆنلانو آل، کۆنلدن سالما هئج وعده.
 گۆزلسیز بالینج، ایگیدسیز قیلینج نیمه گرک.

گۆزلیکده گۆزه لی گۆرمک گۆزلره نور، قلمه فرهدی.
 گۆزلیگی گۆرمه ین ایکی گۆزدن کوردور.
 گۆزونو ایتیرنده گۆزل ده ایتیر، گۆزلیک ده.
 هر گۆزله نه مئیلینی سال، نه کؤنول وئر.
 خنجر چیخار قان اولار، گۆزل گۆرونر جان آلا.
 اینجه بئلی، ظریف تئلی گۆزلر گۆزه گۆرونمز.
 قاش گۆزون آیاراسیدی.
 قیزین جامالی کیمی کامالی دا گۆزل اولار.
 قوربان قارا گۆزه، تشریف بویور بیزه.
 مارال داغلاردا گزر، جئیران صحرادا، دورنا گۆیلرده.
 اوغرون باخما، یاندیریپ یاخما، گۆزه لیم!
 ساغلاملیق دا بیر گۆزلیکدی.
 صحرا گۆزه لی جئیرانی قورخوتما، باغری قان اولار.
 سلیقه-ساهمان بیر آیری گۆزلیکدی.
 تانری گۆزلدی، گۆزلیگی ده سئوندی.
 یاراشیقلی آت گۆزل کیمی سیغال سئور.
 یاشیلباش گۆللرده اوزر، جئیرانلار دوزلرده سوزر.

ازل، ابدی محبت

آغیردی یار آیریلیغی، بئتردی دیار آیریلیغی.

آتی مینرلر، یاری سئورلر.
 آتی مینمه یه، یاری گورمه یه تلس.
 آی جامال آیی، گول جامال گولو سئور.
 آی جاماللا آی ایشیغیندا گوروش.
 باغچا باری ایله، گوزل یاری ایله.
 باغچادا یار عشقی ایله بیتن گول-چیچک، سولماز-سارالماز، عطیرلی اولار.
 باهارلا سئوگی عکیزدی.
 بالدان شیرین دوداقدی، دیلدی.
 باشقاسینا اویما، سنی سئوہ نی سئو.
 بی ائوین یاراشیغی، گلین ائوین ایشیغی.
 بیر قدیر بیله نیم، بیر قلبدن سئوہ نیم اولار.
 بولاق گوزلر ییغناغیدی، ایگید، پوستودا دور.
 بولاغین گوزوندن اؤپمک، گوزہ لین گوزوندن اؤپمک کیمیدی.
 بولبول آغلار گول عشقییله.
 بولبول گولدن کام آلمادی، اؤلنجن آغلادی.
 بولبول ده یاز عشقلیدی، گول ده.
 بولبولو گولدن آیرسان قیامت قوپار.
 بولبولدن کوسن گول تئز سارالار-سولار.
 بولبولون گول سئوگیسی اصلی-کرم سئوگیسیندن آزدیمی؟
 بولبولسوز گول، گولسوز بولبول یاشمعاز.
 جانانا جان وئر، یارالییا قان.

جانی سئون جانانی دا سئور، جاہانی دا.
 جلادا نہ اعتبار، باش دا کسر، گۆز ده چبخارار.
 جئیران صحرا گۆزه لی، مارال داغلار یاراشیغی.
 چینار آلتیندا یارلا گۆروشنده یارپاقلار چپیک چالار.
 دار گونده، دار آیقدا دردینی یارا سؤیله، یارا دی.
 دلی عشقی آختار گۆزلرین قاراسیندا، اولدوزلارین آراسیندا.
 دلی عشقه نہ قوروق-قایتاق.
 دلی عشق شیمشک کیمیدی، ووردومو وورولدون.
 دلی عشقین سئوینجی ده، کدری ده شیریندی.
 دلی سئوگی اینسانی دلی ائیلر.
 دلجه سینہ سئو، آنجاق دلی اولما.
 دلجه سینہ سئون یا لئیلیدی، یا مجنون.
 دریادان درین، سمادان اوجادی محبت.
 دریا کاماللیا دریا جامال قیسمت اولا.
 دیمه-دوشر سئوگی نین آخیری یوخدو.
 دونیادا سئویب-سئویلماکدن گۆزل نہ وار کی؟!
 دونیانین سونو اولمادیغی کیمی، عشقین ده سونو یوخدو.
 عشق نہ اۆلدورر، نہ دیریلدر، اۆلومجان ائیلر.
 عشق دلپسی آغلایار دا، گولر ده.
 عشقی قیامتہ قدردی.
 عشق گۆزه گۆرونمز، قلبده گیزلنر.

عشق سؤننده حیات دا سؤنور.
 عشق سئوداسی نه بیتر، نه توکنر.
 عشق دلیسینه دریا دا دایازدی.
 عشق یوخسا، دنیا دا یوخدو.
 عشقه دوشنه یا دلی، یا دیوانه دئییرلر.
 عشقه دوشن آغلاماز، سئوینر.
 عشقه دوشه نین اورگی اینتظاردا، گؤزلری یولدا اولار.
 عشقه دوشنلرین بختی آچیلار، بیغوالی (اقبال) گوله.
 عشقه دوشن گؤزل، عشقینی گیزلی ساخلا.
 عشقه دوشه نین اورگی سکسکه ده، گؤزو یولدا، قولاغی سسده.
 عشقه دوشه نین چاره سی عشقه سالاندادیر.
 عشقه صادق، ایلقارا دوز اینسانلار ائله باش اوجالیغیدی.
 عشقه سالان گؤزلر بیر گون منی، بیر گون یاری آغلدار.
 عشقه دوشن خوشبخت، عشقدن دوشن بدبخت اولار.
 عشقه دوشنه نه بوران، نه قار.
 عشقین آجیسینا دا قوربان، شیرینینه ده.
 عشقین جفاسی دا صفاسی قدر شیریندیر.
 عشقین جفاسی شیرین، وفاسی شیرین.
 عشقین تیلسیمینه دوشنلر دلی، دیوانه اولار.
 عشقه دوشن گؤزل، عشقینی گیزلی ساخلا.
 عشقه دوشه نین اورگی سکسکه ده، گؤزو یولدا، قولاغی سسده اولار.

عشقہ دوشہ نین چارہ سی عشقہ سالاندادیر۔
 عشقہ سادیق، ایلقارا دوز گۆزلر ائلہ باش اوجالینیدی۔
 عشقہ سالان گۆزلر بیر گون منی، بیر گون یاری آغلایار۔
 عشقہ دوشن خوشبخت، عشقدن دوشن بدبخت اولار۔
 عشقین شمعى مزاردا سؤنر۔
 عشقین سون منزلی قبره قدردی۔
 عشقین عاغیللیسی، دلّیسی وار۔ آغلایانی، گولہ نی وار۔
 عشقین دریاسی درین، صحراسی سونسوز۔
 عشقسیز حیات نیمه گرک؟
 عشق اوسته قورولان دونیانین سونو یوخدو۔
 عشقی سؤن دونیادان کوسر۔
 عشقین یاشی دونیانین یاشی قدردی۔
 عشقلى قیزا بختی قارا دئمہ، قلبی سینار۔
 عشقلى آدام یاراشیقلى گؤرونر۔
 عشقسیز حیات نیمه گرک؟
 عشقسیز دنیا نیمه گرک۔
 گؤروش دمنده باخت دا گؤزدی، یار دا گؤزل۔
 گؤروش ده گؤزدی، باریش دا۔
 گؤز گوردویونو، اورک سؤدیگینی سؤیلر۔
 گؤزه گلن سؤگی اورہ یه تئز کؤچر۔
 گؤزه لین سوز گون باخیشی قلبه سوزولر۔

گۆزه لین گۆزلری گولنده، یاناقلاری آلاناندا ایگیدین قلبی
 عشق آتشینده یانار.
 گۆزو گۆیچگین یاناغی دا گۆیچکدی، دوداغی دا.
 گولو یار دۆشونه، قیلینجی ایگید بئلینه تاخار.
 گولون قدرینی گول بئجرن بیلر.
 هئج بولبولسوز گول آچارمی؟ آچسا دا عطیرسیز اولار.
 همدە می اولانین نه دردی، نه قه می.
 هر گۆزله نه مئیلینی سال، نه ده کۆنول وئر.
 هر گولون اؤز بولبولو وار.
 حسرت دورنا قاتاری نین سیراسیندا گئدر.
 حسرت اوزانار، یارا یئتیشر.
 حیات قوران حلال سود آختارار.
 خسته نار ایستر، گۆزل یار.
 خومار گۆزلر قاینایاندا، آل یاناقلار تیتیرینده، بال دوداقلار
 بالاناندا دونیا بئهیشته دؤنر.
 ایکی کۆنول بیر-بیرینی سئورسه، آلان دا خوشبختدی،
 گئدن ده خوشبخت.
 ایلاهی عشق یالیز تانرییادی.
 ایلاهی سئوگی ایلاهی سئونلریندی.
 ایلک عشقین آلوو مودام یانار، کۆزرر.
 ایلک عشقین سحری اؤلنجندی.

ایلک عشقین یانغیسی قبره قدردی.
ایلک محبت یانغیسی اورکده دی، اؤلنجدی.
اینتیظارلا یار گۆزلیه نین اورگی پیر-پیر پیریلدار.
کۆنول وئر، کۆنول آلماق اوچون.
کۆنلو آچیلمازا کۆنول وئر، بلکه آچیلدی.
کۆنولسوز ائولنمک، کۆنول سیندیرار.
کۆنولسوز اره گئتمک گورا گئتمک کیمیدی.
کۆنولسوز اره گئدنین گونو قارا اولار.
کۆنول همده می کۆنلو سئویندیرر.
قلبینی اوغورلایان یار قنیر سیزدی.
قلبدن سئوه نین قلبی گۆزل اولار.
قیسقانجلیق عاغلی چاشدیریر.
قیسقانجین حالی موشکول اولار.
قیسمت اولاهلی حالا، اهلی حال.
قیز سئوه نین اورگی نه یاتار، نه دینجه لر.
قوشا یاریانلار، قوشا قاریارلار.
قورو بی دن بی اولماز، دول قادیندان گلین.
محبت بیر یانغیدی، حسرت بیر یانغی.
محبت باغلی بوغچادی.
محبت هم آغریدی، هم یانغی.
محبت عاغیللی اولدوغو قدر ده عاغیلسیزدی.

محبت گۆزدن، عیصمت اوزدن بیلینر.
 محبتین دیلی لال، گۆزلری قملی اولار.
 محبتین بیناسی اور کدیر، اور گین دونیاسی محبت.
 محبتین نه ازه لی، نه سونو.
 ناکام عشقین داغی آغلایان اولار.
 نه دونیانین، نه ده عشقین سونو وار.
 نه یاردان کوس، نه یاری کوسدور.
 نه یاردان کنچرلر، نه ائلدن.
 نه ائلدن آیریل، نه یاردان.
 نه یاردان یارالی اول، نه ائلدن آرالی.
 نه یارسیز قال، نه ائلسیز.
 اووو بره سینده، یاری وعده سینده.
 اوپ یار گزن جیغیرلاری، ایزلری.
 اوپمک باشقا، اوپوشمک باشقا.
 اوپمک احتیramidی، حورمتدی. اوپوشمک سئوگیدی، محبتدی.
 پروانه دی، دیوانه دی گوله بولبول.
 رؤیادا یاری گورمک نه گوزل، ایتیرمک نه دهشت.
 سازی سازنان، قیزی گوزنن آلارلار.
 سئو اولجن، سئویل اولجن.
 سئوگی هاردا، حیات اوردا.
 سئون قیزین گوزلری یولدا، قلبی اینتظاردا اولار.

سئون اورک ہمیشہ جاواندی.
 سئون قلبہ نہ قوروق، نہ قایتاق.
 سئوہ نین نہ گؤزو یاتار، نہ اورگی دینجہ لر.
 سئوگیلیرلین گؤروشو معنوی اوجالیق، دنیا تاماشاسیدی.
 سئوگی اورگی گؤینہ دهر، قلبی سئویندیرر.
 سئوگیسیز اورک نییمہ گرک.
 سئوگی اینتظار ی آر تدیقجا شیرینلشر.
 سئوگی نین گؤز یاشلاری اورگی اوشودر.
 سئوگییہ نہ قوروق، نہ قاداغا.
 سئومک باشقا، سئویلکم باشقا.
 سئومک دہ گؤزل، سئویندیرمک دہ گؤزل.
 صحرالار عشق دیوانہ لری یارادیب.
 صفالی داغلار، وفالی یار کیمیدی.
 شعر، موسیقی اولماسا سئوگی توکنر، محبت اولر.
 طبیعتی گؤزلہ، گؤزہ لی اورکلہ سئو.
 تمیز عمل صاحبی تمیز عشقلی اولور.
 اولوی حیسسلرین شمع-چیراغی، ہم دہ عشقدی، محبتدی، سئوگیدی.
 اورک آچا بیلیمہ ین سئوگی دویدورو، تر تہ میزدی.
 اورکدن سئون، اورگینی سئور.
 اورکسیزہ اورک وئرمہ یہ دیمز.
 وفا اہلی صفا اہلی اولار.

وفالینی نہ گؤزدن قوی، نہ کؤنولدن.
 وصال قبیامتہ قالسا، وای قوپار.
 یاناقدا خال قبیامت ائیلر.
 یار عشقیلہ تیکیلن ائوین ایشیغی گور یانار.
 یار گؤزلیہ نین اینتیظاری آہ اولور، آمان اولور.
 یار گؤزلہ یین گؤزلر ہیمنہ بند اولار.
 یار گؤروشه گلہ سہ آلیشارسان، یانارسان، جانیدان اویسانارسان.
 یار یارا، بولبول گولہ حسرت قالماسین.
 یارا حسرت، ائلہ حسرت کیمیدی.
 یاردان یارا آلماق قیلینج یاراسیندان بئتردی.
 یاری گؤرمک ایستہ سن، چئشمہ یہ گل.
 یاری یاردان آبییران جهننم اودوندا یانار.
 یارین قدرینی بیل، یارسیز قالارسان.
 یارین قدرینی یارسیز قالاندا بیلرلر.
 یاراشیقلی آتی یاراشیقلی اوغوللار مینر.
 یاردان جاواب آلان یئرہ دیز چؤک، ائلدن ثاواب آلان یئرہ سجده قیل.
 یاری دا ایلقار یاشادار، ائلی دہ.
 یار سئونہ یا دلی، یا دیوانہ دئیرلر.
 یار آلماسی بال دادار.
 یار گؤزلیہ نین اورگی اوچونار.
 یار گؤزلیہ نین گؤزو دہ، کؤنلو دہ یولدا اولار.

یار گۆزلیه نین گۆزلری کیپرک دؤیر.
 یار اول، خار اولما.
 یار گۆرندہ گۆز گولر، اورک سئوینر.
 یار یاریندان یاریباندان دنیا جنتہ بنزر.
 یاری دار گونه دایاق، گئن گونه همدم بیل.
 یارلا کوسوب باریشماق هم شیریندی، هم آجی.
 یارلا اولان دییارلا دا اولار.
 یارا حسرت، ائله حسرت.
 یارا کؤنول وئرمک، یاردان کؤنول آماق نه گۆزل!
 یارا یالوارما، یارا یار اول.
 یارا یار - یار اوخوما، جان-جان اوخو.
 یارلا باریشانین حیاجانی یو خا چیخار.
 یارسیز نه حالیم، نه احوالیم؟
 یارسیز پریشان اولار کؤنول.
 یارسیز نه گونوم، نه گوزارانییم؟
 یادا کؤنول وئرمه، یارا کؤنول وئر.
 یاناقدا خال قیامت ائیلر.
 یارا حسرتین یاراسی ساغالماز.
 یاری الدن، دییاری گۆزدن قویمازلار.
 یاردان کوسن قوورولا-قوورولا قالار.
 یاشا عشقله، یارات عشقله.

یازان باشقا، یوزان باشقا.
 یاز نیشان واختیدی، توی پاییز.
 یوخودا یاری گۆرمک گۆزل، ایتیرمک مایوسلوق.
 یومشاق یاستیق گۆزلدی، یانیندا یارین اولسا.

دوست هارا، دشمن هارا

عاقیللر دوستو دا، دشمنی ده یاخشی تانیبارلار.
 بد صیفتلر، بدرنگ اولار.
 بد عمل بدبختلییه آپارار.
 بوغازین کندیره کئچنده ها چابالا، ها چیرپین، ها اؤزونو
 دؤی، ها اؤزونو سؤی.
 داغلارین اعتباری نه پوزولار، نه یوزولار.
 دیلله دوستلوق ائدنه دیل دوستو دئیرلر.
 دوست دوستا آرخادی.
 دوست قازانماق آسان، دوستلوق ائتمک چتین.
 دوست باخیشی اوره یه ملحم، دشمن باخیشی خنجر کیمیدی.
 دوست قلبده قالاندی، قالانلاری یالاندی.
 دوست اوزاقلاشاندا دشمن اوستونه آیاق آلار.
 دوستا اورک قیزدیر، اورک آچ.
 دوستا گلن قادانی جان آغریسی بیلرلر.

دوستا حؤرمیتین، دوشمنه نیفرتین گوجلو اولسون.
 دوستا دوست مهربان آرخا، دوشمنه آمانسیز قنیمدی.
 دوستا جان وئررلر، مرده قان.
 دوستونو، دوشمنینی تانیان عاغل دریاسی اولار.
 دوستو چوخ اولان دوستسوز قالار.
 دوستو دار گونونده سینارلار.
 دوستلوقدا یالان باغیشلانماز.
 دوستلوق ائدن اولچو-بیچینی بیلمه لیدی.
 دوست قازانماق چتین، دوشمن اولماق آسان.
 دوستون خیریندن آز گؤتور، شریندن چوخ.
 دوستدا نقصان آختارسان، یاد اولار سندن.
 دوشمنه باش ایمه، باشینی آی.
 دوشمنی اونوتما، اونوتدور.
 دوشمن قارشیسیندا الی نین آرخاسینی یئرہ قویما، یومروق گؤستر.
 دوشمنین قارشیسیندا نه آیل، نه سین.
 احتیاطلی اولمایانین صاباحی قارائلیق اولار.
 اعتبارسیز دوستدانسا، اعتبارلی دوشمن یاخشیدی.
 اعتبارسیز، اعتباری نیله دین؟
 اعتبارسیزا کؤنول وئرمک یوز ایلین عذابیندان بئتردی.
 اثرمنین گؤز یاشلارینا اینانما، یالاندی.
 اثرمنیه بئل باغلاما، بئلینی سیندیرار.

ائرمی قورخاقدی، قان گوردو، اولدو.
 اصیل دوستون اوزو ده، سوزو ده بوتؤدو.
 گوزون دوشمنی کونلون ده دوشمنیدی.
 هاشا هیئوره الیندن.
 هر یئنه نه سیر وئر، نه کونول.
 خیانت ائدن خیانت گورر.
 ایلانا دیمه ینه ایلان دیمز، یان کئچر.
 ایلانی وورانی ایلان چالار.
 ایلانین یوواسینا توخونما، سنی تاس-تاس ائدر.
 کیشینین دوستو دا اولار، دوشمنی ده.
 قان باریشیغی اوزون چکر.
 قانا باتان اولومونو گوزلر.
 قاپی باغلایانین قاپیسی باغلانار.
 قاپیا گلنه خوش گلدین ائله.
 غییرتسیز غییرتدن دم وورار، ناموسسوز ناموسدان.
 قلبی خاین باخشیندان بللیدی.
 قیلیق قاتان راحت یاتار.
 قیناغا چکمه، سیناغا چک.
 قورو حیانی حیاسیزدان.
 مردیمازار دوستلوغو پوزار.
 نه دارا دوش، نه داردا قال.

اویونباز حیلہ سینہ اؤزو دوشر.
 شرہ دوشن باشقا، شرہ سالان باشقا.
 شرہ سالماق آسان، شردن قورتارماق چتین.
 شوبہہ لی آدمی گؤزدن قویمازلار.
 تانیش چوخ اولار، دوشرگہ بیر، او دا دوست قاپیسی.
 اورک قیزدیر دوستا، یارا.
 وفالی یار سئوہ نین عؤمرو اوزون اولار.
 وفاسیزا بئل باغلایانین آخیری یوخدو.
 یادا سالان یاددا قالار
 یاغی دوشمن حیلہ گردی، دارا دوشسہ آیاغینی یالایار.
 یاغیا داغ چک، اورگین سویوسون.
 یالانچی دوستلوغون آخیری یوخدو.
 یامان یارا ساغالماز قوور ائلر.
 یاغیا یازیقدی دئمہ، یازیق گونه قالارسان.

تاریخی، جمعیتی

دؤیوشہ غلبہ عزمیلہ گیرسن قالیبسن.
 گوجلو موعلیمین طلبہ سی ده گوجلو اولار.
 خارا بالیق اینسانی لال سوکوتا غرق ائدر.
 خیانتی باغیشلاياندا نه غییرت.

ایتدن قورخما، ایت صیفتدن قورخ.
 ایگیده داغ دا، دره ده آسان کئچیلندی.
 کئچمیشینی بیلمه ینین نه گله جگی؟
 کؤک اولسا بوداق دا اولار، یارپاق دا.
 کؤکه باغلان، ائله سؤیکن.
 کؤکو ساغلام اولانین بوداقلاری دا ساغلامدی.
 کؤکو درینده اولانین باشی گؤیلره دیر.
 کؤلگنمک یاخشیدی، کؤلگه سالماق باش اوجالیغیدی.
 قان تۆکنه قان اوددورارلار.
 معنن زنگینلیک ضیالیلاردا داها چوخدو.
 موعلیم شاگیردلرینه شمع-چیراق توتار.
 موعلیم سؤنمز مشعلدی.
 سرکرین وفاسی دا، صفاسی دا داغلاردی.
 سییاستده کور اولانی ها یئدکله، خیری نه؟
 شاه دا دونیا یا آغالیق ائتمک ایستر، سولطان دا.
 شهید اولماسا، نه غلبه.
 تاریخ یوزولماز، دوغرو-دوروست یازیلار.
 یاراتماق یاخشی، یاشاتماق چتین.
 یاشینی قاباقلایان هونرپرور اولار.
 زامانی قاباقلایانلار مودریکلردی.
 زورلا قورولان دؤولت تئز داغیلار.

ظولمله اوجالان سارای باشا اوچار.

نصیحت، وصیت

آجگۆزلوک ساغالماز خسته لیکدیر.
 آغالیق ائتمک ایسته یین، نۆکرچیلیگی ده باجارمالیدیر.
 آغاج بئجرن، بار درر.
 آغاجلار قیشدا یوخویا قالدی، یازدا گۆزلری آچیلار.
 عاغیل بیرینجی، سونرا قیلینج.
 آغزینا گله نی دانیشما، عاغلینا گله نی دانیش.
 الله یین بیر آدی صبردی، صبیرلی اول.
 آماقلا آراسی اولمایانین وئرمکله ده آراسی اولماز.
 آلنی ترلی نین روزوسو بول اولار.
 آرخاسینی قازان آرخاسیز قالار.
 آرا ووران، سۆز آپاریب، سۆز گتیرن یاری یولدا قالار.
 آتماجالی سۆز اورک بولانديرار.
 آت مینن قانادلی اولار.
 آتا قارغیشی کئچندی، آنا قارغیشی کئچیلمز.
 آر گیللین، شوکر ائله.
 بادالاق قوران، بادالغا دوشر.
 باشند خاراب باش آپارار.
 بامزه آدامدا نه کین، نه کودورت؟

بایاتی آنالی، آناسیز دونیادی، لایلادی.
 باش اول، آیاقددا سورونمه.
 بد خاصیت بد رفتار اولار.
 بختی یاتانین بختینی قالدیر، ثواب قازان.
 بزک-دوزه یه اویما، عیصمتلیدن یاپیش.
 بؤیوک اولان یئرده یاشمعاغا نه وار کی.
 بؤیوکسوز اینسانین حیاتی موشکول اولار.
 بولانان کؤنول، گنج دورولار.
 جان شیریندی، قدرینی بیل.
 جانی قورو، ییخیلسان چتین قالخارسان.
 جانینا قصد ائله ین عاغیلسیز دوشمنی سئویندیرر.
 جلاد باش کسر، اوغرو جیب.
 جلاددا نه اینصاف، نه مورو؟!
 جیدی ایشی جیدی آداما تاپشیر.
 جیغاللیغی آت، مصلحت یات.
 چالیش، ووروش قارا گونون آغ گون اولانا قدر.
 چوبان قویونا گئدر، ناخیرچی ماللا.
 داغ سئلی نین قارشیمی آلینماز اولار.
 داغ داغا، ائل ائله سؤیکنر.
 داغ داغ آرخاسیندا، ائل داغ سینه سینده قرار توتار.
 داغلار شاعیردی، شعردی، نغمه دی.

داغلارین باشی قارلی، اتگی باغلی، بارلی.
 دام دیرکله، اینسان اورکله سئچیلر.
 دار گونون آدمی اول، گئن گونده اولما یا دا بیلرسن.
 دئینگنه قوشولما، قوی دئینه-دئینه قالسین.
 دبه داغارچینی سؤز گولشدیرر، گوج گولشدیرمز.
 دهشتلره دؤز، تانری بئتریندن ساخلا سین دئه.
 دهشتلی حادثه ده ایراده نوماییش ائتدیر، سارسیلما.
 دلدوز تنز تله یه دوشر.
 دلییه قیز، دلدوزا اوز وئرمز لر.
 دلی اینک سودونو تؤکر.
 دیبوس دا، حارامزادا دا بیر بئزین قیراغیدی.
 دیقتجیل اینسان، حورمتجیل اولار.
 دینچینی بوش قایتارما، قارغییار.
 دیلی آجی اولانین، گونو ده آجی اولار.
 دیریباش اول، دیکباش اولما.
 دیز چؤکمکدنسه، آباق اوسته اولمک یاخشیدی.
 دوغرو اوغرونو تانیماز.
 دؤنگه سی یاخین آدمین اورگی تمیزدی.
 دؤیوله نی دؤی، دؤیه نی دؤیممه دیگینه گؤره.
 دویمایانی دویدورماق موشکولدو.
 دونیا یا ها باش وور، باش چیخارا بیلمزسن.

دوزلوک گزه-گزه دوزده قالدیق.
 احتیاطی الدن وئرن الدن قالار.
 احتیاطسیز لیغین خطاسی چوخ اولور.
 ائلسیز-اوباسیز داغلار آغلار قالار.
 ائو-ائشیگی تمیز ساخلا، قوناق گه لر.
 عدالتدن آبادلیق، طولومدن خارابالیق قالار.
 اکسن بیتر، کسسن ایتر.
 عقلی شیکستین، قلبی ده شیکستدیر.
 عقیده لی اینسان نه آییلر، نه سینار.
 عقیده لی اولر، عقیده سیندن دؤنمز.
 ال توتاریق، ال اوزاتماریق.
 الی قبارلی نین، الی آچیق اولار.
 الی اوزونون، دیلی گؤدک اولار.
 امک ایتیره نین، امگی ایتر.
 امین-آمانلیق ایشیغی بهیشته بنزر.
 اصل دوست اؤزو بوتؤو، سؤزو بوتؤو اولار.
 اییله-آییله آیری قالارسان.
 آیری یولا قورشانماق آسان، چکینمک موشکول.
 ایرینی قیبر ده دوزلتمز.
 فیکیر کاروانی منزله تنز چاتار.
 خاین باخشیندان بللی اولار.

خالی باشقا، خالچا باشقا.
 خیرخواهین ایشی آواند اولار.
 خیره چالیش، شر عؤمرو اوزندیر.
 گندنین دالینجا سوآت، گلنه خوش گلدین ائله.
 گزه ین باشقا، سؤز گزدرین باشقا.
 گؤرولموش ایشدن گول عطری گه لر.
 گورمه میش باخیشیندان بللی اولار.
 گوئیده الله ا، یئرده آغساققالارا اوز توت.
 گؤزدن ایراق، کؤنولدن ده ایراق.
 گؤزو کؤلگه لی نین حالی پریشان اولار.
 گؤزو کؤلگه لی نین اورگی لکه لی اولار.
 گؤزون گوردو، اورگین توتدو بوراخما.
 گوئی باش-آیاق، یئر آلت-اوست اولاندا قیامت قوپار.
 گوینمک باشقا، گویرمک باشقا.
 گوینن گئدن، گوئیده قالار.
 گؤز یولدا، اورک اینتیظاردا اوسانار.
 گوجلونون میئدانیندا قیلینچ اویناتما، قینیناچکیل.
 گونون آغ اولسون دا وار، گونون قارا اولسون دا.
 حاقینی طلب ائت، دئمه سینلر کی، عاجیزسن.
 حقسیزلیغا دؤزمه ینین حالی وای اولار.
 هامیا بیر گؤزله باخانین جانی ساغلام اولار.

ھاردا مصلحت اوردا اوغور.
 ھاشا بدنظردن، مردیمزاردان.
 ھئچ کس نہ گۆزو یولدا، نہ قلبی داردا قالماسین.
 ھئچ کسین بخت اولدوزو سؤنمه سین.
 ھر دردی قلبه یوک علمه.
 ھردم خیالین سئوگیسی ھمدمخیال اولار.
 ھیکمتلی سۆز قلبه نوفوز ائدر.
 ھیکمت باشقا، عیصمت باشقا.
 ھۆرمّت ائله ھۆرمّتسیزه ده.
 ھجت دیری گۆزلو اولومدو.
 ھجت، گل دالاشاق، دئمکدی.
 ھۆکمدارسیز اولکه تالان اولار، داغیلار.
 ایمکان باشقا، آرزو باشقا.
 ایناملا، عینادلا بؤیوین یئتیم ھونرلی اولار.
 اینسان حیاتی نین شمع-چیراغی تربییه دیر.
 ایستی خامرالینی پئندیرله دورمک ائله، آغزین داداگلسین.
 ایشی سلیقلی گۆره نین لیباسی دا سلیقلی اولار.
 ایتی اولمایان چوبانین قویونو جاناوارا قیسمتدی.
 کاسیبین اورگی بؤیوک، چۆرگی شیرین اولار.
 کوسمک قانقارالیغی، باریشماق گۆزایدینلیغی.
 قاباقدان آتیلان داش قاشقایا دیر.

قالان صنعتدي، صنعتڪاردي.
 قان-قان دئمه، جان-جان دي.
 قانا مجليسين نه يوخاريسي، نه آشاغيسي؟
 قاراگون قارا گونه قالار.
 قدرينده گول، قدرينده آغلا.
 قانمايانا هوش دا بيردي، توش دا بير.
 قاپينا گله ني قارشيل، خوش گلدين ائله، بوز اوز گوسترمه.
 قبييت علمه قبييتجيل اولارسان.
 غيرت داغلار کيمي عظمتليدير.
 قلبي لکه لي نين گوژو کولگه لي اولار.
 قلبي بولانديرما، دورولت.
 قيژانما، قيژاندين وور.
 قيشدا داغ اتگي، يازدا باغ اتگي.
 قيزيل دير کدنسه، قيزيل بيلک ايسته.
 قيزيل پاييز قيزيل توي ليباسيندا.
 قونشوجانلي اولماق گوژلدي، قونشويلا قانلي اولماق کدردي.
 قورخو ايچينده ياشايانين عؤمرو گوڊک اولار.
 قويما کيمسه اوستونه آياق آلسين.
 قوردلو آدام قوردلو آغاج کيمي ايچيندن چوروير.
 قوشباش دا يازيق، هوشباش دا يازيق.
 قوربت دردي نه ساغالار، نه توکتر.

کۆکدن کۆکلنن اوجالار.
 لال آخان سو سرین اولار، عیصمتلی قیز گۆزل گلین.
 مردیمازار خطاکاردان بئتردی.
 مردی مرد آرخاسیندا گۆر.
 مردلره حورمت، نامردلره نیفرت اولار.
 مصلحتی قولاق آردینا وئرمه، پئشمان اولارسان.
 مصلحته یاتان چوخ شئی قازانار.
 مصلحته یاتمایانا نه مصلحت.
 مصلحته باخمایانین نه قئیدینه قال، نه ها-لینا یان.
 مورداری ها سویا سال.
 نادوروست دوزلمز.
 نامرده ال وئرن ده نامرددی.
 نه قوررلن، نه یئللن.
 نه قمه غرق اول، نه دمه.
 نه گۆزه گل، نه دیله-دیشه.
 نه آروادین، نه آتین جیلووونو بوراخما.
 نه سۆزه گئت، نه سۆز ائله.
 نه سۆز گولشدیر، نه سۆز دالاشدیر.
 نه اوز دؤندر، نه اوز گؤستر.
 نه ظالیم اول، نه ذلیل.
 اوجاغین کئچسین دئمه، اوجاغین یانسین دئه.

اوغرو دوغرو کیمی دانیشار.
 ساغلام آغاجین مئوه سی چوروک اولماز.
 صاحبینه هورن ایتی ساخلامازلار.
 صاحبیسیز ائوین ایشیغی گلمز.
 صاحبیسیز ایت اوغرو اولار.
 صبر آغاجی هر بیر آغاجدان اوجادی.
 صبرلی اولان تدبیرلی اولار.
 سلیقه-ساهمانلی ائو گول-چیچه یه غرق اولار.
 سیرتیک دا، گۆزه سوخولان دا عئینی شئیدی.
 سۆز آپاریب-گتیرن کوپگیرن قاری کیمیدی.
 شیردن شیر، تولکودن تولکو اولار.
 شاهی گۆرمک اوچون وزیره باش آی.
 شعر یازمایاندان نه قازاخلی.
 شعر، موسیقی روحا قیدادیر.
 شره سالما، شرله یرلر.
 شرله مه، شره دوشرسن.
 شیرین جاندان هئچ نه اسیرگمه.
 طاماحینی جیلوولامایان قبره تنز گئندر.
 طاماحکارا نه دوست، نه تانیش.
 تنز آلیشان تنز سؤنر.
 تنز پوسکورن تنز سؤنر.

تنه لی سۆزون تنه لی ده جاوابی اولار.
 تربیه دونیا یا گلندن، دونیادان کؤچنقدردی.
 تربیه گۆرمه یندن تربیه گۆزله مزله.
 تربیه لینی تربیه سیزدن قورویاق.
 توپا چاغیرارلار، وایا گه لرله.
 تویدان قال، یاسدان قالما.
 تۆهمت تنبئه دن آغیردیر.
 اوشاق اولمامیش، پالتار بیچمه.
 اورک اوشوینده گۆزله یاشارار.
 اورگی آز یوکلله، یاتا بیلر.
 اوز قارالتما، اوز آغارت.
 اوزو چیرکینه، ایچی چیرکین دئمزله.
 اوزو دؤنه نین چیراغی سؤنر.
 اوزویولا اولانین سؤزو ده یولا اولار.
 واختینی ایتیرن، بختینی ایتیرر.
 وارلی دؤولتی، واری ایله، کاسیب اعتباری، ایلقاری ایله.
 وارلی توخوندان اولر، یوخسول آجیندان.
 یالتاق باشقا، شیلتاق باشقا.
 یالتاقلارین دونیاسی دا یالتاقدی.
 یالانچی گۆز یاشلاری یالانچی گولوش کیمیدی.
 یامانا یانما، یانانا یان.

یاندیرماق اوچون یاناسان گرک.
 یاخشییام دی، یاخشیلاش.
 یاخشی قونشو اولسان، قونشون دا یاخشی اولار.
 یانقیرا باش قوشانین باشی آغریار.
 یارپاق تۆکومو قم هاواسی چالار.
 یاریمایان قاریماز.
 آز یاشا، ناز یاشا.
 یئرلی-یاتاقلی آدامین قوناق-قاراسی چوخ اولار.
 یوخاری قالخاندا آشاغی دوشمگی ده دوشون.
 ظالیم هاردا، ظولم اورددا.
 زهر تولوغو جانی جانان سالار، وای گونه قویار.
 زحمت هاردا، شوهرت اورددا.
 ذریتین گله جگی تربیه دن آسیلیدیر.

مودریکلیک قالار بو دنیادا

آجینی اودانین آغزی بال دادار.
 آغساققال یاشا دولدوقجا مودریکلشر.
 آغ اؤرپه یه بورونن داغلار داها گۆزل گۆرونر.
 آرخایا باخ قاباغی گۆرمک اوچون.
 عالیم یانیندا دیلینی، صنعتکار یانیندا الینی ساخلا.

عالیم گئجه نی-گوندوزه قاتار.
 عالیم کوچنده علمین بئلی سینار.
 عالیم عاغلی-کامالی، هرطرفلی بیلگی، گوجلو منطیقی،
 درین موشاهیده قایلیتیله سئچیلر.
 عالیم خوجادی، افندی، اوجادی.
 عالیم گئجه لر یوخوسوز، گوندوزلر فیکیرلی اولار.
 عالیمه حورمت اینسانلیغا حورمتدی.
 عالیم بشری عملیله اولملشر.
 عالیم ایختیراغلاریندا، کشفلرینده یاشار.
 عالیم مقصدینه چاتمایینجا نه یاتار، نه دین-جه لر.
 عالیمه داغ دا باش آیر، دره ده.
 عالیمین اوجالیغی دؤولته شرفدیر.
 عالیملر عالی اینسانلاردی.
 وظیفه گلدی-گندر، عالیملیک قیامتہ گدر.
 عالیمین اثرلری قالار، بوشبوغازین نیی؟
 عالیم گله جگه ایشیق ساچار، نور پایلایار.
 عالیم اثرلری ایله اوجالار.
 عالیم ده موقدسدی، پیردی، اوجاقدی.
 عالیم اثرلریله خالقینا شؤهرت گتیرر.
 بؤیوک اینسان بؤیوک ذکا صاحبیدیر.
 جان دئه، چور دئمگین فایداسی نه.

داغلار قدر ووقارلی، باغلار قدر نوبارلی اول.
 داغلارین باشی نین چالماسی دومانندی، قاردی.
 علمده آجگۆز عالیمین اوغورو چوخ اولار.
 افندیلر، خوجالار هامیدان اوجالاردی.
 خبردار اول، خبر وئرمه.
 ایختیراعنی، ایجاددی عالیمدن گۆزله.
 مدینیتی یوکسک اولانین معنویاتی ده یوکسک اولار.
 مرحمت صاحیبی رحمت قازانار.
 مصلحت وئرن ده، مصلحت آلان دا عاغیللی اینسانلاردی.
 مودریکلر داغلار قدر عظمتلی، ووقارلیدی.
 مودریکلرین مزاری زیارتگاه اولار.
 مودریک کلام مودریکلره مخصوصدو.
 اولکه عالیمیله تانینار.
 صنعتی صنعتکار یاشادار.
 سوراqlا دونیانین او باشینا چاتماق اولار.
 ضیالیدا اولان حیسیسلر داها گوجلودو.
 ضیالیلیق شرفلی اولدوغو قدر ده چتیندیر.

عقل، ذکا اولان یئرده

آغی قارادان سچن، پشمان اولماز.

عاگیلسیزدان عاگیل اومماق عاگیلسیزلیقدی.
 عاگیلسیز باشچی ائلی یا یئلہ وئرر، یا سنلہ.
 عاگیلدان کہ می قینامازلار.
 آغساققالا حورمت ائلہ، قاراساققالا یول گؤستر.
 عاقیل اولان هئج نیی گؤزدن قاچیرماز.
 جاھیل باشقا، عالیم باشقا.
 دمدمہ کی نین عاغلی کم-کسیرلی اولار.
 دیریباشا، گؤزواچیغا جان قوربان.
 فراستلی اوغول یئرشیندن بللیدی.
 گیج آیری، بیج آیری.
 گؤنو قالینا یاز دا بیردی، قیش دا بیر.
 گؤزو آچیغین ایشی راست گہ لر.
 گوج یاخشی، عاگیل عالم.
 گوجو گوجلہ سیندیرارلار.
 هاردا مصلحت اوردا اوغور.
 هر یوخو یوزانا مونججیم دئمزلر.
 هئج واخت چاشما، چاشدیر.
 هئج کسه درد وئرمہ، دردین آل.
 هر دم خیالین نہ بئھی، نہ بازاری.
 هر شئی اورگینہ سالما، صبیرلی اول.
 خارا بالیقدا نہ باغ، نہ بوستان.

اینسانین یاراشیغی عاغلیدی، کامالیدی.
 قبیافه باشقا، عاقیل باشقا.
 مورت باشقا، مورت باشقا.
 نه کور اول، نه لال.
 اورگی دوز اولانین عهدی تنز هاسیل اولار.
 وای او گونه کی، اورک ده خسته دی، دیلک ده.
 ذاتی قیریقسا ایپی ده قیریق اولار.

سۆزوموز، صؤحتیمیز

آجی دیل زهر تولوغودو.
 آجی دیل بال یئمکله شیرین اولماز.
 آجی دیل ایلان کیمی سانجار.
 آجی سۆز قلبی تیکانلار.
 آغیز اولماسا دیل چیلپاق قالار.
 آشیغین الی سازلی، دیلی سۆزلو اولار.
 آز دانیشان، ناز دانیشار.
 بابہ کی ن قولونو کسدیلر، دیلینی کسه بیلمدیلر.
 بالدان شیرین دوداقدی، دیلدی.
 بیچاق یاراسی تنز ساغالار، سۆز یاراسی چوخ چتین.
 چاتینی اوزون، سۆزونو گۆدک ائله.

چۆرک آندیمیز، موقدس کلامیمیز.
 ائل آشیغی مجلسلرین یاراشیغی اولار.
 دانیشیغینی بیلن اوتوروشونو، دوروشونو دا بیلر.
 دیل خالقین اورگی نین دیلمانجیدیر.
 دیل تاپ، نه دیلش، نه هؤجش.
 دیل قیلینج قدر کسرلیدی.
 دیل اؤتندی، دوداق ترپن.
 دیل ده شیریندی، دوداق دا.
 دیلی اوزوندان آرالی گز .
 دیل یاراسی گئج ساغالار.
 دیلی سوروشکنله، آیاغی سوروشکه نین نه فرقی.
 دیلینی ایچینه سالاندان کیشی اولماز.
 دیلینن آلتینا شکر قوی، زهر قویما.
 دیلین نه گؤدک، نه اوزون اولسون.
 گؤز سررافی باشقا، سؤز سررافی باشقا.
 حیکمتملی سؤز قلبه نوفوز ائدر.
 ماهنیدا سؤز سسه، سس ده سؤزه مؤحتاجدیر.
 ملاحظلی سس روحو اوخشیار.
 نه یازیق کی، دیلی آجی، هونری ده یوخ.
 نه چوخ دانیش، نه چوخ انشیت.
 اؤزونون یئرینی بیلن، سؤزونون ده یئرینی بیلر.

ساز دیننده، سۆز ده دینر.
 ساز ایماندی، اوجاقدی، پیردی.
 صدقلی ساز گۆزلدی، یار سینه سی ده.
 صمیمی سۆز صمیمیتدن دوغار.
 صنعتکاری قورو، صنعتی یاشاتماق اوچون.
 سینه دفترین سینه سی قاینار بولاقدی، آخدیقجا آخار.
 سیررینی آچما، دیلینی قیفیللا.
 صؤحبت یولو یورار.
 سۆز اؤتورمه، سۆز گۆتور.
 سۆز سۆزه سۆیکنر.
 سۆز وار اۆلدورر، سۆز وار دیریلدر.
 سۆز گۆتوره نین اورگی آغریبار.
 سۆز گولشدیرمه، گوج گولشدیر.
 سۆزونو بیلمه ین، اؤزونو ده بیلمز.
 سۆز گزدرمه، گۆز گزدر.
 سۆز وار داغا قالدیرار، سۆز وار داغدان ائندیرر.
 سۆز وار اوره یه سیغال چکر، سۆز وار اورگی تیکانلار.
 سۆز-سۆزه سۆیکنر.
 سۆز کسه نی قیلینج کسمز.
 سۆز صررافی عاغیل دریاسی، سۆز باز بوشبوغاز.
 سۆز یئرینده کسرلیدی.

سۆز گۆتورن، سۆزۆتورن قلیبه قازانار.
 سۆزبازا سۆز چاتدیرماق اولماز.
 سۆزدن سۆز گۆتور، گۆزدن گۆز آل.
 سۆزباز اولما، سۆز صاحیبی اول.
 شاعیر آز اولاندا یاخشى شعر چوخ اولار، شاعیر چوخولاندا یاخشى شعر آز اولار.
 بسطه چی ده بئله، اوخویان دا بئله، چالان دا بئله.
 تیکانلی سۆز قلبی تیکانلار.
 اورکدن گلن سۆز اوره یه تئز یول تاپار.
 یامان سۆز گولله یاراسیندان بئتردی.

حاق، عدالت اولان یئرده

آرخا دورانلار آز، آرخادان وورانلار چوخ.
 آزاد اول، اؤزباشینا اولما.
 آزادلیغی قازانارلار قول گوجونه، زور گوجونه.
 آزادلیق اونوتدورار دردی-مؤحتی.
 آزادلیغی وئرمزله، قازانارلار.
 بد اوغول نه یارییار، نه یاریدار.
 دوزنقولو دوزه چکر.
 ائله قول اول کی، ائلین آغاسی اولاسان.
 حقدن گلن حاقا قوووشار.

حاقین شمعی سؤنمز.
 حاقینی طلب ائتمیه نین حاقی تاپدانار.
 هاردا زحمت، اوردا حؤرمّت.
 هامی خالقلار آزاد یاشاسین، بیز ده اونلارین آراسیندا.
 هاردا امین-آمانلیق، اوردا بوللوق، فیراوانلیق.
 هم طبییدی، هم ملحمدی آزادلیق.
 حیرصلی آدمین دؤنلگه سی یاخین اولار.
 خالقین گؤزونده اوجالماق شؤهرتدی، خالقین گؤزوندن
 دوشمک تۆهمتدی.
 قایدادی کؤنلو بولانیق کؤنول بولانديرار.
 قلبدن یانماق اینسانلیق علامتیدیر.
 سیاست باشقا، صمیمیت باشقا.
 سییاستین کئچیلمز یوللاری وار.
 حقیقت آجی اولدوغو قدر ده شیریندیر
 عالیم اینصافلی، ظالیم کمفورست.
 جاناوار نه بیلیر کی، اینک بوغازدی.
 علم دریاسی دریادان دریندی.
 گون کئچدی، کین کئچدی.
 گوناہ اوخدا یوخ، اوخ آتاندادی.
 گوجلہ آیینان، گوجلہ ساخلانار.
 حقیقتین کسری ایتی اولار.

حقیقت آجی اولدوغو قدر ده شیریندی.
 حقیقتی خالقین ایچینده آختار.
 ایت یال وئرنه شیروانار.
 کوسن تئز، اینجیین گنج باریشار.
 قان قالدیقجا قارالار.
 قاپالی آدام قورخولو اولار.
 مذمت ائله ین چوخ، یول گؤسترن آز اولار.
 صمیمی اولان صمیمیت گؤرر.
 سرتلیک پرتلیک گتیرر.
 سئلن گلن، سئلن گئدر.
 سییاستده قیلینج اوینادان مغلوب اولار.
 سیماسینی ایتیرن، ایلتیماسینی دا ایتیرر.
 سؤیود آغاجیندان نه بالتا سایی.
 سؤیود آغاجینی ها سولا، نه دوشه سیدی؟
 سورجک اولما، گئرچک اول.
 سویون باشی کسینلنده زمیده وای قوپار.
 سوسوز کؤرپونون آلتی دا بیردی، اوستو ده.
 اوزاق قوربت یاخین مزار کیمیدیر.
 اوزون کؤسؤو ال یانديرماز.
 اومیدینی ایتیرن حیاتیینی ایتیرر.
 اومیدسيزلیکدن قورخو تۇرر.

اورک-دیرک یاخشیدی، قلدن کؤمک باشقا شئی-دی.
 اورک کؤزرمه سه، جامال قیزارماز.
 اورک آچیق سوفره دی، کیمه آچدیغینی اونوتما.
 اورگیمین یاریسی بوردا، یاریسی او تایدا.
 یا سیبیر، یا قبیر، فرقی نه.
 یازیغین گله-گله یازیقلاشما.
 یالتاقلیقلا مداحلیق عکیزدیر.
 یئردن چیخان قیزیل یئره قیسمت اولار.
 یئرینی بیلمه ین یئریشینی ده بیلمز.
 یئرسیز گولن، یونگول آباق اولار.
 ییخیلاندا اوف دئمه.
 یول یولچوسو ایله، ائل ائلچیسو ایله.
 یوللاری یولا دولا ائلره چاتماق اوچون.

تحصیلین داوامی علمدیر

عالیم علمیه، عملیه ساییلار، سئچیلر
 عالیمین عؤمرو اثرلری نین عؤمرو قدردی.
 ائلین نازینی چکه نین ائل نازینی چکر.
 ائلینی تانیمايان، ائوینی ده تانیماز.
 علمی علمسیزه تاپشیرسان فلاکت اولار.
 علمی اولمایانین علمه رهبرلیگی دهشتدی.
 علمین وطنی اولماسا دا عالیمین وطنی وار.

علمی نادانا تاپشیرسان گوناہ ایشله درسں.
 علمه خیانت، وطنه خیانتدی.
 علمه قایغی دؤولته قایغیدی.
 ان بؤیوک علم اینسانی اؤیرنن علمدیر.
 ازل تربییه، سونرا تحصیل.
 گوجلو تحصیل گوجلو تربییه یه بورجلودور.
 اینسان کیتابی آختارار، کیتاب دا اؤز اوخوجوسونو.
 کامیل عالیم علم دریاسیندا اوزندی.
 صنعتکار جاوان، عالیم مودریک چاغیندا سئویلر.
 صنعتکارین جاوانلیغی، عالیملرین مودریکلیگی اله دوشمز.
 تحصیل بنشیک نغمه سیدیر، ائشیدنه.
 تحصیلی گوجلو اولانین تربییه سی ده گوجلو اولار.
 تحصیله خیانت، خالقا خیانتدی.
 تحصیلی اولمایان خالقین نه بو گونو، نه صاباحی؟
 تحصیلی گوجلو اولان خالق یئنیلمزدیر.
 تحصیله قایغی علمه قایغیدی.
 تحصیل ده مطلقدی، تعلیم ده مطلق.
 تربییه هاردا، تحصیل اوردا.
 اورکسیز اوخو اورکسیز سئوگی کیمبیدیر، نه ایستیسسی، نه سویوغو.
 یاریمچیق ساواد، یاریمچیق حیات دئمکدیر.

ایشینله، عملینله

عابیر سیزی ها اوتاندير، اوتانماز.
 آجگۆزون گۆزو دویماز اؤلونجه.
 عاجیز یازیق اولار.
 عاغیللیام دئمه، عاغلینی گۆستر.
 عاغلین کسمه ین ایشه باش قوشما.
 آلنی ترلی نین ایشی بللی اولار.
 آماندی نه گۆزه گل، نه سۆزه.
 آرخا دورانا آرخا دور.
 آرسیز، پیرسیزده نه اینسانلیق.
 آزغین، پوزغون ائلی گۆزدن سالار.
 آستاگل آستا گئدر.
 باجارانا باش قوربان، باجارمایانا داش قوربان.
 بادالاق ووران، بادالاغا دوشر.
 بار آغاجینی کسن، روزیسینی کسر.
 بارلی آغاج چیلپاق اولار.
 باشدانسوودو ایش باشا اوچار.
 بايقوشلوق ائندین قاپیسینا بايقوش قونار.
 بئلی اکینده، چینی بیچنده.
 بدنیت بدعمل اولار.

بورداقدا بسلنن قوچ، اولدوزا سیچرار.
 بورجو قایتارماق یئیندن دوغولان کیمیدی.
 بوز آی کیمی آز قیزار، بوزار.
 بولدون گۆز یاشلاری تورپاغا ملحمدی.
 جاهیل نییه آدام اولارمیش؟
 جانندان بئزار آه-اوفلا یاشار.
 جانی یانانا جان یاندير.
 جئیرانی وورانی وورغون وورار.
 جئیرانین بالاسینا قییان بالاسیز قالار.
 جفا چکن صفا سورر.
 جفنگ دانیشانین عاغلی دا جفنگدی.
 جیغالی ها باشا سال، جیغالدى.
 جیبگیرنه جیبگیر، ائوه گیرنه اوغرو دئییرلر.
 جیب اوغروسو جیبی آپارار، دؤولت اوغروسو دؤولتی.
 جین آتینا مینن، تئز دوشر.
 چای هاردا، حیات اوردا.
 چتین آغاج چتین اینسان کیمیدی.
 چکیلن زحمتین باری شیرین اولار.
 چپری باسان اوغرو، داروازانى آچان قوناق.
 چوخ بیلن اول، چوخ بیلیمشدیک علمه.
 چؤرک وئره نین چؤرگی بول اولار.

چۆرگی تندیر قیزارندا یاپارلار.
 چۆرک چۆره یه، کرن دیره یه بورجلو.
 چۆرک موقدسدى آنا کیمی، وطن کیمی، تورپاق کیمی.
 چۆرک وئره نین چۆرگی بول اولار.
 چۆرکسیز ائوه قوناق گلمه.
 چۆرگی ایتیرن چۆرک تاپماز.
 چۆرگین قدرینی بیلمه ین آناسی نین دا قدرینی بیلمز.
 داد یالتاقدان، قورخاقدان.
 دادماق آیری، دویماق آیری.
 داغ ووقاری ایله، باغچا بارى ایله سئچیلر.
 داغدا گزر، دریادا اوزرلر.
 دام دیرک اوسته دورار.
 دان سؤکولر، گونش گولر.
 دلینین سؤزونون نه دالی، نه قاباغی.
 دریاز اولسا، اوت بیچمه یه نه وار کی؟
 دیبرمانین گؤزو خیرماندا اولار.
 دئدی-قودو اورک بولانديرار، قلب سیندیرار.
 دهشت تۆره دن دهشت گونلره قالار.
 دلدوز ائله قارا لکه دی.
 دللال قپیگی نین ده قدرینی بیلر.
 درد گۆتوره نین، سؤز اۆتوره نیندی.

درد وئرن اولما، درد بؤلن اول.
 درد وئرن درده دوشر.
 دیل دئین باشقادی، اورک دئین باشقا.
 دوستا آرخا دورانلار دوشمنله باریشماز.
 دوزه چک، ایریهه آییلمه.
 ائو تیکنه حورمت، ائو ییخانا نیفرت.
 ائو تیکنه ائل کؤمک اولار.
 ائو ییخانی ائل ییخار.
 ائوسیزین نه گونو، نه گذرانی.
 ائو تیکه نین قولو گوجلو، الی قابارلی.
 ائو تیکنه ائوین تیکلسین دئیرلر.
 ائوی بدنزدن قوروماق اوچون قاپییا آت نالی وورارلار.
 ائوی بوش قالانین چیراغی یانماز.
 ائوی گۆزه لین، یاری دا گۆزدی.
 ائوین قالاسی داروازادی.
 ائولینین ائوی یاراشیقلی اولار.
 اکن، سپن، بئجره نین گذرانی یاخشی اولار.
 اکین، سپه نین، بئجره نین، بیچه نین چؤرگی بول اولار.
 اکرسن، بیچرسن. اکمه سه ن نه بیچرسن؟
 اکین، سپین، بیچین.
 اکینی اکین، بیچینی بیچین واختیندا.

الی قبارلی نین اورگی ساغلام اولار.
 الی آیری نین دیلی ده آیریدی.
 امک ایتیره نین امگی قار سویونا دؤنر.
 گنج بیچیلن زه می نین خرجی، بورجونو اؤده مز.
 گزه ین گلیندن نه آرواد.
 گؤز داغلایانی گؤزو داغلانار.
 گؤز مونجوغو گؤز قایتارار.
 گوجلوقان تۆکن، گوجسوز قانی تۆکولر.
 حالاللیقلا تیکیلن ائوین عؤمرو اوزون اولار.
 حالاللیق آل، حالال اولسون.
 حارام تیکه بوغازدا قالار.
 حارامی قاپییا بوراخما، بوراخدین باشین ساغ اولسون.
 حارامزاده، حالالزاده دن چکینر.
 هارای سالما، هارایا گل.
 حالاللیق آلین، حالال یاشاماق اوچون.
 حالاللیقلا ائو تیکنه، ائل کؤمک اولار.
 هاردا امک، اوردا یئمک.
 هایا گئدرلر، کویه دوشمزلر.
 های وئرسن، های آلارسن.
 حددینی آشان قویویا دوشر.
 هلههوش توتدوغونو بیلمز.

هر هاوايا اوینامازلار.
 هر کمن آتان آت توتا بیلمز.
 هر کس اؤز عمليله تانینار.
 هر کس اوز ایشی نین قولپوندان یاپیشسا یاخشیدی.
 هر شئی اوره یه سالمازلار، اورک یازیقدی.
 حرکتینی جیلوولا، بیخیلارسان.
 حیرصلی آدام تنز آلیشار، تنز سؤنر.
 حيله گر قلبی تنز اوغورلایار.
 حيله گری یانینا بوراخما، آخیرینا چیخار.
 حوققاباز نادانی اله سالار.
 حجت آدام گل دالاشاق دئیر.
 هوش باش، قوش باشدی.
 خالقین گوجو داغ بویدا، دریا قدردی.
 خیر خواهین ایشی آواند اولار.
 خیره چالیش، شر سنین عؤمرونو اوزر.
 خبرچی آرا ووران، خبر گتیرن آرا قوران.
 خسیس باشقا، قناعتجیل بامباشقا.
 خسیسله، طاماحکار قوهومدو.
 خسته کؤنول قار ایستر.
 خطا بالا باشا بلا.
 خیش تورپاغی یارالایار، قارا کوتان قارالایار.

ایلان باسانی، ایلان چالار.
 ایلانی آجیشدیرماسان هؤجشمز.
 ایلانی ایلانباز اوینادار.
 ایشله میه نین الی بوش، اوزو قارا اولار.
 ایش گوستر، سؤز گولشدیرمه.
 ایش گوهره نین، آت مینه نین.
 ایشیقی ائو اوزاقدان گؤرونر.
 ایشی واختیندا، وعده سینده گؤررلر.
 ایشی وعده سینده، اووو بره سینده.
 ایشی بری باشندان تمیز گؤر، سونرا پئشمان اولارسان.
 ایشی تمیز گؤرن تمیز یئر.
 ایشله ین ایش، ایشله مه ین بهانه آختارار.
 کاسیبین اورگی بؤیوک، جیبی بوش اولار.
 کندیرباز گوئیده گزر، کندیر کسن یئرده.
 کوتان ایشله دیکجه پارلار.
 کوتان نه بیلر کلین چکدیگینی.
 کؤکدن آیریلان کؤکسوز قالار، ائلدن آیریلان ائلسیز.
 قبارلی اللر جان ساغلاملیغیدی.
 قباقدان گئدنی اویرلر، دالدا قالانی دؤیرلر.
 قاچانی قووار، اوچانی اوولارلار.
 قان باریشیغی اوزون چکر.

قانمازی ها قاندير.
 قارا کوتان نه بيلير ديب کلی نين چکديگینی.
 قارنین توتدوغو قدر یی، گۆزون توتدوغو قدر یوخ.
 قارا ایشلر قارانلیقدا گۆرولر.
 قارینقولو قارنینی اوتارار.
 قارغیش قارغیانین قارغیشی قوینونا تۆکولر.
 قیردیم-قاچدی تئز ایلیشر.
 قیرمانج باشقا، قیلینج باشقا.
 قیلیقلى قوزو ایکیسینی امر.
 قوهومجانلی نین قوهومو چوخ اولار.
 قوناق گلمه یین ائوه عزرايیل گه لر.
 قوناق گۆزله یین ائو یاراشیقلى اولار.
 قورخولو آدام قورخاق اولار.
 قایدادی، آلوترچی اوجوز آلا، باها ساتار.
 قازانا، یازانا قبریستان دا بیر تاریخدیر.
 قدیربیلمزین نه قدری، نه حورمتی؟
 قدرینده یئین، ایچن ساغلام اولار.
 قلبی کؤورکلرین قلبینه دیمیین.
 قیسقانجلیق عاغلی چاشدیرار.
 قیزانما، قاهمار چیخ.
 قونشو، قونشو اولسا گونلر خوش کئچر.

قورخو ایچینده یاشاماق عۆمرو اوزر.
 قودورموش ایت، قودوز جاناواردان بئتردی.
 قورد اۆز ایشینی گۆرر، ایتین هورمگی اۆزونه قالار.
 نه جینلی اول، نه کینلی. نه اوزون قارا اولسون، نه قلبین قارا.
 نه چاشباش قال، نه دیکباش اول.
 نه درد وئر، نه درمان.
 نه خیردن قال، نه شردن.
 نفسی توخون اورگی ساغلام اولار.
 نه اوتان، نه حیاسیز اول.
 ماغار باشقا، ماغارا باشقا.
 اودلا اوینایان اوددا یانار.
 اوغورلوق مال شیرین اولار، اوستو آچیلانا قدر.
 اوغرو توتولانا قدر دوغرو دو.
 اوغرو اوغرونون، دوغرو دوغرونون باشینا ییغیشار.
 اوغرو ایتی اۆلدوررلر.
 اوغرونون گۆزو ایتی اولار.
 اوغرو اوغرو دو، یا باغا اولسون، یا بوستانا.
 عۆمور اوزنین عۆمرو گۆدک اولار.
 عۆمور اوزنین عۆمرو اوزولر.
 پلنگ دریسینه بورونن تولکو قورخولودو، تهلوکه لیدی .
 پیسلیک علمه، پیس گونه قالارسان.

پیس نیتله قاپینی دۋیه نین داروازا سینی سیندیر.
 روشوت آلان بیر گون اودار، بیر گون توتولار.
 صاف دویگولارلا یاشا، عؤمرون اوزانسین.
 ساغالماز خسته لیک نفسه قول اولماقدی.
 ساغلاملیغین طبیعتدی، حرکتدی.
 صبرله بیشن حالوا دا دادلی اولار، دولما دا.
 سیرری اورگینده ساخلا. دۋیسه لر ده، سۋیسه لر دئه
 کورام، کارام، لالام دئه.
 سیرر ساخالیان لال قایا کیمیدی، نه دینر، نه دانیشار.
 سیرر آلینماز قالا کیمیدی.
 سۋز گزديرمک، آرا وورماق ناکیشیلیکدیر.
 شاهلیق، سولطانلیقدانسا، امین-آمانلیق آرزولا.
 شهر ایتی کنده هورمز.
 شهره گلدين چۆرک گۆتور، شهردن چيخدينایاق گۆتور.
 شراتان شره دوشر، تله قوران تله یه.
 شولوق علمه، قیلیق ائله.
 تبیین یوخسا نه قوش، نه جوش.
 تدبیرلی صبرلی اولسا یاخشیدیر.
 ترکمه یایدا یا یالاقدا، قیشدا قیشلاقدا.
 تیکلمکده اولان ائوین یوخاریسینا قیرمیزی پارچا باغلارلار.
 تورپاغا قوللوق گۆستره نین باری بول اولار.

تولونگونون اوزو ده بیردی، آستاری دا.
 تولونگو اللم-قللمدن بئتردی.
 تولونگو بیج، دودمه گیج.
 اولاغی یوکلہ یر، آتی مینرلر.
 اورک-دیرک یاخشیدی، جاندان یانان بیر آیری.
 اورگی گئیشین انوی ده گئیش اولار.
 اوز دؤندرمه اوز گوستر.
 یا آل وئر، یا گل وئر.
 یاخشی ایشله ین، یاخشی یاشار.
 یاخشیلارلا یاخشیلاش، پیسلر سنی تئز تاپار.
 یاخشیلیغی باشا قاخان پیسدن پیسدی.
 یاخشیلیغی ایتیرندن یاخشیلیق گؤزلہ مه.
 یالتاقلیغین او طرفی ساتقینلیقدی.
 یالتاغین پئشه سی قویروق بولاماقدی.
 یامانسیز یامان گونه قالار.
 یارالیا دیه نین یاراسی ساغالماز.
 یارایا ملحم قویار، درده درمان وئرلر.
 یاسدا قارا گئیرلر، تویدا آلیشدیم-یاندیم.
 یامانلیق علمه یامانا دوشرسن.
 یاریتمازی ایشہ بویورمازلار.
 یاستیغا باش قوی، موتککه یه دیرسکلن.

یاواش گئتسن اولو، ایتی گئتسن دلی دئیرلر.
 یازیق گؤرونن یامان گونه قالار.
 یئرینی بیلمه ین یاتاغینی دا بیلمز.
 یئرسیز اسیب-جوشما جانا بالتادی.
 بیخیلارسان طاماحی نین جیلووونو چک.
 یولونو آذانا یول گؤسترمک ثاوابدی.
 یووا اوچورانین یوواسی اوچار.
 یوخودان تئز قالخان مقصدینه تئز چاتار.
 یوز آیری بیر دوزه نئیلر.
 زاریم، یاری.

زایین امگی ده زایدیر، دیلگی ده.
 زحمتکش تورباغی قورویان، تورباغی بئجرن، تورپاقدان بار گؤتورندی.
 زحمتسئورین گؤزو، کؤنلو توخ اولار.
 زحمتله بؤیومه ینین باشی تۆهمتلی اولار.
 زحمتدن تورپاق دا ایلاهیلشیر، اینسان دا.
 ظولم عرشه چیخاندا قیامت قوپار.

عاقیل، جاهیل

آغلادان گوجلو، آغلایان گوجسوز.
 عاغیلسیزا عاغیل وئر، ناغیل سؤیله مه.

عاگیلسیزدان عاگیل اومان عاگیلسیزدی.
 عاگیللیا یول گوستر، عاگیلسیزا کول.
 عاگیلن باشیندا، یاراغین قورشاغیندا اولسون.
 عاگیل دریاسی حیاتدا نه بودریر، نه چاشار.
 عاقیل اولان نه سؤز آغاردار، نه ده گؤز.
 عاقیللر ساکیت طبیعتلی اولور.
 آرسیزا آر نه لازیم، ساغالمازا وار نه لازیم.
 آیاق آلتی اولما، آیاق اوسته اول.
 باشی بوشون دیلی ده بوشدو.
 باشسیزی باشسیز قویما، باشا سال.
 بدخاصیتی نه دانیشدیر، نه دیندیر.
 بدشعوور نه یارییار، نه یاریدار.
 بد اسیلدن بد اوولاد اولار.
 بدخاصیت بد عمل اولار.
 برک گندن تنز بیخیلار.
 بیخبر گلنلر بیخبر گندر.
 بوینونا یوک گوئتورن همیشه یوکلر اولار.
 جاهیل، قیل کؤرپودن کئچمک وار، دونیادان کؤچمک وار.
 جاهیل اینسان جاهیل گندر.
 جاهیل نه بیلر آهیل کیمدی.
 جاهیلله دوستلوق ائدن، جاهیل اولار.

جاهیللردن آرالان، اورگین بولانماسین.
 جاهیللیک هارا، کامیللیک هارا.
 جانا قصد ائدنه عاغیلسیز دئیر لر.
 جللا دین گؤزو قیزاندا فلاکت اولار.
 جیزیغیندان چیخان تنز آزار.
 جیغال نه یولا گئدر، نه یولا گه لر.
 داغاللا جیغال بیر چیخار.
 داغلار اوغلو داغ طبیعتلی اولار.
 دبیله داغار جیغی جیغال اولار.
 دلییه باخاندا عاغیلسیزا مین شوکور.
 دمدمه ده، دودمه ده بیر عاغیلدادی.
 دلییه قوشولان دا دلیدی.
 دیدیشمک، یاخا جیرماق یاراشماز.
 دیریباشین گؤزو آچیق اولار.
 اهلی حال گول جامال ایستر.
 ارکویون ایپه-ساپا یاتماز.
 ارلر گوجلویه گوج گؤسترر، قالیب گه لر.
 ازازیلین اورگی داشداندی.
 گدا-گودالار هامینی حده لر.
 گورمه میش گورنده داها دا قودورار.
 گؤزو توخون کؤنلو ده توخ اولار.

گۆزو کۆلگه لی نین باشی آشاغی اولار.
 گۆزو قیزان عاغلینی ایتیرر.
 گوجلو حورمت باشقا، گوجلو نیفرت باشقا.
 گوجلوده اینصاف یوخ، گوجسوزده گوج.
 گوجلو قان-قان دئیر، گوجسوز جان-جان.
 گوجسوز سنسه، گوجه دوشمه.
 گوجون چاتمیرسا، دانیشما.
 گوجلوسن گوجسوزده گولمه.
 گوجو عاغیلا ایشلت همیشه.
 گوجو وارسا، سؤزو ده وار.
 گوجلو ایقتیصادیات ساغلام حیات دئمکدی.
 گوجلو اولماق یاخشی، عاغیللی اولماق داها یاخشی.
 گوجلونو بیخماق اوچون فند ایشلت .
 خاین خوفلو اولار.
 خسیس اول، خبیس اولما.
 خسیسین طاماحکاردا گۆزو اولماز.
 خوشو یئرشیندن بللیدی.
 هاشا ایکیزلو الیندن.
 هر دم خیالا چاش-باشین فرقی نه.
 هر یئنه باش آین، باشسیز قالار.
 هر یاشا دولان باشا دولماز.

حجت آدم تنز قوجالار..
 حجتین باشی گوردا اثر.
 حجت سۆز گولشديرر، سۆز دالاشديرار.
 ايگيدین قيلينجيندان قينغيلجيملار ياغار.
 ايتی گۆز گۆزه لی ده، گۆز لیلیگی ده تنز گۆرر.
 کوسیه نین پایینی یئیرلر.
 قانمازدان قانانا نه یار.
 قانادی سینمیشا ها قاناد قوی، اوچماز ها.
 قلبی کاسادلارین، روزیسی ده کاساد اولار.
 قلبی قارانین پئشه سی قان قارالتماقدیر.
 قلبه عاغیلا اوستونلوک وئرنده دی.
 قوچو باشقا، لوتو باشقا.
 قودورغان نه قانار، نه قانديرار.
 قولدور یول کسر، بلدچی یول گؤسترر.
 قودوران قودورغان ایت کیمیدی.
 قودوران ایت اولدوزا هورر.
 غورور هارا، تکبور هارا.
 لیاقتسیز اؤزوندن آشاغیا آلچاق، یوخارییا پادشاه دئیر.
 موردار مورداردی، نه هیوانی، نه اینسانی.
 مودریکلر آغلا گلمه ینلری، آغلا گتیرر.
 مودریکین اوزو نورلو، سۆزو دورلو اولار.

موطیعلیک دیریین اؤلومدو.
 نادان ناداندی، وای قانسیز الیندن.
 نادوروستون دوروستو گۆرمه یه گۆزو اولماز.
 نه آلقیشلا یارانان وار، نه قارغیشلا اؤلن.
 نه گۆزو کؤلگه لی اول، نه قلبی لکه لی.
 نر اؤلر، مئیدان بوش قالار، شیر اؤلر زاغا.
 نه دمدمه، نه ده هر دمخیال اول.
 نه یاخشی کی، پاخیللارین عۆمرو گۆدک اولور.
 نه بوزار، نه قیزار.
 نه قیژیت وئر، نه قیر وئر.
 نجابتلی خسته جانا طیب اولار، ملحم اولار، ساغالدار.
 اوتوروشونو-دوروشونو بیلن یئریشینی-یوروشونو بیلر.
 اۆزونو دلیلییه وورما، دلی دئیرلر.
 پاخیللیق جیغاللیقدان بئتردی.
 سرحددی آشان گولله یه گه لر.
 سرتلیکدن پرتلیک گۆزله.
 سۆزبازا سۆز چاتدیرماق اولماز.
 شۆهرت پرستلیک خسته لیگی ساغالمازدی.
 تئر آلیشان، تئر سۆنر.
 وای چرحیا الیندن.
 وظیفه اینسانین عاغلینی آلماسا یاخشیدی.

وظیفه دوشکونو باشقا، علم فدایسی باشقا.
 وظیفه یه قالخانددا، ائنده ده بیر رنگده اول.
 ووردوم دئه، وورولدوم دئمه.
 وورولانی وورماز، دؤیوله نی دؤیمز لر.
 یاخشیلارلا یاخشیلاش، پیسلر سنی تئز تاپار.
 یالتاق دوشمندن ده قورخولودو.
 یالتاغا اینانما، دار گونده داردا قویار.
 یالتاغین ییخدیغی ائوین قاپیسی چتین آچیلار.
 یامان، یامان گونه قالار.
 یانقیر دا بیردی، بوشبوغاز دا بیر.
 یانقیرین چنه سی بوش اولار.
 یاراماز باشقا، یاریتماز باشقا.
 یاسا باتانا تسلیی ملحمدی.
 یئدکده گئتمه، یئدکله.
 یئرسیز یئر نه قیژان، نه شئشلن.
 یئتیمی آغلادانین بالاسی یئتیم قالار.
 یولونو آذانی یولا گتیرمک چتیندی.
 یولونو آذانا قییر یاخین اولار.
 یولونو آذان ائلینی آزار.
 یولونو آذانی یولونا گتیرمک موشکول اولار.
 ظالیم دا دهشتدی، ظولم ده.

مرد مرد دیر، نامرد نامرد

آرا وورانی آر خادان وورارلار.
 آر خا دور، آر خادان وورما.
 آر خادان قاچانین آر خاسی اوچار.
 آر خا اختارما، آر خا دور.
 آر خادان وورانی جهنم، آر خا دورانی جنت گۆزله بیر.
 آر خادان وورانین بوینونو بورارلار.
 آیاق یالایان یالتاق موجقو تولان کیمی بیر شئیدیر.
 آی تالانچی، آر تالا، آخیری خالقا قالاجاق.
 آر اونا-بونا کمند آت، کمند دوشرسن.
 باشیلن باشقا، باش آپاران باشقا.
 بدعملین امگی قار سویونا دؤنر.
 بدعمل بد خاصیتدندی.
 بدبختلییه دؤزریک، غییرتسیزلییه یوخ.
 بیجدن بیج تۆرر، جیردان جیر.
 بو مرد، بو دا مییدان.
 جسارت ایگیدین یاراشیغیدیر.
 جسارت یاخشیدی، یئرینده، مقامیندا.
 چشمه باشی صنملی، مییدان باشی منملی.

چۆلدە شیر، ائۆدە مستان پیشیک.
 چیراق سۆندورە نین چیراگی سۆنر.
 داغ داغ آرخاسیندا، ایگید ایگید آرخاسیندا.
 داغلاردا یاشایان داغ اور کلیدی.
 داغلار قالالار، قالالار داغلار پناهدی.
 داغ طبیعتلی، دریا کاماللیا احسن.
 داد نامردین الیندن.
 دلیقانلی ایگید دلی کور کیمیدی.
 دلیقانلیق ایگیدین نیشانه سیدی، اوزاگی گۆره بیلسه.
 دلی-دولو قورخولو اولماز، وای یئره باخاندان، بیر ده کم فورصتدن.
 دیبوس دا، حارامزادا دا بیر بئزین قیراغیدی.
 احتیاطلی ایگیدین آناسی آغلاماز.
 الین، قولون قوروسون، الیمی، قولومو باغلایان.
 ارلر گوجلویه گوج گۆستەر، قالب گه لر.
 عقیده لی اولر، عقیده سیندن دۆنمز.
 ازازیلین اورگی داشداندی.
 فقیره-فقیر، ظالیم-ظالیم اول.
 فورصتی بوشا وئرن، ها پئشمان اولسون.
 گنجە نی دیری گۆزلو آچ، دوشمن سایقیدی.
 هاوالانانین هاواسینی آلارلار.
 هر شاهدان شاه ایسماییل اولماز.

هر پاپاق قويانا كيشى دئمزلر.
 حياسيزا اوز وئرمه، آستار ايستر.
 حياسيزدان حيلان، لچردن آرالان.
 حيرصلى نين دؤنلگه سى ياخين اولار.
 حيله گر ائرمنى اوزه گولر، آرخادان وورار.
 هونر ظفري شوٰله لر.
 هونر هاردا، ظفر اوردا.
 خاين ائرمينين گؤز ياشينا آلدانما.
 خاين ده ايبليس كيميدى.
 خاينده نه مرحمت.
 خان نؤكرسيز، سورو سركرسيز اولماز.
 خار اولما، وار اول.
 خانا وارسا، خالچا دا وار.
 خبيس ده، موردار دا كؤنول بولانديرار.
 خبيس اوزه گولر، آرخادان وورار.
 خبيسين قارنى قوردلو اولار.
 ايگيد اؤلمز، ايگيدليكه يشار.
 ايگيدىن اؤلومو ائله اؤلمزليك گئيرر.
 ايگيد مئيداندا، قولدور زينداندا اولمايدير.
 ايگيد وطنسيز، آبيده افسانه سيز اولماز.
 ايگيد ديزدن گوجللو، قولدان قووتلى اولار.

ایگید آسلان اور کلیدیر.
 ایگیدلیک ایگیدین جانیندا، قانیندادیر.
 ایگید دلیقانلی اولار.
 ایگیده قیلینج دا گر کدی، قالخان دا.
 ایگیدین اور گینده آسلان یاتار.
 ایگیدین سودو ده تمیزدی، قانی دا، اوسته لیک کؤکو ده.
 ایگید اوغول گؤزلره نور، اوره یه تپردی.
 اینساندا جسارت یاخشیدی، عاگیل اوندان دا اوستوندو.
 کمفورست توتدوغونو بوراخماز.
 کم باخان، کم فرصت اولار.
 کم فورسته اینانیب فورستی الدن وئرمه.
 کیشی آغلاماز، آغلادار.
 کیشی کیمی یاشایانلار، کیشی کیمی اؤلنلر جنتلیکدی.
 کیشی غئیرتی، قادین عیصمتیله تانینار.
 کیشیلیگین بیر یاراشیغی دا آغایانالیقدی.
 کؤمک گؤزله دیگین کیمی، کؤمک اولماغی دا اونوتما.
 کؤرپونو اوچورما، سویا غرق اولارسان.
 کؤرپودن مرد ده کئچر، نامرد ده.
 قاچاغین اوایلای مئشه دی، داغدی، دره دی.
 قاچاغی ائل ساخلار، بیر ده وفالی داغلار، سیخ اورمانلار، سیلدیریم قایالار.
 قالا قورویان قالا اورکلی، بالا قورویان بالا اورکلی.

قان ایچہ نین اینسانا موناسیبتی قوردون قویونا موناسیبتی کیمیدی.
 قان تۆکه نی قان چاناغیندا بوغارلار.
 قایا سنگر قالادی.
 قایا سمت ائله، قالایا آرخالان.
 غیبرت اولمز، غیبرت لدره یاشار.
 غیبرت قاندان، عیصمت سوددن.
 غیبرت سیز یاشاماقدانسا، غیبرتلی اولمک یاخشیدی.
 غیبرت سیز لیگی بونونا گۆتوردن سونرا یاشاماغا نه وار کی؟
 غیبرت سیزه غیبرت درسی کئچمگین نه معناسی.
 غیبرت سیزین غیبرتینی چکمه.
 غیبرتلی اینسان غورورلو اولار.
 قیلینج قیندا تپر، قاندا کدردی.
 قیز قالالار عیصمتیم، مرد قایالار غیبرتیم.
 قیبتچی نین اورگی خایندی.
 قورخاق پاییز یارپاغی کیمی اثر.
 قورخاق آدام قورخاقلیغیندان اولر، ساغلام اولسا دا.
 قورخو، اورکو نه اولدوغونو بیلمز ایگید اولان.
 قور-قودوقلا اوتورما، ائل ایچینده بدنم اولارسان.
 قولدور اوغرودان بئتردی.
 غورور کیشیلر یاراشیغیدی.
 مرد اولماسا نامردین باغری چاتلار.

مرد ایگیدین مزارینی ائل قوجاقلار، ائل آغلار.
 مرد بیر گون اؤلر، نامرد هر گون.
 مردی باشا چکر، نامردی باشند سالارلار.
 مردی اولانین نه دردی؟
 مردیمزاری آختارماقلا دئییل، اؤزو گه لر.
 موردار، موردار اؤلر.
 موچاربییه نی یانديرماق آسان، سؤندورمک چتین.
 نادوروست قاپییا پئشمانچیلیق گتیرر.
 ناخلفلر سلفلری دانارلار.
 نادوروست، ناخلف زاتی قیریقدان تۇرر.
 نامرده بئل باغلایان، بئلسیز قالار.
 نامردین کۆرپوسو تئز اوچار.
 نامرده بئل باغلایان دا نامرددی.
 نامرددن، ناکسدن آرالای.
 نامرده بئل باغلاما، بئلینی سیندیرار.
 نامرده فورصت وئره نین وای حالینا.
 نامرددن آلینان یارا ساغالماز، قوور ائدر.
 نفسینی قورویان ناموسونو قورویار.
 نه اوزه وور، نه اوزه دور.
 نه جنتی گؤستر، نه جهننمه گؤندر.
 پاپاق گزديرن ناموسونو، غییرتینی گزديرر.

پیسلیک علمه، پیس گونه قالارسان.
 پیسلیک ائله ین پیس اولار.
 ساتقینی نه گۆزون گۆرسون، نه کۆنلون بولانسین.
 ساتقین یا الدہ اولر، یا تورمه ده.
 ساتقین دا نامرددی، پوزغون دا نامرد.
 ساتقی نین نه دینی، نه ایمانی.
 ساتقی نین گۆزو کۆلگه لی، قلبی سکسکه لی اولار.
 سایماز ایت قفیل توتار.
 صبر قالخانینی اوجا توتانلار قلبه قازانار.
 شاهین ککلیک، قارتال شاهین توتار.
 ساواشدا طالعینی دوشونندن قهرمان اولماز.
 شهیدین آدی دیلده-آغیزدا گزر.
 شر آتان شره دوشر.
 شر آتانیں یوخوسو قاچار.
 شیرین بالاسینا دا شیر کیمی باخ.
 تله قوران، تله یه دوشر.
 تولکو قورخاق اولار، تولا یالتاق.
 تورک اولر، غئیرتی اولمز.
 تورک سینار، آییلمز.
 تورک آیاغین اوزادار، الین اوزاتماز.
 سۆز آپاران دا، سۆز گتیرن ده قورومساقدی.

اورگی تپرلی نین قولو دا گوجلودو، دیزی ده.
 اورگینی ائله باغلا، ائله وئر.
 اورگی لکه لی نین گؤزو کؤلگه لیدی.
 اوزو دؤنوک، سؤزو دؤنوکله نه دئییه سن؟
 اوزو دؤنوکله ائو ییخانلاردی.
 اوزه دورماق نامردلیک، اوزه دئمک مردلیک.
 یادا آرخالانان آرخاسیز قالار.
 یالتاغین اوزو ده قارا، ایصراری دا.
 یاراما نامرد ملحم قویونجا، مرد کؤز باسسایاخشیدی.
 یاراق یاشیدی عاغلی اوستونده اولانا.
 یاتاغان ایلان ووراغان اولار.
 ضیانکارا دا لعنت، خطاکارا دا.

تربیه، اخلاق

عابیرسیزی ها اوتاندير، اوتانماز.
 آنا اویودونه باخان خیر تاپار.
 عاغیللی دلییه دلیسن دئمز.
 آرادان پرده گؤتورولدو، یاشمعاعا دیمز.
 آتماجالی سؤزون آتمالیسی دا هاوادا اولار.
 باشی اولمایانین باشی آغریماز.
 باشقاسی نین قولتوغوندا دولانان قولتوقالتی اولار.

بیلیرم دئمه، اؤیره نیرم دی.
 جیر مئوه جانا ملحمدی.
 جیغیریندان چیخانی جیغیرینا قایتاران ثواب قازانار.
 دان سؤکولر خوروز بانی.
 دئینگن ساغ جانی دا خسته ائدر.
 درد وئره نین دردین آل.
 دیمه-دوشر هامیدان کوسر.
 یالانلا دوستلوغون آخیری دوشمنچیلیکله باشا چاتار.
 دوستونو تانییان، دوشمنینی ده تانییار.
 دونیا یا گلدیگین اوجاقدان اود آل، اوجاق چات.
 دوز یول دوزه، آیری یول آیرییه چکر.
 دوز آیری بیلمز، آیسه ده چتین.
 دوز یولدا اولان نه بودریر، نه بیخیلار.
 ائله دیگینی باشا قاخماق اوچون ائدیرسنسه علمه.
 ائل توهمتی دوزلمز، ائو توهمتی ده چتین.
 ائوه سو سالانین ائوی سو آلتیندا قالار.
 ال بویروقچوسو اولما، ائل بویروقچوسو اول.
 اصیل آختار، کؤک آختار.
 فیرونلوق ائدلرین آخیری فیرونلارینکی کیمی اولار.
 گئرییه باخان، گئریده قالار.
 گؤز قیزاندا آیاغی نین آلتینی گؤرمز.

گۆزدن دوشن دیله دوشر.
 گۆروم-باخیم ائيله ینه ساغ اول دی.
 گۆزو کۆلگه لی باشینی قالدیرماز.
 گولر اوزلونون عۆمرو اوزون اولار.
 حال اهلی باشقا، وار اهلی باشقا.
 هامیا پیس گۆزله باخان پیس گونه دوشر.
 حارام یئمہ، حلال یئی، عۆمرون اوزانسین.
 حددینی آشما، عاغلین چاشار.
 حقیقت کیمه شیرین، کیمه آجیدی؟
 هر دمخیال، دم-دم خیال، نه فرقی؟
 حیا سیزدان حیا گۆزله مه.
 خاین اولماسا، یاشمعاغا نه وار کی.
 خاین ایلیسین آستار اوزودو.
 خسیس پولو داها چوخ سئور.
 ایشلیه نین ایشی باشیندان آشار.
 کار هوندوردن دانیشار، ائله بیلر هامی کاردیر.
 کارا گلمزہ بئل باغلاما.
 کئچمیشینی اؤیرن، گله جگی بیلمکدن اؤترو.
 کئچمیشلری، کؤچموشلری اونوتسان، سنی ده اونودارلار.
 ککلیکوتونو اته تۆکرلر، آغ ایرانی ایتہ.
 کندیرین قیریلسین، کندیر کسن!

كۆلگە ليگى كىس، كۆلگە سىنى كىس.
 كوسمىك اولار، ائله ائت كى، بارىشىغا يئر قالسىن.
 قارا پىشىگى اۆلدورمه، دوشىر-دوشمىزى اولار.
 قاراقاباق هر يىردىن اۆزونه درد اختارار.
 قايغىلى اولانلار يىن تۆرمه لرى ده قايغىلى اولار.
 قدير بيله نىن قدرى بىلىنر.
 قىلبه دىمه، گۆز و نىلى اولار.
 قىلبىز قىلبه تىز-تىز دىر.
 لجه-حجته يازىغىم گلىر.
 موردارى ها سويى سال، تىمىزلىمىز.
 موغنى سىبىله، ناطىق سۆزويله تانىنار.
 نه آر خادان قاچ، نه آر خادا دور.
 نفسىنى قوروىا بىلمه سه ن، واى حالىنا.
 اوغورلوق توخومون محصولو اولماز.
 اوغرو ايت اوغرو آدم كىمىدى، پوسقودا دورار، مقام گۆزلىر.
 اۆيرتمك اوچون اۆيرن، ياشاتماق اوچون ياشا.
 رذىل ياشاماق دانسا، ياشمعا.
 صىبرىسىزى سىبىكار يولا گتىرر.
 سحو وار باغىشلانار، سحو وار باغىشلانماز.
 سياست مدنيتدى، مدنيت ده سياست.
 سويو بولاندىرانىن سويو دورولماز.

شره سالما، شردن قورتار.
 شیت ظارافاتین آخیری پیس اولار.
 طاماحین جیلووونو چکه بیلمه سه ن، اوچوروما دوشرسن.
 طبییه اینام آپاران خسته تئز ساغالار.
 تربیه سی اولمایان پیس یولون یولچوسودو.
 تربیه چی تربیه لینی چوخ سئور.
 تعریف یاخشیدی، قدرینده.
 اومو-کوسو کؤنول بولانديرار.
 اورک بولانديرما، اورک قیزدير.
 وارا گوونمه، یارا گوون.
 یئتمک باشقا، اؤتمک باشقا.
 یئرینی بیلمه ین ایشینی ده بیلمز.
 یئتمه نه گؤز قیجا، نه سؤز قیجا.
 یوخوسوز قالماق فیکیر کاروانیدی.
 یونگول موسیقینی یونگولر داها چوخ سئویر.
 یوز اؤلچ، بیر بیچ، آیری دوزلمز.
 زامانی کور اولسون، کور ائله دی بیزلری.
 زحمتکئش، نه زمینه گؤز دیسین، نه سن گؤزه گله سن.

دوغرو دا وار، ایری ده

آرزولار قوشالاشاندا ديلكلر هاسيل اولار.
 چوخ آند ايچن يالان دانيشار، اينانما.
 ديلغيريقلا، يئلفيريغين نه فرقى.
 دوغرو اوغرونو ياخشى تانيبار.
 دوز اول، دوز اؤل، ياشا قىلبرده.
 دوز آيريني آير.
 دوز يولدا اول، حيات يولون اوغورلو اولسون.
 دوز باجادان توستو دوز چيخار.
 الى ايرى نين ديلي ده آيريدى، قلبى ده.
 ايرى ده، يالتاق دا بير بئزين قيراغيدى.
 ايرى ايشين خطاسى، بلاسى وار.
 ايكيزلو كيمه ياخشى، كيمه ياماندى.
 ايز آچ، جيغيرين، ايزين قالسين.
 غرضلى آدام قاراقاباق اولار.
 ميندليللى مين صيفتلى.
 اوغرويا قوشولما، دوغرويا قوشول.
 اوغورلوقلا تيكيلن آئو آرزولارا قيسمت اولماز.
 اوغورلوقلا تيكيلن ساراي قارغيش يوواسيدى.
 شيلتاق اولسان دؤزرم، يالتاق اولسان اؤلرم.
 تورا سالما، تورا دوشرسن.

اورگی نین سسینه سس وئر.
 یالانچی دوغرو دا دئسه، اینانما.
 یالانچیلا فالچی نین نه فرقی.
 یالانچی یالان دانیشماسا ورملمر.
 یالانچی گؤز یاشلاری یالانچی گولوش کیمیدی.
 یالانچی اوزونه گولن آیاغی نین آلتینی ائشر.
 یالتاق ایت کیمی شیروانار .

حلال، حارام

آلاندا حالاللیق آل، وئرندہ حلال ائله.
 آز اولسون، دوز اولسون.
 چاپولچو اوغرودان بئتردی.
 چؤرک وئرڻ چؤرگینی حلال وئرر.
 چؤرک حاقی، تانری حاقی کیمیدی.
 چؤرک موقدسدی، دینیمیز، تورپاغیمیز، وطنیمیز کیمیدی.
 چؤرک عوضسبز نعمتدی. گوجدو، قوووتدی، تپردی، هونردی، ظفردی.
 چؤرک کسه نی قیلینج کسمز.
 چؤرک ایتیره نی چؤرک توتار.
 چؤرک ایتیره نین چؤرگی ایتر.
 چؤرک وئرہ نین چؤرگی بول اولار.
 چؤرک کسه نین چؤرگی کسیلر.

چۆر کجیل چۆر گین قدرینی داها چوخ بیلر.
 چۆره یه ال باسماق، قورانا ال باسماق کیمیدی.
 چۆرگی اؤپ، گۆزونون اوستونه قوی، موقدس کیملیگیمیز کیمی.
 چۆر کسبیز خۆر گین لذتی اولماز.
 ائوین بیخیلسین، طاماح، منیم ائویمی بیخدیغین یئرده.
 ایری یوللا وارلانا تئز ورملا، تئز اؤلر.
 گۆزو توخ اولانین کؤنلو ده توخدو.
 حالال اول، حارام اولما.
 حالالا حارام قاتما، گوناها باتما.
 حالالی حارام آپاراندا وای.
 حارام مورداردی، حالال پاک.
 حارام زهر، حالال شکر.
 حالالا حارام قاتان خیر گۆرمز.
 حالالزاده هارا، حارامزاده هارا.
 حارامدان قاچ حالالا ساری.
 حارامزادنین دوشمنی حالالزاده اولار.
 نه حارام یی، نه وای جانیم دئه.
 پایی الدن آلانین پایی پالچیغا دؤنر.
 پیس عملدن چکینمک موشکولدو.
 روشوتخورون آخیری یوخدو، اولومدو.
 ساتقیندا نه آر، نه ناموس.

طاماحینی قورویمان ساغلام اولار.
 طاماحینی قورومایانین آخیری یوخدو.
 وای او گونه کی، سؤزو نه اودا بیله سن، نه قوسا.
 وای او گونه کی، حلال حاراما قاریشا.
 ویرانه لیگین باشلانغیجی حریصلیکدندی.

گونه، ثواب

آغلاغان یئتمی قینمازلار.
 جینایت جینایتدی، نه بالاجاسی، نه بؤیویو.
 دردلییه درد چکن کؤمک اولار.
 دار گونده ده، گئن گونده ده تانرییا اوز توت.
 دوزلمزی الله دوزلدر.
 گوناها باتماق یاسا باتماق کیمیدی.
 گوناهاکارین آندی قبول ائدیلمز.
 گولروز اوره یه یاتیملی اولار.
 قاراقباق قارا دینمزین عئینیدی.
 موراز اوسته اولانین، مورازینی گؤزونده قویان چوخ یاشاماز.
 نابله بلدچی اولماق ثوابدی.
 ناحقدان اینسان اولدوره نی ساغ قویمایین.
 سبیکار ثواب قازانار، گوناهاکار لعنت.
 تربیه سیزه تربیه وئر، باشا دوشسه ده، دوشمه سه ده.

تورپاگی دینجه قویدوغون کیمی، جانی دا دینجه قوی.
 اورگی دوزون، عملی ده دوزدو.
 اوزو دؤنویون اوزونو گؤرمه.
 وای او گونه کی، دیل بیر شئی دئییه، اورک باشقا شئی.
 یاخشیا رحمت، یامانا لعنت اوخونار.
 یئئیمه قارغاما، قارغیشا دوشرسن.
 یئیم پایی شیرین اولار.
 یئیمین کؤنلونو آلانین اورگی خوش اولار.
 یئیمین سینیق قلبینی سیندیرمایین. آغلاسا، دنیا سویا غرق اولار.

طبیعتین تاجی

بال دا جانا ملحم دی، بهمز ده. هره سی نین اؤز یئری.
 باشی قاردی، اتگی باغچا داغلارین.
 بولاق زومزومه سی، چای های-هارایی.
 بولاق باشی گؤزللرین ییغناغیندا گؤزلدی.
 بو داغلار اوجا داغلار، قوجادان قوجا داغلار.
 چایلار داشاندا، سنلر-سولار اوینایاندا بندی-بره نی
 قوپارار، فلاکت اولار.
 داغلارا قار یاغسین، دوزلره یاغیش.
 اسرارنگیز طبیعت ایلهامی پروازلانديرار.

حۆکمو یئنیلمز سئل فلاکت گتیرر.
 قیشدا قار، یازدا باردی.
 مودهیش زلزله ائوی ده ییخار، ائلی ده.
 طبیعت ان بؤیوک رسسامدی.
 یاشیل مئشه ، تر بنؤوشه نه گؤزل.
 یازدا اینسان جوشار، چایلار داشار.
 یؤنو بری باخان داغلار بیزیمدی.

وارلی هارا، کاسیب هارا

آتا وارینا گؤز دیکه نین نه آخیری.
 آزا، قانع اول کی، وارلی اولاسان.
 بدخرجین جیبی بوش، اورگی گئیش.
 جاهان کیمه قالیب کی، سنه ده قالا.
 جیبدن یوخ، قلبدن دؤولتلی اول.
 احتیاط قیل، صاباحی دوشون.
 گؤزو آیاغی نین آلتینی گؤرمه یین تئز ییخیلار.
 حالالی حاراما قاتاندا نه عاغل.
 هارینلایانین گؤزو آیاغی نین آلتینی گؤرمز.
 حریصلیک عؤمرو اولومه یاخینلاشدیرار.
 خسیس باشقا، خسیس باشقا.

اصرافچیلیغین سونو آجلیقدیر.
 کاسیب فیکیرلی، خیاللی، دؤولتلی، جاہ-جلاللی.
 کاسیب کاسیبا آرخادی.
 کاسیبین چؤرگی داشدان چیخار.
 کاسیبین اکدیگی ده، سپدیگی ده چتین بتر.
 کاسیب غئیرتینه گوونر.
 کاسیبا جاد دا شیریندی، آریا اپیگی ده.
 کاسیب یار تاپاندا یئر تاپمیر، یئر تاپاندا یار.
 کاسیب پای-پیادا گزر، وارلی آت بئلینده.
 کاسیبیلار پیرلره تئز-تئز گئدر.
 کاسیبین شله سی آغیر اولار.
 کاسیبین آرزوسو چوخ اولار، چوخو دا یئرینه یئتمز.
 کاسیبین کونده سی کوت دوشر.
 کاسیب وطنی قورویار، وارلی وارینی.
 کاسیب اوتانجاق اولار.
 کاسیبا ال توتانین الی آچیق، اورگی گئیش اولار.
 قارنی توخا نه بوران، نه قار.
 قازاندیغینی فیندیغا، فیسدیغا وئرمه.
 قیش کاسیبیلار اوچون دئیل.
 قیزیلی جیریق جیبه وئرمز لر.
 قودورغان قودورموش ایت کیمیدی.

قول نؤکردن بئتردی.
 نعلت یوخا.
 پول پونهانلیق سئور.
 پول پول گتیرر، قول دا قول.
 شاباشلا گلن شاباشا گئدر.
 تاخیل زمیسینده قوشلارین پایى وار.
 تالانچی نین گؤزو آیاغی نین آلتینی سئچمز.
 طاماح ساغالماز یارادی.
 طاماحینی قورومایان، دیلنچیدن ده پای اومار.
 وارا گوونمه، ائله گوون.
 وار حریصی نین ملحمی یوخدو.
 وارا قیی، جانا قییمما.
 واردوولت گؤزونو قاماشدیرماسین، یازیقسان.
 وار قازانما، آد قازان.
 وار آرتدیقجا عاغیل آزالار.
 وارلینی حریصلیک اؤلدورر.
 وارلی وار هاییندا، کاسیب جان هاییندا.
 وارلی واریللا، کاسیب یالیللا اویونر.
 وارلی نین قه می، سئوینجیندن چوخ اولار.
 یئتمین آهی-آمانی دونیانی یانديرار.
 بیرتیجی اینسان هیواندان بئتردی.

یوخ دئسن، یوخا چیخار.

زحمتدن بال سوزولر.

خیر – دوعا

عابرینی قورو عابیرسیزدان.

آبیدنی سؤکن لعنته گه لر.

آجی دیل ایلان کیمی سانجار.

آجگؤزدن پای اوماندا عاگیل اولماز.

آغاجی سئلله مه، بئلله.

عاگیلسیزا عاگیل دوعاسی یازدیрмаغین خیری نه؟

آغلاماق اوره یه تسکینلیکیدیر.

عاغلی آذان یولونو آزار.

عاغلی زایل نه اولودو، نه دیری.

عاغلینی ایتیرن قوجا کؤچسه یاخشیدی.

آلنی ترلی، الی قابرلی نین سوفره سی بول اولار.

آمان زوزک آدامین الیندن.

آرخا دورانا آرخا دورارلار.

آرخادا گئتمه، آرخانلا آپار.

آرا وورما، آرایا گیر.

آرسیزا توی دا بیردی، وای دا بیر.

آرتیق یئمّه تنز قوسارسان.

آت بئلینده گزنلرین جییرلری ساغلام اولار.
 آتی میننده هاوالانما، ییخیلا بیلرسن.
 آییق اول زامانلا باریش.
 آیریلیغا کۆرپو، حسرتہ جیغیر سال.
 آیریلاندا دا ال یئری قوی.
 آز قم ائله، قملی کۆنول.
 آز فیکیر دریاسینا قاپیل، تئز قوجالارسان.
 آز فیکیر ائله، خستلنرسن.
 آز تعریفله، زایی چیخار.
 باجارمادیغین ایشین آلتینا گیرمه.
 باش آپارما، داش آپار.
 باش آپارانین باشی آغریبار.
 باش آپارانا باش قوشمازلار.
 باغ بئجر، بار درمک اوچون.
 باغ بئجرن، بار درر.
 بارلی آعاجین بارینی دررلر، بارسیزین کۆلگسینده دینجه لرلر.
 باش آپارما، باشینی کسرلر.
 بیر حالدا کی، گئتدیگین یئرده سنه خوش گلدین دئمه دیلر،
 اورایا آیاق باسما، حورمتدن دوشرسن .
 بیر قرار اول، نه گۆینن گئت، نه یئرده سورون.
 بیر قرار وئر، نه تلس، نه تئتی.

بیر قارین چورگین وارسا، شوکر ائله.
 بورج آلان بورجو قایتارماغی اونوتماز.
 بویوک دانیشاندان بویوک چیخماز.
 بوغاسی اولمایان اینکدن بالا گۆزله مه.
 جان قوربان دئمه، جان قوربان ائله.
 جان، جان آغرییان یئرده دی.
 جاندان یانان جان یانديرار.
 جان دی، جان ائشیت.
 جاندان کئچ، عقیده ندن کئچمه.
 جانی ده قان تۆکندی، جلاد دا.
 جانینن گۆزلریندن اود یاغار، اورگیندن شیمشک.
 اورک جاوانلیقدا اویونر، قوجالیقدا دویونر.
 جیغال آدام تورش آلچا کیمیدی.
 جیغال باشقا، زایل باشقا.
 جیغالدان آرالی گز.
 چالیش زامانلا آياقلاش.
 چالیش سون منزله قدر.
 چتین اولما، متین اول.
 چتین آدامین عؤمرو گؤدکدی.
 چوبان آلدان، دووشان اوینان، یاغیشین زه مییه نه خیری.
 داغ قارتالسیز، قارتال داغسیز اولماز.

داغا باخ، اورگىن داغا دۇنسۇن.
 داغا آرخالان، دوزە پناە گتىر. روزىن بول اولار.
 داغلار دا فىكىرلى، خىاللدى.
 داغلار قارىيلا، باغلار بارىيلا، گۆزلىر يارىيلا گۆزلىدى.
 دامارا باخ، قان آل.
 دىلىك ائلمە، دلىقانلى اول.
 دردىنى درد بىلنە سۆيلە.
 دردلى اينسان موشكول حال اولار.
 دىلبوز باشقا، دىلباز باشقا.
 دىلنچى نىن الى دە اوزون اولار، دىلى دە.
 دۆرد آياقلى جاناوار بىر تىجىدى، اىكى آياقلى جاناوار اوندان دا بىتردى.
 دۆيولمە، دۆى گل.
 دۆى دۆيولمە، وور وورولما.
 احتياط قيل، قارشىدان قىش گلير.
 ائرمىنىن قوجالانى دونوزا گئدر.
 عقىدە لى ادام گۆزدە، كۆنولده اولار.
 ال توتان اول، ال اوزاتما.
 اله باخان اولما، الى آچىق اول.
 عملى صالحىن باشى سالامات اولار.
 اركىن چاتان، سۆز دئمە يە، بويورماغا نه وار كى؟
 اولجە گوجونو، سونرا قولونو سىنا.

فراستلی اوغول یئرشیندن بللیدی.
 فیکیر ائلمه، شوکور ائله.
 گئدنه یولداش، قالانا قارداش اول.
 گۆرمه میس گۆرنده عاغلی چاشار، دیلی دولاشار.
 گۆزدن قویما نه یاری، نه دییاری.
 گۆزدن ایراق، کۆنولدن ده ایراقدی.
 گۆزل اولاندا عاغلی اونوتما.
 گۆزو آچیقی گۆزدن قورو.
 گۆزو قیییق اولما، گۆزو آچیق اول.
 گۆزو گۆرمه ینه گۆزلیکدن دانیشما، قلبی سینار.
 گۆزو، کۆنلو توخون نه دردی، نه ملالی.
 گۆزو یولدا اولانین اورگی ده یولدا اولار.
 گۆزونو قورومایان یندکده قالار.
 گۆز آغلاماز اورک آغلاماسا.
 گوجونو گوجلو ایله سینا.
 گوجونو سینماقدان اول، عاغلینی سینا.
 حالالیکلا تیکیلن ائو قیيامته قدر اوچماز.
 حارام یئمه، حالال یی، آغزین شیرین اولسون.
 حارامزاده ائله دیگینی اوزه ووران، وئردیگینی باشا قاخان اولار.
 هامینین نازیلا اویناسان، تئز ییخیلارسان.
 هامیا بیر گۆزله باخ، یوخسا ایکی گۆزدن اولار-سان.

ھامییلا یولا گئت، ھامییلا دیل تاپ.
 ھایلی-ھویلو حیات زایلی-زویلو اولار.
 ھایتال باشقا، حلیم باشقا.
 ھئج کسه باش ایمه، تانریدان باشقا.
 ھئوریلہ قانمازا فرق قویمازلار.
 ھججی قبول اندیب روشوت آلان اولمه لیدیر.
 ھددینی آشان قویویا دوشر.
 ھردمخیالا، دم-دمه کییه بئل باغلاما.
 ھر آتماجالی سؤزدن حالی پریشان اولما.
 ھر سازا اوینامازلار.
 ھر شئی قوردالایب قوردونو چیخارتما.
 ھر شئی نه قولپ قوی، نه شوبهه ایله یاناش.
 ھر شئیدن اؤترو آز کوس، باریش.
 ھر قوشون اؤز دیلی، اؤز ترانه سی.
 ھکیمه چوخ دا آلوده اولما.
 ھر شئی قدرینده گؤزلدی.
 ھر کوله یه اسن تنز ییخیلار.
 ھیاتا آچیق گؤزله باخ کی، ییخیلما یاسان.
 ھیرص بوغاندا اوزوقویلو یاتارلار.
 ھوققاباز نادانی اله سالار.
 ھجت آدمین بیر اولومو چاتمیر.

هونریله داغی دا ترپت، قایانی دا.
 خالقین ایستگینی قازانان خوشبختلرین خوشبختیدیر.
 خطا-بلادان اوزاغین نه خاتاسی؟
 خاتادان اوزاق اولان، بلادان دا اوزاق اولار.
 خیر ایشه خیر-دوعا وئرلر.
 خسیس پولو داها چوخ سئور.
 خسته لیکدن قورخما، طیبیدن قورخ.
 خیالپرور یاخشیدی، قدرینده.
 ایلانی باسما آیاغینا دولانار، سانجار، زهرینی تئکر.
 عینادلی اولما، ایناملی اول.
 انتقام قیلینجی داها ایتی اولار
 عصمت سیزی داش قالاق ائلیه للر.
 ایشله ،یاتما او دونیادا یاتارسان.
 ایشلک اللر قابرلی اولار.
 ایش پوزماغا یوخ دوزمه یه چالیش.
 ایتی یاللاماسان زنجیر قیرار.
 ایلقارلی یانماسین بس نیله سین ایلقارسیزا.
 کباب قانلی ، ایگید آنلی سانلی
 کاروان کسیلنده یولو اوت باسار
 کاسیبین پایینی یینین پایی پالچیقدا قالار.
 کلکله گلن کولکله گئدر.

کم فرصتہ فرصت وئرمہ.
 کم حوصلہ اولما آغیر تاختالی اول.
 کیمی ییر ، کیمی یالار.
 کوتان نہ بیلر بویوندوروغون چکدینی.
 کور سنله آخمیر سن کورله آخ.
 کوسہ یہ نین پایینی ییرلر.
 کویہ گئمه هایا گئت.
 قاچانی قووار ، اوچانی وورارلار.
 قانا چالخالانان ، قانلی چایدا آخار
 قان قان دئمک دیری گوزلو اولومدو.
 قان توکنه قان اوددورون
 قارا یئلر قارا گون گتیرر.
 قارا یاخان قارا گونه قالار.
 قارغیش ائلمه ، آلقیش ائلہ
 قارغیش قازانما آلقیش قازان.
 قاش – قاباقلارینین عینی آچیلماز.
 قلبی خابین کوسہ ین اولار.
 قدیر بیلنه قدیر آغاجی اک.
 قلبی آچینین آنیدا آچیق اولار.
 قلبی قارائین اوزوده قارا اولار.
 قلبی قارائین اوزوده قارا ، سوزوده قارا.

قناعتجیل اول افراطجیل اولما.
 قیلینج اویناتما ، قالخان گزدير.
 قیشقیرانلاردان قورخما ووروب ییخانلاردان قورخ.
 قوجا سحر قالخاندا الله – ها شکور ائلر.
 قوناق گلن جیغیردا اوت بیتمز.
 قونشویا ال توت ال اوزاتما.
 قولو گوجلویه عقلی گوجلو غلب گلر.
 قول طبیعت قول نسلیندن گلر.
 قورد وار گودن چیخارار، قورد وار گودنین چیخارارلار.
 لچره قوشولما عابردان سالار.
 میدان سولاما میدانا گیر.
 مجلس ده اغیر اوتور اغیر دور.
 مصلحتہ یاتمایان قولاق آردینا وئر، زیان تاپار.
 مورداری ها سویا چک مورداردی.
 ناغارا واختیندا چالینار.
 نه آذار، نه بزار نه ده مزار اولسون.
 نه آزعین دوزلر نه پوزغون.
 نه هوشباش اول، نه ده قوش باش.
 نه ال ده قال نه ده دیلده.
 نه الدن گئت نه دیلدن.
 نه ایری ایش گور نه ده یالان دانیش.

نه کوس نه ده حسد آڀار.
 نه دالاش نه دالاشدير.
 نه گوزه گل نه سوزه .
 نه ايديالي اول نه ادالي.
 نه اوزوندين چيخ نه سوزوندين.
 نه کوس نه کوسدور.
 نه ششه لن نه قيچقيريل.
 نه شره دوش نه خطايا، نه ده دردي بلايا.
 نه گوزدن دوش نه گوزه گل.
 نه باشقالاش نه قاشقالاش.
 نه بول نه بولون.
 نه ديله دوش نه شره.
 نه دوشه دوي نه باشا دوي.
 نه اوزوندين چيخ نه سوزوندين.
 نفسي ده قورو نفسي ده.
 نه يان نه ياندير.
 نه يور نه يورول.
 نه زيرچيک اول نه ده جيغال.
 نوه يه ان بويوک هديه تربيه دير.
 نه فالچيا اينان نه فالچيدان قال.
 نه آياق ائش نه آياق يالا.

نه جیرنا نه جیرنات.
 نه اریین نه دئیین.
 نه گوینه نه گوینت.
 نه گلنی اوی نه گئدنی سوی.
 نه داییمیز وار نه دایچامیز.
 نه ظالیم اول نه ذلیل.
 نه یاغلا نه داغلا.
 نه اوزوندن چیخ نه سوزوندن.
 نه سین نه سیندیر.
 نه یولونو آذ نه جیزیغیندان چیخ.
 نه پیس نیت اول نه پیس خاصیت.
 نه سیزیلدا نه میزیلدا.
 نه سویو بولاندر نه بولانیق سو ایچ.
 نه اورک اوز نه دوداق بوز.
 نه الا گول نیشان قیزلار، بی نیشان اوغلانلار.
 نه قان اولسون نه قادا.
 نیسیه دیرسه قوی آستاری گوللو چیتدن اولسون.
 اودلا اوینایان اوددا یانار.
 اولچولو بیچیلی ایش تئز باشا چاتار.
 اولدویونو بیلن او دقیقه اولر.
 اولو یئرینه گئتمک بورجدو، آرادا اینجیکلیک ده اولسا.

اولویئرینه گئتمه سن اولونه ده گلمز لر.
 پاپاغین قیمتینی باشا قویان بیلر.
 پیسلیک ائلیین پیس گونه قالار.
 روزیسی بول اولانین آرزوسو چیچک آچار.
 روشوت آلان بیر گون اودار بیر گون توتولار.
 سلغلیغینی ساغلام اولاندا قورو.
 صاحبی اولمایان ائوین قاپیسی باغلی قالار.
 سالام وئر سالام گوزلمه.
 صبر باشقا قییر باشقا.
 صبری داشان قانا چالخانار.
 صبری لی اینسان مطلبلی اولار.
 سحوی تکرار لایان زیان چکر.
 سخاوتلی اولان سعادتلی اولار.
 صمیمی اورک آچانا اورینی اچ.
 صمیمی اولماسان صمیمیت گوزمز سن.
 سینان قلبی ها یاپیشدیر یاپیشماز.
 سیرتیق اولان اوز جیرار.
 سیری ایچینده ساخلا چوله وئرمه.
 سوز ائلمه مردانه سوزونو دئه.
 سوز گولشدیرنلردن سوز دیلشدیرنلردن آرای گز.
 سوز گولشدیرن آرا قیزیشدیرار.

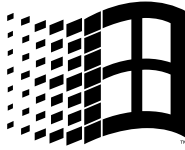
شره سالما شردن قورتار.
 شیت گولوش شیت حرکتله عینی دیر.
 تاخلی واختیندا بیغماسان قورد - قوشا یئم اولار.
 تایینی تاپ اوغول ائولندیرنده ، قیز اره وئرنده.
 تئز پوسکورن تئز سونر.
 تئز کوسن تئز باریشار.
 تکی بویون اولسون بویوندوروغا نه وارکی.
 تندیر گول عطریندن ده گوزلدير.
 توستو گلنه آياقلا ، ایشیق گلنه خیاللا گئدرلر.
 تویدادا یئرینی بیل وایدادا.
 تور قوران تورا دوشر.
 اوجالماق اوچون آلچالما.
 اورواتسیزدان اوروات، معرفتسیزدن معرفت گوزلمه.
 اوشاغی گوزو آچیق بویودون دونیانی آیدین گورسون.
 اوشاغین زیرجیی باشقا ذایلی باشقا.
 اوتانانین پایینی اوتانمایان ییر.
 اوتانمازا نه عابر نه حیا.
 اوتانمایانین اوزو قیزارماز.
 اویدسیزلیک ده ده اویدینی ایتیرمه.
 اوریه خال سالما آخیری پیس اولار.
 اورکلی اولانین اوره یی بویوک اولار.

اوریی آذ یوکلہ یولدا قالارسان.
 اوریی بولانلیق اورک بولاندرار.
 وای او گون کی وارلی ییہ کاسیب باخا .
 وای او گونہ کی گوزدن کونولدن دوشسن .
 وای اوگون کی، قیلینج کسردن ، اورک تپردن دوشہ.
 وای او گونہ کی ، دیلینین بالاسینا دوشسن.
 وظیفہ یہ جان آتما آخیری یوخدو.
 وظیفہ دہ قودورما چیخاجاغینی اونوتما.
 یاخشیلینی حالال ائلہ حارامی یوخ.
 یاخشی یاخشیلارا پیسلیک پیسلرہ قالار.
 یاخشیلینی دیلہ گتیرمز لر.
 یارامازلا یاریتمازا ایش تاپشیرما.
 یامان یئردہ آخشمعلاما ، یانان یئردہ آخشمعلا.
 یاسدا آغلا تویدا اوینا قدریندہ.
 یاشا دولان باشادا دولار.
 یاشا باخما باشا باخ.
 یاشا یاراتماق عشقیلہ.
 یاتانی آختارما ایتنی آختار.
 یئمیین قورد بالا ساخلاماز.
 یتیم قیز ایچین ایچین آغلار.
 یول گئدن یولونو بیللمہ لیدی.

یوردونا گوز دیکه نین گوزونو توک.
 ظلم ائلمه ظالم یانارسان.
 ایلقارلی یانماسین بس نئيله سین ایلقارسیزا.
 کباب قانلی، ایگید ادلی-سانلی.
 کاروان کسیننده یولو اوت باسار.
 کاسیین پایینی بیه نین پایی پالچیقدا قالار.
 هیچ بیلیم ندرسه ساندیغیمی آچدیم، بوخچامین ایچینده
 بیر نچه دئیم لریمی گوردوم، گوتوردوم. فکرلشدیم کی، اثره
 علاوه ائدیم. ایتیپ باتماسین...
 عقلی ضعیفلر تکبورلو اولار .
 آمان دار قورصاقدان، بوشبوغازدان، زوز کدن.
 بیل کی، دشمن همیشه قاپی آغزیندادی.
 بوشبوغازین عادتیدی فیلانکسدن، بهمنکسدن دانیشماق.
 دلدوز دا، فیریلداقچی دا بیر بئزین قیراغیدی.
 دیلی آجیا خانیم باجی دی.
 دشمن یئرشیندن، دوست باخیشیندان بیلینر.
 الی یالینلی، الی سیلاهللیا نئيله یه بیلر؟
 گونو قارایا ها خانیم دی.
 هر قادینا خانیم-خاتینلیق یاراشماز.
 هر گوزه لی گورنده هاییل-ماییل، عاغلی زایل اولما.
 خبیثه باخاندا، خسیسه رحمت.

کیشینین پا پاغی گۆزونون اوسته، ناکیشینینکی دیزینین اوسته.
 کوبار قادین مجلسلر یاراشیغیدی.
 کور آدم کوره دوشر.
 قانلی تاریخ، شانلی تاریخدی.
 قاپینی قورو، قاپیسیز قالارسان.
 قناعتچیللیک خسیسللیک دئییل.
 قوناق قوناق اوتاغیندا راحت اولار.
 نه تکبورلو اول، نه قوررلن.
 سیلاحینی مؤحکم ساخلا، یامان گونه گرکدی.
 تانری امانته خیانتی باغیشلاماز.
 تورا دوشن توردا قالار، شره دوشن شرده.
 ائوه بند اولان ائله ده بند اولار.
 عاغلینی آذانی آغلا قایتارانا احسن.
 بویون آیمه، بویون آیری قالار.
 تانری گۆزو، کۆنلو توخلاری داها چوخ قورویار.
 نه اولار، ائو ده گۆزل اولار، ائل ده گۆزل.
 ساتقین اوغرودان تهلوکه لیدی.
 گۆزو کۆلگه لی نین اورگی لکه لی اولار.
 زحمت هاردا، شوهرت اوردا.
 آتا قارغیشی کئچندی، آنا قارغیشی کئچیلمز.
 طاماحینی قوروما یان، دیلنچیدن ده پای اومار.

صییرلی اینسان مطلبلی اولار.
لچره قوشولما، آبیردان سالار.
نه آیری ایش گؤر، نه یالان دانیش.
قدیریلمز نه بیلر قدیر بیلن قدرینی؟
درد بیر اولسا چکمه یه نه وار کی، وای دردی مین اولانا.

عزیز اوخوجولار، اوخودونوز و یقین ائتدیریز، اولو بابالاریمیز یخ مدیریک کلاملار کتز ده اولسا هاراداس اوششارلیق و یاغینلیق وار. لکن اولار چوغ کتز نظره چاریماق درجه ده دئیل. هیچ شوبه سیز بو قانونر جلدیر. هایسر بیر کونک کونکله نیر. بیر قایناقدان قایناقلانیر اما گلیخ اعتیراف انده ک کر، بنزر، عولر سیز، تکرار سیز کچیق کتکهاریر. باشقا جور اولار بیلر. آغز قارداغ سجه ی نه وار کر، دئم لر مقدریم حاصل اولور، آرزوما یئتیشیم. دوستلار دهر صمد وورغون "دئیل سوز یاد یگار در" مدیریک کلانیر کوز لرینیز اونونه کتیر یخ قلینیزه ایستیق سچین نور انه سچ. نه یاغش نه کوزل و نه حیرت کتیز کلانیر دهر دئیل کر. دانا دانا کول اولسون، چشمه لر قینار، چایلار چاغلار عومان یارلار. اون سوزدا مدیریک کلاملاریمیز عومانر بیر کیر دونیاد هر کونولده بیر کاهلان یاتار، مدیریک کلاملار یولانار قرار توتار. دئیل چلیسین سویله ییخ، قلمه کتیز. اوخویاق عبرت کتیز چلنگر هوره ک. کورک کوتورک، اویرنک اویره ده ک. مدیریک کلاملار خزینه میز بیتیز توکنیز اولسون و چوخالسیخ. معنی زنگین اولان خالقیمیز داهادا زنگین لشیخ. ناراحتام تکرانام. بیر قدر ده هیجانلر، کورخ سیز یاد یگاریمز نجه قارشیلایا قسیر. نجه قبول انده چک سینیز؟ نجه دئیر کوزوم یولدا قولاییم سرده...

AKADEMİK .TEYMUR BÜNYADOV

DEDİM Kİ, YADİGAR QALSIN

ÇEVİRƏN: VƏRYA VƏLİPUR

TEHRAN 2015
NAŞİR: NƏCVƏYƏ DEL
TİRAJ : 2000